

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Številka: 010-177/2022/92

Ljubljana, 9. 2. 2023

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022 – PREDLOG ZA OBRAVNAVO

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) v zvezi s sklepom vlade, številka: 06100-3/2022/5 z dne 3. 3. 2022, je Vlada Republike Slovenije naseji dne.....sprejela

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je obravnavala Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

PREJMEJO:

- ministrstva
- vladne službe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Sanja Ajanović Hovnik, ministrica za javno upravo
Urban Kodrič, državni sekretar
Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za javni sektor
Barbara Koželj Sladič, vodja Sektorja za organizacijo javnega sektorja in za uslužbenški sistem, Direktorat za javni sektor
Melita Nikše, sekretarka, Direktorat za javni sektor

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Vlada Republike Slovenije se je na podlagi drugega odstavka 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) seznanila s Strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022 (sklep vlade, številka: 06100-3/2022/5 z dne 3. 3. 2022). Ministrstvo za javno upravo je v skladu z navedenim sklepom pripravilo Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022 na

podlagi podatkov, ki so jih poslali inšpekcijski organi oziroma inšpekcije in ministrstva (oziroma vladni službi). Poročilo vsebuje tudi ocene o izvedbi.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV: I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. II. Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo ni bilo predhodno objavljeno na podlagi 11. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22).

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,

– predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Sanja Ajanović Hovnik MINISTRICA	

Priloga:

- Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022

I. POROČILO O IZVEDBI STRATEŠKIH USMERITEV IN PRIORITET INŠPEKTORATOV OZIROMA INŠPEKCIJ V LETU 2022

Drugi odstavek 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) določa, da minister, pristojen za upravo, do 1. marca tekočega leta seznani vlado s strateškimi usmeritvami in prioritetami, ki izhajajo iz sprejetih letnih programov dela. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022 (sklep vlade, številka: 06100-3/2022/5 z dne 3. 3. 2022). Ministrstvo za javno upravo je v skladu z navedenim sklepom pripravilo Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022 na podlagi podatkov, ki so jih poslali inšpekcijski organi oz. inšpekcije in ministrstva oziroma vladni službi.

Inšpekcijski organi so še v začetku leta 2022, kot izhaja tudi iz njihovih poročil, izvajali inšpekcijske nadzore na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22; v nadaljnjem besedilu: ZNB) in vladnih odlokov, izdanih na njegovi podlagi, vse z namenom zajeitve širjenja nalezljive bolezni COVID-19.

V gradivu so na nekaterih mestih uporabljene tudi naslednje kratice nazivov inšpekcijskih organov oziroma inšpekcij:

- AKOS: Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije,
- AŽP: Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije,
- FURS: Finančna uprava Republike Slovenije,
- IJS: Inšpektorat za javni sektor,
- IRSD: Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- IRSKGLR: Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- IRSKM: Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije,
- IRSNZ: Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve,

- IRSO: Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo,
- IRSOP: Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor,
- IRSVNDN: Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- IRSŠŠ: Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport,
- IRSI: Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo,
- JACL: Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije,
- JAZMP: Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke,
- MIRS: Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor,
- TIRS: Tržni inšpektorat Republike Slovenije,
- UNP, SPI: Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije,
- UPPD: Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja,
- URSP: Uprava Republike Slovenije za pomorstvo,
- URSK, IK: Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije,
- URSVS, IVS: Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija varstva pred sevanji,
- URSIV: Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost,
- URSJV, ISJV: Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost,
- UVHVVR: Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- ZIRS: Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

V nadaljevanju so predstavljena poročila posameznih inšpekcijskih organov.

1. URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFORMACIJSKO VARNOST, INŠPEKCIJA ZA INFORMACIJSKO VARNOST

Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost (v nadaljnjem besedilu: URSIV) je pristojen organ za nadzor po Zakonu o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21; v nadaljnjem besedilu: ZInfV). V URSIV je kot organizacijska enota umeščena Inšpekcija za informacijsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Inšpekcija).

V Inšpekciji sta bila v 2022 zaposlena samo dva javna uslužbenca z inšpekcijskimi pooblastili.

Inšpekcija je nadzore opravljala v skladu s Strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpekcijskega nadzora Urada Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost za leto 2022 in z Načrtom inšpekcijskih nadzorov na področju informacijske varnosti Inšpekcije za informacijsko varnost v 2022.

V 2022 je bilo načrtovanih 5 rednih sistemskih nadzorov nad izvajalci bistvenih storitev in 4 redni sistemski nadzori nad organi državne uprave. V skladu z načrtom je bilo izvedenih/realiziranih 5 nadzorov nad zavezanci izvajalci bistvenih storitev in en nadzor nad zavezancem organom državne uprave.

Prioritetni načrtovani redni sistemski inšpekcijski nadzori so se v 2022 nanašali na zavezanca izvajalce bistvenih storitev iz sektorja zdravstva, ker so bili opravljeni trije inšpekcijski nadzori pri treh zavezancih.

Inšpekcija je v 2022 na področju informacijske varnosti skupno tako opravila 6 rednih sistemskih inšpekcijskih nadzorov pri 5 zavezancih izvajalcih bistvenih storitev in en redni sistemski nadzor pri zavezancu organu državne uprave. Opravljena sta bila 2 izredna inšpekcijska nadzora in sicer pri zavezancu organu državne uprave in pri zavezancu izvajalcu bistvenih storitev.

V izvedenih inšpekcijskih nadzorih v 2022 je bilo izrečenih skupno 58 priporočil in odrejenih 97 ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Inšpekcija je v 2022 izvedla 8 prekrškovnih postopkov zoper 4 pravne osebe in 4 odgovorne osebe pravnih oseb, v okviru katerih je bilo izrečenih 6 opominov in 2 globi za prekrške po Zakonu

o prekrških. V teku je še 5 prekrškovnih postopkov zoper 2 pravni osebi in 3 odgovorne osebe pravnih oseb, ki pa bodo zaključeni v začetku 2023.

Opravljen je bil en ponoven inšpekcijski pregled pri enem zavezancu, pri čemer je bil postopek ustavljen.

V letu 2022 pristojni nacionalni organ za informacijsko varnost ni razglasil stanja povečane ogroženosti omrežij ali informacijskih sistemov na podlagi 22. člena ZInfV. Inšpekcija je tako v letu 2022 opravila en izreden prioriteten inšpekcijski nadzor pri enem zavezancu izvajalcu bistvenih storitev nad izvajanjem odrejenih ukrepov iz odločbe, izdane v letu 2021 (odločba izdana na podlagi četrtega odstavka 22. člena ZInfV).

Inšpekcija je v letu 2022 prejela eno prijavo oziroma pobudo za izvedbo (izrednega) inšpekcijskega nadzora na področju informacijske varnosti pri zavezancu organu državne uprave. Zaradi posledic kibernetkega incidenta je bil nadzor tudi prioriteten opravljen.

Inšpekcija v letu 2022 ni izvajala skupnih inšpekcijskih nadzorov.

V okviru ostalih nalog urada je v letu 2022 inšpekcija sodelovala pri pregledu in usklajevanju medresorske zakonodaje, nudila pomoč pravnim osebam - zavezancem s področja informacijske varnosti. Zaradi kadrovske podhranjenosti urada sta inšpektorja aktivno izvajala naloge tudi na drugih delovnih področjih urada (operativne zadeve, kadrovske zadeve, interna informacijska varnost, obrambno in varnostno načrtovanje in varstvo osebnih podatkov). Oba inšpektorja sta bila tudi aktivna udeleženca mednarodne vaje Cyber Coalition 2022.

Inšpektorja sta se udeležila sedmih usposabljanj s področja informacijske in kibernetke varnosti in pridobila ustrezne certifikate.

Inšpekcija za informacijsko varnost ima sistemiziranih 5 delovnih mest, od katerih sta zasedeni zgolj dve delovni mesti. Urad se, zaradi kroničnega pomanjkanja strokovnjakov s področja informacijske varnosti na trgu dela in specifične področja dela, sooča z velikimi težavami pri iskanju primerne oziroma ustreznega kadra za izvajanje nadzora po ZInfV, saj je za strokovno in učinkovito delo inšpektorja potrebno tako znanje s pravnega področja kot dobro poznavanje področja informacijsko – komunikacijskih tehnologij.

2. MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

2.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

2.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

PLANIRANE NALOGE / IZVEDENE NALOGE:

- a) *Usmerjeni nadzori nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu:*
 - poostren nadzor nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu (celoletni) in Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih – planirana in izvedena.
- b) *Usmerjeni nadzori s področja Inšpekcije nadzora delovnih razmerij:*
 - poostren nadzor nad izvajanjem 131., 134. in 135. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOP DVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) in Zakona o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18) – planiran in izveden;
 - akcija nadzora delovnopravne zakonodaje glede prepovedi sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov delovnih razmerij – planirana in izvedena;

- akcija nadzora nad spoštovanjem 131. člena ZDR-1 – planirana in izvedena;
 - akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravnih zakonodaje v zvezi s plačilom za poslovno uspešnost – planirana, ni bila izvedena zaradi drugih prioritetenih nalog.
- c) *Usmerjeni nadzori s področja Inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu:*
- akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, izbranih na osnovi metodologije naključnih števil (reprezentativni vzorec) – planirana in izvedena;
 - akcija nadzora delodajalcev v gozdarski dejavnosti – planirana in izvedena;
 - akcija nadzora zagotavljanja uporabe osebne varovalne opreme (OVO) in varne delovne opreme – planirana, ni bila izvedena zaradi drugih prioritetenih nalog;
 - akcija - EU kampanja v zvezi z mišično-kostnimi obolenji ter ročnim premeščanjem bremen – planirana in izvedena.
- d) *Usmerjeni nadzori s področja Socialne inšpekcije:*
- nadzor na področju obravnave nasilja v družini – planiran pri najmanj 5 centrih za socialno delo oziroma 12 enotah centrov za socialno delo, izveden pri 10 centrih oziroma 13 enotah;
 - nadzor nalog, povezanih s predhodnim svetovanjem in oblikovanjem mnenj v nepravdnih postopkih urejanja razmerij med otroki in starši po razpadu zakonske skupnosti – planiran pri najmanj 8 centrih za socialno delo oziroma 20 enotah centrov za socialno delo, izveden pri 10 centrih oziroma 19 enotah;
 - nadzor izvajanja nalog s področja skrbništva – planiran pri najmanj 5 centrih za socialno delo oziroma 12 enotah centrov za socialno delo, izveden pri 4 centrih oziroma 5 enotah;
 - nadzor v zvezi s časom odločanja v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev – planiran pri najmanj 6 centrih za socialno delo oziroma 15 enotah centrov za socialno delo, izveden pri 12 centrih oziroma 20 enotah;
 - nadzor izvajanja nalog, ki so centrom naložene z Zakonom o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17, 31/18 in 172/21) – planiran pri najmanj 5 centrih za socialno delo, izveden pri 7 centrih;
 - nadzor zakonitosti uveljavljanja pravic do institucionalnega varstva – planiran pri najmanj 18 izvajalcih institucionalnega varstva za starejše od 65 let, izveden pri 37 izvajalcih;
 - nadzor nalog občin pri organiziranju in izvajanju socialne oskrbe – planiran v najmanj 20 občinah, izveden v 17 občinah.

Število izvedenih nadzorov po posameznih področjih so prilagodili vsebinam prijav oziroma na drugačen način zaznamim očitkom zoper izvajanje nalog s posameznega področja nadzora Socialne inšpekcije.

2.1.2 Izvedba prioritetenih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa ter izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

IRSD je v letu 2022 prejel 5.967 novih prijav, opravljenih pa je bilo 15.698 inšpekcijskih pregledov. Pri inšpekcijskih pregledih, opravljenih na osnovi prejetih pobud in prijav, v okviru usmerjenih nadzorov ter v okviru Programa rednih inšpekcijskih nadzorov pri izvajalcih postopkov za ugotavljanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij je bilo ugotovljenih 14.351 kršitev in na tej podlagi izrečenih 7.036 ukrepov.

V 15 primerih so odločali o izdaji predhodnega soglasja glede izključitve posebnega varstva po 115. členu ZDR-1, izdali 2 odločbi o zadržanju učinkovanja prenehanja delovnega razmerja, izdanih je bilo tudi 659 dovoljenj za delo otrok. Podanih je bilo 33 ovadb oziroma naznanil kaznivih dejanj. Aktivni so bili tudi v okviru Projekta Odpravimo konflikte na delovnem mestu – ozaveščanje o možnosti posredovanja v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovanje delodajalcem, to je: promoviranje in izvajanje mirnega razreševanja sporov med delavci in delodajalci ter opolnomočenje delodajalcev glede zagotavljanja dostojnega dela zaposlenih.

Podrobnejši podatki bodo razvidni iz Poročila o delu IRSD za leto 2022.

Prednostnih inšpekcijskih nadzorov v svojih evidencah ne ločujejo, v skladu z drugim odstavkom 14. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17) pa prednostno obravnavajo prijave, iz katerih nedvoumno izhaja verjetnost:

- da bodo izpolnjeni pogoji za izdajo prepovedne odločbe iz 19. člena tega zakona ali
- da gre za kršitev pravic večjega števila delavcev pri zavezancu na podlagi predpisov, za nadzor nad katerimi je pristojen inšpektorat.

2.1.3 Uvedeni prekrškovni postopki:

Uvedenih je bilo 2.286 novih prekrškovnih zadev.

2.1.4 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Akcija nadzora delodajalcev v gozdarski dejavnosti je bila, kot predvideno, izvedena v sodelovanju z IRSKGLR, gozdarsko inšpekcijo.

Inšpektorji s področja delovnih razmerij ter varnosti in zdravja pri delu so skupaj s Finančno upravo RS, Policijo in Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije ponovno sodelovali v skupni evropski akciji (skupni akcijski dnevi - JAD 2022) z namenom preprečevanja izkoriščanja delavcev (trgovina z ljudmi). Izvedeni so bili inšpekcijski nadzori pri delodajalcih v dejavnosti gradbeništva.

Poleg tega so inšpektorji s področja delovnih razmerij z namenom okrepitve sodelovanja med nadzornimi organi, širjenja znanj in pridobivanja novih kompetenc, predvsem zaradi sprememb, ki jih prinaša evropska direktiva, ki ureja napotovanje voznikov v cestnem prometu, z Inšpektoratom za infrastrukturo, Finančno upravo in DARS-om sodelovali v skupnem poostrenem nadzoru na avtocesti.

Inšpektorji so sodelovali z drugimi nadzornimi organi tudi v nekaterih skupnih akcijah oziroma nadzorih, organiziranih v posamičnih primerih ali v okviru regijskih koordinacij (FURS, TIRS, IRSOP – Gradbeno inšpekcijo, IRSI – Inšpekcijo z cestni promet, Inšpektoratom za javni sektor, IRSŠŠ in drugimi).

3. MINISTRSTVO ZA FINANCE

3.1 FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

3.1.1 Sistemski inšpekcijski nadzori:

Sistemski nadzor zavezancev se zagotavlja na osnovi letnega načrta, ki se pripravi z analizo tveganja. V izhodiščih za pripravo letnega načrta je bila upoštevana pomembnost posameznega davka v javnofinančnih prihodkih, objektivni dejavniki tveganja, ki temeljijo na statističnih metodah, predhodnih ugotovitvah nadzora, potek časa od nazadnje opravljenega nadzora, nujnost nadzora itd. Inšpekcijski nadzori so bili tudi v letu 2022 ciljno usmerjeni na tvegana področja, pri čemer so bile aktivnosti nadzora usmerjene v odkrivanje in zmanjševanje obsega davčnih in carinskih utaj, v izboljšanje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti ter na zmanjšanje obsega sive ekonomije.

Ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije nalezljivih bolezni SARS – CoV-2 (COVID-19) so tudi v letu 2022 posegli v aktivnosti zavezancev za davek, čemur je bilo predvsem v začetku leta 2022 prilagojeno delovanje Finančne uprave RS (v nadaljnjem besedilu: FURS) na področju nadzora. FURS je, upoštevajoč okoliščine zaradi širjenja okužb, svoje usmeritve na področju nadzora ter v smislu strateških usmeritev in prioritet inšpekcije, ki jih je koordiniralo Ministrstvo za javno upravo (Inšpekcijski svet), ustrezno prilagajal. V času trajanja epidemije in veljavnosti vladnih odlokov so se med prioritetskimi izvajali nadzori nad izvajanjem ukrepov (vladnih odlokov) za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom COVID-19. Izvajali so se sočasno z izvajanjem nadzorov v skladu s pristojnostmi FURS.

Rezultati inšpekcijskega nadzora

FURS je v letu 2022 v opravljenih nadzorih presegel načrtovano število, med tem, ko so bile naložene dodatne finančne obveznosti pod vrednostjo načrtovanih. Skupaj je bilo izvedenih **11.661** inšpekcijskih nadzorov, od tega so bili v **7.453** inšpekcijskih nadzorih preverjeni tudi ukrepi v zvezi s COVID-19. Pri tem so bile ugotovljene dodatne davčne obveznosti v višini **74,5** milijonov EUR ter posredni učinki (zmanjšanje izgub in olajšav) v višini **46,1** milijona EUR (podatki vključujejo tudi inšpekcijske nadzore s področja preiskav).

Inšpekcijski nadzori na področju davkov so bili načrtovani na področju davka na dodano vrednost, davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb, davka od dohodkov pravnih oseb (v sklopu teh je bil ločen načrt pripravljen za transferne cene), davka od dohodkov iz dejavnosti in drugih obveznosti iz naslova davkov in prispevkov. V davčnih nadzorih je bilo posebej obravnavano področje nadzora e-poslovanja in nadzor poslovanja z davčnimi oazami in področje nadzora davčnih blagajn. V okviru davčnih nadzorov so se izvajali tudi nadzor nad uveljavljanjem prejetih pomoči in oprostitev, ki so jih bili subjekti deležni v okviru ukrepov za zaježitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19, nadzor omejitve plačevanja z gotovino ter obveznosti ugotavljanja in vpisa dejanskih lastnikov v register dejanskih lastnikov po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma in nadzor nad poročanjem finančnih institucij CRS in FATCA. V skladu z načrtovanjem so se izvajali tudi nadzori na področju dela in zaposlovanja na črno in nadzor po Zakonu o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16). V letu 2022 je bilo izvedenih **9.867** inšpekcijskih nadzorov. Dodatno ugotovljene davčne obveznosti znašajo **60,4** milijonov EUR ter posredni učinki v višini **10,3** milijona EUR.

Inšpekcijski nadzori s področja transfernih cen so vedno bolj aktualni zaradi pomembnosti mednarodnega poslovanja. Vedno več zavezancev za davek, ki poslujejo v Sloveniji, je del mednarodnih skupin podjetij, pri tem pa obstaja možnost, da z oblikovanjem transfernih cen prenesejo dobiček iz države pred obdavčitvijo. Izbor zavezancev za davek za izvedbo inšpekcijskih nadzorov transfernih cen je v letu 2022 temeljil na oceni tveganja nepravilnosti oblikovanja transfernih cen na področju opravljanja storitev s strani povezanih oseb, finančnih transakcij, popravkov vrednosti (osnovna sredstva, terjatve), neopredmetenih sredstev, poslovnih enot, preoblikovanja poslovanja ter prevzemov. Izpostaviti velja tudi aktivnosti v okviru preventivnega delovanja, kjer se z nadzori pri novo registriranih zavezancih skuša zagotoviti prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti že od začetka poslovanja. Preventivno delovanje je zelo pomembno tudi pri zavezancih, ki poslujejo že dlje časa in pri katerih je bilo zaznano tveganje na področju transfernih cen. V letu 2022 je bilo izvedenih **48** nadzorov (vključno s preventivnimi nadzori), pri tem je bilo dodatno obračunanih **1,8** milijonov EUR dajatev ter ugotovljenih **34,9** milijonov EUR posrednih finančnih učinkov.

Inšpekcijski nadzor s področja carin je bil v največji meri osredotočen na preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU zakonodajo, predvsem v zvezi s preverjanjem carinske vrednosti blaga (podvrednotenjem), s pravilnim uvrščanjem blaga v kombinirano nomenklaturo, pravilnostjo izvedbe carinskega postopka 42, ugotavljanjem pravilnosti porekla blaga in E-trgovanja, plačevanjem trošarine od alkohola, alkoholnih pijač, energentov in električno energijo, upravičenostjo vračila trošarin, in obračunavanjem okoljskih dajatev. V nadzorih so bili poleg kriterija pomembnosti posamezne dajatve v nacionalnih javnofinančnih blagajn in proračuna Evropske unije, upoštevani še kriteriji zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja. V letu 2022 je bilo opravljenih **1.116** inšpekcijskih nadzorov. Naknadno je bilo obračunanih za **0,3** milijona EUR dajatev.

Inšpekcijske nadzore s področja iger na srečo je FURS načrtoval v smislu zasledovanja ciljev, ki sledijo posebni naravi področja, ki morajo izhajati iz prevladujočega javnega interesa zaščite igralcev, preprečevanja zasvojenosti, pranja denarja in financiranja terorizma ter drugih kaznivih dejanj oziroma se upošteva skrb za javni red, javno varnost, varovanje javnega reda in miru. FURS je v skladu z določili Zakona o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B) v letu 2022 izvedel **465** nadzorov. FURS opravlja neposreden nadzor z izvajanjem inšpekcijskih postopkov pri zavezancih in posredni nadzor preko informacijskega sistema, v katerega so neposredno povezani nadzorni informacijski sistemi koncesionarjev. Izvedenih je bilo tudi 115 nadzorov nedovoljenih spletnih prirediteljev, pri čemer je nadzorni organ izdal 52 opozoril, 26 odločb o prepovedi prirejanja iger na srečo, podal 5 predlogov za uvedbo postopka o prekršku in podal 18 predlogov sodišču za izdajo odredbe za zatrnitev spletne strani.

V finančnih preiskavah je bilo v letu 2022 zaključenih **165** inšpekcijskih nadzorov in preiskav, v katerih je bila dodatno ugotovljena davčna obveznost v višini **12,0** milijonov EUR ter posredni učinki v višini **0,9** milijonov EUR. V postopkih finančnih preiskav je bilo zaseženo **66.321 kg**

3.1.2 Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav:

Kot prioritete inšpekcijske nadzore FURS šteje tudi nadzore, pri katerih so obravnavane pobude in prijave z zelo visokim ali visokim tveganjem, prejete s strani državnih organov, pravnih subjektov in fizičnih oseb ter anonimne prijave. V letu 2022 je bilo opravljenih **648** prioriteten inšpekcijskih nadzorov (5,6 % vseh nadzorov) od skupno 11.661 nadzorov.

3.1.3 Inšpekcijski nadzori na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni:

Na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bile določene kot prioritete (prijave s srednjim in nizkim tveganjem), je FURS v letu 2022 opravil **437** inšpekcijskih nadzorov (3,7 % vseh nadzorov) od skupno 11.661 nadzorov.

3.1.4 Prekrškovni postopki:

FURS je v letu 2022 storilec prekrškov na podlagi zaznanih oziroma ugotovljenih kršitev v inšpekcijskih postopkih (vključno s preiskavami) izdal in vročil **488 plačilnih nalogov** in **2.281 odločb**. Upoštevač izdane in vročene prekrškovne akte je bila v letu 2022 na podlagi ugotovljenih kršitev v inšpekcijskih postopkih izrečena globa v skupnem znesku **6,6** milijona EUR.

3.1.5 Skupni inšpekcijski nadzori oziroma sodelovanja:

Za leto 2022 je bilo planirano, da bodo tako kot v prejšnjih letih, nadzori izvedeni v okviru RKI, še posebej na področju boja zoper sivo ekonomijo.

V letu 2022 je FURS z drugimi organi sodeloval na naslednjih področjih:

- v koordinaciji z drugimi inšpektorati so se v velikem obsegu izvajali nadzori po prvem odstavku 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22; v nadaljnjem besedilu: ZNB) v zvezi s spoštovanjem vladnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2, ki so se na FURS izvajali večinoma vzporedno s primarnim nadzorom zaposlovanja na črno in nadzori gotovinskega poslovanja;
- nadzor dela in zaposlovanja na črno ter izdajanje računov v dejavnostih, kjer se opravlja pretežno gotovinsko poslovanje, v okviru katerih bi izpostavili nadzore prodaje sadja in zelenjave na stojnicah, ki so potekali v sodelovanju z Inšpekcijo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Tržnim inšpektoratom RS, Inšpektoratom RS za infrastrukturo ter Uradom RS za meroslovje;
- nadzori na področju taksi in gostinske dejavnosti;
- sodelovanje v skupni evropski akciji trgovine z ljudmi – JAD THB 2022 (*Joint Action Days Trafficking in Human Beings*), katere nosilec je bil IRSD, sodelovanje pa je potekalo tudi s Policijo. Namen akcije je bila prepoznavanje morebitnih žrtev trgovine z ljudmi, izkoriščanih v zvezi s prisilnim delom in v drugih oblikah izkoriščanja pri delodajalcih v dejavnosti gradbeništva in prevoza v cestnem prometu;
- na pobudo Policije se FURS udeležuje delovnih posvetov Skupine za obravnavo tujcev, na katerem se obravnava problematika tujcev in naloge vezane na nadzor nad zakonitim in nezakonitim prebivanjem tujcev v državi, odkrivanjem kaznivih dejanj na področju trgovine z ljudmi, zlorab dovoljenj za prebivanje, dela na črno, fiktivnih prijav prebivališča in ostala problematika tujcev.

3.2 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NADZOR PRORAČUNA, SEKTOR PRORAČUNSKE INŠPEKCIJE

UNP, SPI je naloge izvedel v skladu s sprejetim Letnim načrtom dela za leto 2022, s katerim so bili določeni strateški cilji in prioritete proračunske inšpekcije.

Strateški cilji, ki jih je z letnim načrtom 2022 zasledovala proračunska inšpekcija so bili:

- zagotavljanje nadzora nad čim večjim številom neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov in nad čim več različnimi področji porabe proračunskih sredstev,
- zagotavljanje nadzora nad proračunskimi uporabniki na področjih, kjer so bile v preteklosti že zaznane kršitve predpisov,
- zagotavljanje nadzora nad čim večjim obsegom proračunskih sredstev,
- zagotavljanje čim hitrejši odzivnosti inšpekcijskega organa v primerih, ko drugi pristojni organi podajo zahtevo za izvedbo nadzora,
- zagotavljanje čim hitrejši odzivnosti inšpekcijskega organa v primeru prejetih prijav in na druge načine zaznanih nepravilnosti (npr. pri notranjem revidiranju in drugih oblikah nadzora, informacije iz medijev),
- zagotavljanje ponovnih (t.i. »follow up«) nadzorov pri zavezancih, kjer so že bili izrečeni ukrepi za odpravo nezakonitosti in nepravilnosti pri poslovanju.

Poleg inšpekcijskega nadzora zakonitosti, namenskosti, učinkovitosti in gospodarnosti porabe proračunskih sredstev je bil v letu 2022 **prioritetni cilj** rednih inšpekcijskih pregledov:

- nadzor **nad namenitvijo in porabo presežkov prihodkov nad odhodki javnih lekarniških zavodov** in vrnjenimi sredstvi ustanoviteljem,
- nadzor **nad poslovanjem in namensko porabo sredstev za šolsko prehrano**, ki jih prejmejo šole za organizacijo in opravljanje te dejavnosti ter predvideno sodelovanje v nadzorih s šolsko inšpekcijo,
- nadzor **nad preglednostjo finančnih odnosov** med državnimi organi in lokalnimi skupnostmi ter javnimi podjetji ali subjekti, ki imajo s strani države ali lokalne skupnosti podeljena javna pooblastila za izvajanje dejavnosti v splošnem interesu,
- nadzor **nad dodeljevanjem in porabo proračunskih sredstev, ki so dodeljena nevladnim organizacijam**,
- nadzor **nad izpolnjevanjem pogojev drugih prejemnikov proračunskih sredstev** (pravne in fizične osebe javnega ali zasebnega prava) **za pridobitev pomoči za nakup testov HAG za samotestiranje in namensko porabo dodeljenih proračunskih sredstev**.

V letu 2022 je SPI načrtoval izvedbo **60** inšpekcijskih nadzorov, od tega **45 rednih** in **15 na podlagi prijav in pobud**, izvedel jih je **69**, od tega **61 rednih** in **8 prioritetenih**, ki jih je uvedel na podlagi prejetih prijav in pobud, katerih prednostna obravnava je bila upravičena z vidika javnega interesa. V drugi polovici leta 2022 je izvajal še 12 dodatnih inšpekcijskih nadzorov na področju nadzora nad porabo sredstev prejetih pomoči subjektom za nakup HAG testov za testiranje zaposlenih, ki v Letnem načrtu dela 2022 niso bili predvideni.

V opravljenih inšpekcijskih nadzorih v letu 2022 je proračunska inšpekcija izrekla za 72.538,65 EUR ukrepov vračil denarnih sredstev v državni proračun.

Iz navedenega je razvidno, da je proračunska inšpekcija v letu 2022 v celoti izvedla načrtovane naloge, tako po obsegu kot po določenih strateških in prioritetenih ciljih. Po obsegu so bile izvajane naloge presežene za 15 %.

Poleg navedenega je SPI v letu 2022 izvajal tudi aktivnosti v zvezi z zmanjšanjem tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 na podlagi vladnih predpisov, in sicer je opravil 45 nadzorov.

3.3 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA, INŠPEKCIJA

Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (v nadaljnjem besedilu: Urad) je inšpekcijska pooblastila pridobil z Zakonom o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16, 81/19, 91/20, 2/21 – popr. in 48/22 – ZPPDFT-2; v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-1), ki je začel veljati dne 19. 11. 2016, temeljne aktivnosti, usmerjene v izvajanje novih nadzornih nalog, so se tako pričele v letu 2017. V letu 2021 je bila na Uradu izvedena reorganizacija, s katero je iz (dela) Sektorja za preventivo in nadzor nastal nov sektor Inšpekcija s primarno nalogo izvajanja inšpekcijskega nadzora nad zavezanci. Dne 5. 4. 2022 je začel veljati nov Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22, v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-2), ki je v primerjavi z ZPPDFT-1, določbe le tega so ostale delno v veljavi, vpeljal številne spremembe¹.

¹ <https://www.gov.si/novice/2022-04-04-nov-zakon-o-preprecevanju-pranja-denarja-in-financiranja-terorizma/>

Tako kot v preteklih dveh letih se je tudi v letu 2022 število nadzorov na terenu zmanjšalo. Ob tem je potrebno poudariti, da so del leta, do pozne pomladi, veljali ukrepi za zajezitev epidemije (COVID-19, ki so terjali prilagoditev pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov) ter izpostaviti kadrovska podhranjenost Urada na področju inšpekcije ob upoštevanju dejstva, da so bili inšpektorji (štirje, ki so delo pričeli opravljati v letu 2022, od skupno šestih) ob nastopu dela oziroma pridobitvi inšpekcijskih pooblastil povsem neizkušeni (do septembra oziroma oktobra 2022 še niso opravljali nadzorov na terenu, ena inšpektorica je pooblastila pridobila šele novembra 2022). Slednji po opravljenem formalnem usposabljanju pospešeno pridobivajo izkušnje na terenu.

Urad je zmanjšanje števila nadzorov na terenu, ki so se v drugi polovici leta sicer okrepili, nadomestil s posrednimi nadzori, s katerimi je pri zavezancih na podlagi vprašalnika o aktivnostih poslovnih subjektov na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter pridobitve dokumentacije zavezancev, preverjal spoštovanje določb ZPPDFT-2 ter na njegovi podlagi sprejetih predpisov.

V skladu s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpekcijskega nadzora za leto 2022 je Urad načrtoval samostojne inšpekcijske nadzore pri tistih zavezancih, ki svojega primarnega nadzornika nimajo in pri katerih posledično pred uveljavitvijo ZPPDFT-1 (oziroma ZPPDFT-2) aktivnosti v tej smeri niso bile izpeljane, saj pristojnost za izvedbo nadzora ni bila določena. Tako je bila v letu 2022 večina nadzorov izvedena pretežno v kategoriji zavezancev, ki se ukvarjajo z računovodskimi storitvami, storitvami davčnega svetovanja ter podjetniškimi ali fiduciarnimi storitvami. Za navedene zavezance je značilno, da imajo stalen in podroben vpogled v poslovanje svojih strank ter imajo zato, ob upoštevanju zakonskih obveznosti na tem področju, pomembno vlogo tako pri odkrivanju oziroma preprečevanju pranja denarja. Skupno je bilo tako v letu 2022 izvedenih 74 posrednih nadzorov, 27 samostojnih inšpekcijskih nadzorov na terenu, večinoma pri zgoraj omenjeni kategoriji zavezancev, in 3 nadzori pri zavezancih iz finančnega sektorja.

Glede na dejstvo, da je Urad pristojen tudi za nadzor nad vpisi dejanskih lastnikov v Register dejanskih lastnikov, je bilo v zvezi z obveznostjo vpisa podatkov o dejanskih lastnikih v Register dejanskih lastnikov v letu 2022 pri poslovnih subjektih opravljenih 124 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer zoper slednje niso bili uvedeni prekrškovni postopki (saj so bile nepravilnosti, tudi glede na naravo in prizadevanje zavezancev, da pomanjkljivosti odpravijo, vselej odpravljene z uporabo t. i. »mehkih veščin« inšpektorjev).

Iz navedenega izhaja, da je Urad izvedel 198 samostojnih nadzorov po posameznih področjih, kot je obrazloženo zgoraj. Ocenjujejo, da je bila nadzorstvena naloga Urada, ob upoštevanju okrnjene kadrovske sestave ter neizkušenosti inšpektorjev, kot del leta tudi omejitve zaradi COVID-19 epidemioloških razmer oziroma omejitev, zelo uspešna, saj je skupno število tako posrednih, kot neposrednih nadzorov preseglo število načrtovanih v letu 2022.

Splošne ugotovitve iz nadzorov se skladajo s projekcijami o stanju izvajanja zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancih. Urad namreč ugotavlja, da se raven ozaveščenosti zavezancev počasi, a vztrajno dviguje, saj je vedno več takih, ki so seznanjeni s pooblastili Urada ter poznajo svoje naloge in obveznosti po ZPPDFT-2 (prej ZPPDFT-1), ter že med tekom nadzora pokažejo več razumevanja za pomembnost tega področja. Ne glede na ugotovljeno so potrebne še nadaljnje aktivnosti, da bo izvajanje ukrepov v nefinančnem sektorju na primerljivi ravni s finančnim sektorjem. Na podlagi dosedanje prakse ukrepanja ocenjujejo, da je upoštevanje dejstva, da so imeli zavezanci dovolj časa za seznanitev in vzpostavitev podlage za izpolnjevanje večine zakonskih obveznosti, vsekakor upoštevanje dejansko stanje v konkretni zadevi, nastopil čas za stopnjevanje ukrepov zoper kršitelje.

Glede izvajanja nadzorov na področju obveznosti vpisovanja podatkov v Register dejanskih lastnikov menijo, da je potrebno s tovrstnimi ciljnim nadzori nadaljevati in s tem ne le prispevati k splošni ravni ozaveščenosti o pomembnosti transparentnosti lastništva poslovnih subjektov, temveč tudi doseči čim bolj popolno bazo registra z verodostojnimi podatki. Na tem segmentu je viden konkreten napredek predvsem pri finančnih institucijah, ki Urad redno obveščajo o ugotovljenih neskladjih pri strankah, s katerimi poslujejo.

Inšpektorji Urada so v letu 2022 izvedli tudi 3 nadzore nad spoštovanjem določb ZNB v povezavi z vladnimi odloki oziroma ukrepi, in sicer pri zavezancih, pri katerih se opravlja nadzor že v skladu z ZPPDFT-1. Tovrstni nadzori se od pomladi 2022 ne opravljajo več, saj so bile podlage za ukrepe razveljavljene in se predvidoma tudi ne bodo več opravljali.

V letu 2022 se zaradi COVID razmer in posledic le teh (tudi za sodelovanje med organi) niso izvajali skupni nadzori, je pa bil opravljen sestanek za ponovno vzpostavitev opravljanja le-teh s predstavniki FURS-a.

Glede na splošno spoznanje, da skupni nadzori prispevajo k boljšemu poznavanju materije s področja ZPPDFT-2 ter siceršnje sektorske zakonodaje in njenih specifik (kar vsem udeleženi inšpektorjem omogoča pridobivanje širše slike o zavezancu in njegovem poslovanju in s tem boljše možnosti pri zaznavanju neizvajanja zakonskih ukrepov in izrekanju ustreznih ukrepov), si bodo v letu 2023 prizadevali, da izvedejo čim več tovrstnih skupnih nadzorov z organi, ki so nosilci sorodnih pooblastil.

Glede na široko paleto zavezancev za izvajanje določb ZPPDFT-1 oziroma ZPPDFT-2 ter število in razpon nadzornih organov, ki nadzorujejo posamezne kategorije zavezancev (Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Tržni inšpektorat RS, Agencija za varovalni nadzor, Finančna uprava RS, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, Slovenski inštitut za revizijo, Odvetniška zbornica in Notarska zbornica) Urad v okviru obstoječih kadrovskih možnosti in tudi v prihodnje predvideva izvajanje inšpekcijskega nadzora na način, ki vključuje predvsem samostojne inšpekcijske nadzore pri zavezancih, ki primarnega nadzornika nimajo, kot tudi že omenjene skupne inšpekcijske nadzore z drugimi nadzorniki z namenom izboljšanja izvajanja določb ZPPDFT-2 in poenotenja metodoloških pristopov in dobrih praks.

3.3.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

Planirane naloge:

Sistemski inšpekcijski nadzori so bili po vsebini načrtovani in usmerjeni pretežno v nadzor nad spoštovanjem določb, ki se nanašajo na:

- izdelavo ocene tveganja pranja denarja in financiranja terorizma s poudarkom na segmentiranju strank,
- izvajanje ukrepov za poznavanje stranke (pregled stranke) s poudarkom na ugotavljanju dejanskih lastnikov in
- skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-2.

Pri vseh treh ključnih segmentih je poseben poudarek na področju t. i. visoko tveganih držav.

Izvedene naloge:

Urad je v okviru samostojnih inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih preverjal spoštovanje določb ZPPDFT-1 oziroma ZPPDFT-2, s poudarkom na določbah, ki so navedene med planiranimi nalogami. Pri nadzoru vseh treh ključnih segmentov je bil dan poseben poudarek na področje t. i. visoko tveganih držav.

Urad je svojo nadzorno pristojnost pretežno usmeril na tista področja oziroma zavezance, pri katerih nadzorne aktivnosti pred ZPPDFT-1 niso bile izvedene.

Število izvedenih samostojnih nadzorov je dosegla načrtovane vrednosti. Nadzori so bili zastavljeni tako po različnosti kategorij (zavezanci brez primarnega nadzornika, ter poslovni subjekti kot obvezniki za vpis podatkov v Register dejanskih lastnikov), kot tudi po njihovi številčni zastopanosti in vsebinskemu izvajanju nadzora. Poleg navedenega je Urad izvedel tudi 3 nadzore pri zavezancu iz finančnega sektorja.

3.3.2 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Planirane naloge:

Prioritetni inšpekcijski nadzori bodo izvedeni na osnovi prejetih pobud, prijav in lastnih analiz v tistih primerih, ko je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa. Javni interes bo izkazan, kadar bodo zatrjevane kršitve predstavljale večje finančne posledice oziroma verjetnost storitve kaznivenga dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma. Prioritetno bodo obravnavane zadeve, pri katerih gre za večkratne kršitve, ki kažejo na očitno nezakonito poslovanje zavezanca, ponavljajoče se kršitve oziroma večje število kršitev ali posamezne kršitve, ki so uvrščene med najtežje kršitve ZPPDFT-2, prav tako bodo prioriteten izvedeni inšpekcijski nadzori v primerih, ko so ugotovitve nadzornikov pomembne za delo drugih organov ali institucij.

Izvedene naloge:

Urad je konec leta 2022 prejel eno prijavo, katere prednostna obravnava bi bila upravičena z vidika javnega interesa in bo nadzor izvedel skupaj z drugim organom (skupni nadzor).

3.3.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirane naloge:

Urad je načrtoval izvedbo samostojnih inšpekcijskih nadzorov pri tistih zavezancih, ki svojega primarnega nadzornika nimajo, in sicer:

- a) pri pošti, če opravlja storitve prenosa denarja (vplačila in izplačila) prek poštne nakaznice;
- b) pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo:
 - izdajanja in upravljanja drugih plačilnih sredstev (npr. menic in potovalnih čekov), pri čemer ne gre za plačilno storitev v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme,
 - izdajanja garancij in drugih jamstev,
 - upravljanja naložb za tretje osebe in svetovanja v zvezi s tem ter upravljanja naložb Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding,
 - oddajanja sefov,
 - računovodskih storitev,
 - storitev davčnega svetovanja, neposrednega ali posrednega zagotavljanja materialne pomoči, pomoči ali svetovanja o davčnih zadevah kot glavno poslovno ali poklicno dejavnost,
 - podjetniških ali fiduciarnih storitev,
 - trgovanja ali posredovanja v trgovini z umetniškimi deli, vključno ko to izvajajo umetniške galerije, dražbene hiše in prostocarinska območja, ter hrambe umetniških del, ko to izvajajo prostocarinska območja,
 - organiziranja ali izvajanja dražb,
 - izvajanja ukrepov za krepitev stabilnosti bank v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Nadzori naj bi bodo usmerjeni tudi v tiste zavezance, za katere Urad razpolaga s podatki o morebitnem nedoslednem izvajanju ukrepov po ZPPDFT-2, bodisi na podlagi prijav in pobud, bodisi na podlagi lastne analize podatkov, s katerimi razpolaga.

Urad si je zastavil izvedbo nadzorov tudi nad pravnimi in fizičnimi osebami, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo prometa plemenitih kovin in dragih kamnov ter izdelkov iz njih. Področje dejavnosti trgovine s plemenitimi kovinami in dragimi kamni predstavlja povečano tveganje, saj primarni nadzornik TIRS, katerega področje nadzora je zelo obširno, ni dovolj specializiran za področje PD in FT. Iz istega razloga bo Urad izvajal nadzore tudi pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo finančnega zakupa (leasinga). Urad je načrtoval tudi

izvajanje nadzora nad zavezanci iz bančnega sektorja, kot izpostavljenemu najvišjemu tveganju za pranje denarja.

Zavezanci, pri katerih so izvedene pomembnejše spremembe v zvezi z upravljanjem in vodenjem oziroma izvajanjem dejavnosti, ki lahko vplivajo na izvajanje določb ZPPDFT-2, so lahko predmet posamičnega nadzora s strani Urada ali pa skupnega nadzora tako Urada kot primarnega nadzornega organa.

Izvedene naloge:

Urad je v letu 2022 izvedel 125 nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav s strani drugih deležnikov. Opravi je nadzor tudi nad zavezancem, ki se ukvarja z dejavnostjo trgovine s plemenitimi kovinami in dragimi kamni, leasingom in večjo banko.

3.3.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

Uveden je bil 1 prekrškovni postopek, povezan z nadzorom nad vpisi v Register dejanskih lastnikov.

3.3.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirane naloge:

Urad je z namenom vzpostavitve primerljivih metodoloških pristopov, poenotenja oziroma prenosa dobrih nadzorniških praks pri izvajanju nadzora načrtoval sodelovanje s primarnimi nadzorniki na posameznih področjih (z Banko Slovenije v bančnem sektorju, z Agencijo z trg vrednostnih papirjev v sektorju vrednostnih papirjev, z Agencijo za zavarovalni nadzor v zavarovalniškem sektorju, s Finančno upravo RS pri prirediteljih in koncesionarjih, ki prirejajo igre na srečo, s Tržnim inšpektoratom RS pri kreditodajalcih in subjektih, ki poslujejo z nepremičninami, z Odvetniško zbornico pri odvetnikih in odvetniških družbah in z Notarsko zbornico pri notarjih). Skupni nadzori naj se tako v finančnem kot v nefinančnem sektorju izvedejo po predhodnem dogovoru s primarnimi nadzorniki.

Izvedene naloge:

Ukrepi zaradi preprečevanja širjenja epidemije (COVID-19), ti so trajali do pozne pomladi 2022, so otežili izvajanje skupnih nadzorov, zato se taki nadzori letos niso izvajali, je pa Urad v drugi polovici leta proaktivno pristopil organiziranju oziroma dogovarjanju za izvajanje skupnih nadzorov v prihodnje.

3.3.6 Nadzor nad izvajanjem ukrepov za preprečevanje okužbe / širjenja epidemije COVID-19

V času trajanja epidemije COVID-19 so inšpektorji nadzorovali tudi spoštovanje ZNB ter izvajanje vladnih odlokov oziroma ukrepov, in sicer pri zavezancih, pri katerih se opravlja nadzor že v skladu z ZPPDFT-1 in ZPPDFT-2.

3.3.7 Razno

Urad si je prizadeval udeležiti se nadzorniških kolegijev proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki so institut sodelovanja med nadzorniki (t.im. home in host supervisorji) posameznega zavezanca, ki ima podružnice ali hčerinske družbe v več državah.

Tako se je urad udeležil nadzorniškega kolegija nadzornikov OTP Bank skupine, BKS Bank AG skupine, in Worldline – Globalscape kolegija, ki ga je sicer organizirala Belgijska nacionalna banka (NBB).

4. MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

4.1 TRŽNI INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE

Poslanstvo Tržnega inšpektorata RS je izvajanje učinkovitega inšpekcijskega nadzora in zagotavljanje preventivnega delovanja z namenom zagotavljanja urejenosti trga in zadovoljstva uporabnikov, zaposlenih in širše družbene skupnosti.

Zato na Tržnem inšpektoratu RS že vrsto let na podlagi ocene tveganja konec leta pripravijo seznam prioritetenih področij, za katere v naslednjem koledarskem letu izvedejo prioritete nadzore po vsej Sloveniji. V oceni tveganja upoštevajo različne dejavnike: od kršitev v preteklih letih, števila prijav, do lastnih predlogov in predlogov zunanjih deležnikov (drugih inšpektoratov, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, drugih državnih organov, različnih zbornic, laboratorijev in potrošniških organizacij). V letni načrt prioritetenih nadzorov vsako leto vključijo tudi nadzore, ki jih izvedejo skupaj z drugimi zainteresiranimi inšpekcijami.

Kljub temu, da imajo vsako leto pripravljen seznam prioritetenih nadzorov, sproti spremljajo dogajanja na vseh področjih, za katere nadzor so zadolženi. Če ugotovijo, da trenutno stanje na trgu ali drugi nepredvideni dogodki v državi zahtevajo njihov nadzor oziroma ukrepanje, poleg ali namesto načrtovanih nadzorov pripravijo in izvedejo izredne nadzore.

4.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov:

Za leto 2022 so na podlagi opravljene ocene tveganja področij načrtovali izvedbo prioritetenih nadzorov na 41 področjih. Kljub izrednim razmeram zaradi epidemije koronavirusa COVID-19 v prvi četrtini leta so nadzore opravili na 40 (97,6 %) načrtovanih področjih:

- avtorskih pravic,
- bonov 21,
- cen dimnikarskih storitev,
- davčnega potrjevanja računov,
- električne in elektronske opreme,
- emisij snovi v zrak iz kurilnih naprav,
- energijskega označevanja proizvodov,
- fluoriranih plinov,
- garancije tehničnih proizvodov,
- kategorizacije nastanitvenih obratov,
- kontrole cen pri HAG testiranjih,
- navodil za uporabo,
- nepremičninskega posredovanja,
- nevarnih proizvodov iz sistema RAPEX,
- obrtnih dejavnosti,
- odpadne električne in elektronske opreme,
- oglaševanja in prodaje alkoholnih pijač,
- oglaševanja, označevanja in prodaje tobačnih izdelkov,
- okoljsko primerne zasnove proizvodov,
- osebne varovalne opreme,
- označevanja cen,
- označevanja emisij pri novih osebnih avtomobilih,
- pogrebne in pokopališke dejavnosti
- potrošniškega kreditiranja,
- predpisov, povezanih s preprečevanjem širjenja koronavirusa,
- preprečevanja pranja denarja,
- prilaganja listin tehničnim proizvodom,
- radijske opreme,
- rekreacijskih plovil,
- sive ekonomije,
- sklepanja pogodb na daljavo,
- storitev na notranjem trgu,
- strojev,

- tekstila,
- tlačne opreme,
- trgovine,
- turističnih bonov,
- zadržanja sprostitve proizvodov v prosti promet,
- zaščitnih klavzul,
- zavajajočih poslovnih praks.

Na enem načrtovanem področju nadzora niso opravili. So pa zaradi novih pristojnosti, ki so jih dobili v letih 2021 in 2022, ter trenutnih razmer na trgu opravili nadzor še na naslednjih petih področjih:

- elektromagnetne združljivosti,
- gostinstva,
- kontrole cen energentov,
- nepoštenih poslovnih praks,
- plastičnih proizvodov za enkratno uporabo.

V letu 2022 so tako načrtovani obseg letnih nadzorov presegli za 9,8 %.

4.1.2 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Za leto 2022 so načrtovali, da bodo skupaj z drugimi inšpekcijami opravili 7 skupnih nadzorov. Dejansko so skupaj z drugimi inšpekcijami opravili vse načrtovane nadzore glede:

- davčnega potrjevanja računov (skupaj s Finančno upravo RS),
- izmenjave informacij glede dobrih praks nadzora skladnosti proizvodov na spletu (sodelovanje z Zdravstvenim inšpektoratom RS),
- prodaje alkoholnih pijač (skupaj s Policijo in nevladnimi organizacijami),
- prodaje na stojnicah (skupaj z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in Inšpektoratom RS za infrastrukturo, inšpekcijo za ceste),
- prodaje tobačnih in povezanih izdelkov (skupaj s Policijo in nevladnimi organizacijami),
- skladnosti proizvodov ob uvozu (skupaj s Finančno upravo RS),
- vrednostnih turističnih bonov (skupaj s Finančno upravo RS).

Če so v okviru lastnih inšpekcijskih nadzorov ugotovili možne kršitve predpisov, ki niso v pristojnosti nadzora Tržnega inšpektorata RS, so le-te odstopili pristojnim inšpekcijam.

4.1.3 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Na Tržnem inšpektoratu RS že pri izdelavi letnega načrta z oceno tveganja, ki vključuje tudi javni interes, preizkušajo vsa področja, za katera nadzor so zadolženi. Tekom tekočega leta pa si prizadevajo, da na vseh načrtovanih področjih prioriteten nadzor potem tudi izvedejo.

4.1.4 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

Na Tržnem inšpektoratu RS so v letu 2022 prejeli 5402 prijavi.

4.1.5 Uvedeni upravni in prekrškovni postopki:

Na Tržnem inšpektoratu RS so v letu 2022 uvedli 10.215 upravnih in 1.529 prekrškovnih inšpekcijskih postopkov.

4.2 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MEROSLOVJE

4.2.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

Na osnovi pomena števila meritev (pri tem je upoštevano število meril, tehtanj in / ali finančni promet), pomena točnosti merjenja za posameznega potrošnika /družbo ter »nezanesljivosti« imetnika oziroma zavezanca merila, so bile določene prioritete meroslovnega nadzora po vrsti

meril. Najvišjo ocenjeno prioriteto za nadzor imajo že dalj časa merilni sistemi, še zlasti priprave za merjenje tekočih goriv pri polnjenju rezervoarjev motornih vozil (v nadaljevanju: bencinske črpalke), nato pa neavtomatske tehcnice, množična merila, kot so števcji el. energije vodomeri, merilniki toplotne energije, plinomeri, nadalje merilniki krvnega tlaka, taksimetri,... Seveda, tudi vse ostale vrste meril so lahko prioritete, če se tekom leta ugotovi, da obstaja sum, da bila lahko ta merila neskladna.

Pri izvedbi nadzora v letu 2022 so upoštevane tako prioritete nadzora po vrsti meril kot stanje urejenosti, ugotovljeno v preteklih nadzorih ter tudi novi zavezanci. Nadzor nad merili v prometu (na trgu) je potekal predvsem v okviru skupnih EU projektov, ki je v letu 2023 zaradi težav s pandemijo COVID-19 vključeval le en skupni projekt. V zmanjšanem obsegu je izvajan tudi nadzor pri zavezancih, ki so imeli ob zadnjem nadzoru urejeno stanje, saj njihove izkušnje kažejo, da se stanje hitro poslabša, če se nadzora redno ne izvaja.

4.2.2 Izvedba nadzora nad merili v uporabi in prometu, predpakiranimi izdelki, pravilno uporabo merskih enot in plemenitimi kovinami v skladu s planiranimi prioritetami:

- ***Nadzirala so se predvsem merila, pri katerih je možnost tveganja - finančna, tehnična, zdravstvena,.. večja***

V letu 2022 so nadzirali področja, kjer so pričakovali večja tveganja (finančna, zdravstvena, tehnična, okoljska). Nadzirana so bila naslednja merila: merilni sistemi za zvezno in dinamično merjenje tekočin razen vode, kot so bencinske črpalke, avtocisterne za goriva, neavtomatske tehcnice na različnih področjih, merilniki tlaka v pnevmatikah, taksimetri, vodomeri, plinomeri, ter še nekatera druga merila.

- ***Povečanje učinkovitosti nadzora s poudarkom na vsebini nadzorov – preskušanje meril in ne na samo administrativnem številu izvedenih nadzorov***

Preskus točnosti meril s kontrolnimi preskusi na mestu uporabe meril so izvajali pri nadzoru nad bencinskimi črpalkami, neavtomatskimi tehcnicami na različnih področjih ter merilniki tlaka v pnevmatikah na bencinskih črpalkah. Tako so v 46 nadzornih pregledih preskusili več kot 340 meril za točenje goriva na bencinskih servisih. Na področju neavtomatskih tehcnic pa so izvedli 54 kontrolnih preskusov meril na različnih področjih uporabe. Preskušeno je bilo tudi okrog 16 merilnikov tlaka v pnevmatikah na bencinskih servisih.

- ***Skupni EU projekti***

EU projekt nad merilnimi sistemi za mleko in kurilno olje,
EU projekt nad neavtomatskimi/avtomatskimi tehcnicami v ribiški industriji,
EU projekt nad vodomeri.

Planirana skupna EU projekta nad merilnimi sistemi za mleko in kurilno olje ter nad vodomeri nista bila realizirana predvsem zaradi situacije s pandemijo COVID -19 in sta preložena na leto 2023.

EU projekt nadzora nad neavtomatskimi/avtomatskimi tehcnicami v ribiški industriji še vedno poteka. V Sloveniji so izvedli 5 nadzorov nad ribiči ter vzpostavili sodelovanje s pristojnim organom na MKGP v zvezi z rešitvijo problematike neskladnih tehcnic, ki jih uporabljajo ribiči ter v zvezi z uskladitvijo Uredbe o spremljanju ulova in prodaji ribiških proizvodov (Uradni list RS, št. 38/16 in 197/20) v delu, ki se nanaša na tehtanje ribiških proizvodov.

- ***Nadzor nad vulkanizerji s poudarkom na kontrolnem preskusu***

Nadzor nad vulkanizerji je bil izvajan v povečanem obsegu vendar so bili kontrolni preskusi točnosti na mestu uporabe meril zaradi kadrovskih težav izvajani le delno na bencinskih črpalkah. Skupaj je bilo izvedenih 44 nadzornih pregledov pri vulkanizerjih in serviserjih ter približno toliko nadzorov na bencinskih črpalkah v sklopu nadzora nad temi napravami, kot že omenjeno zgoraj, 16 merilnikov je bilo preskušanih na mestu uporabe.

- ***Nadzor nad neavtomatskimi tehtnicami na različnih področjih: trgovine, pekarnice, ribarnice, tehtanje vozil v prometu, gradbeništvu in podobno s poudarkom na kontrolnem preskusu meril kjer je to možno***

Tudi v letu 2022 je bilo izvedenih največ nadzornih pregledov na različnih področjih uporabe neavtomatskih tehtnic, saj so tovrstna merila najbolj razširjena in tudi potreba po nadzoru največja (največ odkritih neskladnosti, veliko pritožb). V letu 2022 je bilo izvedenih 404 nadzornih pregledov nad neavtomatskimi tehtnicami, pri 54 nadzorih so tehtnice tudi preskusili na kraju samem.

- ***Nadzor nad neavtomatskimi tehtnicami na bencinskih servisih in drugih mestih, kjer se izvajajo poštna storitve***

Na področju izvajanja poštnih storitev je bilo izvedenih nekaj nadzorov, a ker ni bilo ugotovljenih neskladnosti so bili nadzori preusmerjeni v druga področja.

- ***Nadzor dobaviteljev gostinske posode vključno s kontrolnimi preskusi meril***

Na področju uporabe gostinske posode so izvedli 11 nadzorov v gostinskih lokalih ter tri nadzore pri dobaviteljih gostinske posode, kjer so izvedli tudi kontrolne preskuse določene gostinske posode. Nadzorni pregledi na tem področju se bodo nadaljevali v letu 2023.

- ***Nadzor merilnikov hitrosti, ki jih uporabljajo mestne občine in zavezanci izven policije***

Planirani nadzori niso bili izvedeni iz razloga prioritete na drugih področjih. Nadzor je prestavljen na leto 2023.

Nadzor predpakiranih izdelkov:

- ***Zavezance se izbira glede na osnovi izdelanih kriterijev o pomembnosti strank z vidika finančnega prometa***

Največ nadzorov se izvede pri večjih pakirnih in pakirnih, ki pakirajo izdelke višjega cenovnega razreda, saj bi v primeru neustrezne količine proizvodov, ki jih pakirajo, nastalo večje tveganje za potrošnike kot pri manjših pakirnih (z manjšim prometom) in cenejših izdelkih. Večina nadzorov se opravi na področju živilskih izdelkov.

- ***Nadzor zavezancev, ki so bili kršitelji v preteklosti***

Na področju predpakiranih izdelkov je bilo izvedenih skupaj 77 nadzorov na različnih področjih. Večji delež nadziranih zavezancev, ki niso bili novi zavezanci in zavezanci z znakom »e« so bili zavezanci, ki so že bili kršitelji v preteklosti.

- ***Novi zavezanci na vseh področjih***

Med vsemi dobavitelji so izvedli 15 nadzornih pregledov pri novih dobaviteljih, pri katerih je bil nadzor izveden prvič.

- ***Pakirci s področja mleka in mlečnih proizvodov***

V letu 2022 so se fokusirali na dobavitelje, ki so pakirali mleko in mlečne proizvode ter pri njih izvedli 15 nadzorov.

- ***Dobavitelji z znakom »e« se nadzirajo enkrat v treh letih, če pretekli nadzor ni bil negativen, v nasprotnem enkrat na leto***

Nadzor nad plemenitimi kovinami:

– Nadzor dobaviteljev kršiteljev

Izvedeni nadzorni pregledi so bili usmerjeni k dobaviteljem, ki so v preteklosti bili kršitelji. V zadnjih letih ugotavljajo manjše število kršitev kot je bilo v preteklosti. Tudi v primeru ugotovljene kršitve gre v večini primerov za manjše kršitve (manjše število neskladnih izdelkov).

– Preventiven nadzor v manjšem obsegu tudi pri ostalih dobaviteljih

V letu 2022 je bilo na področju plemenitih kovin izvedeno 83 nadzornih pregledov od 100 planiranih. Nekaj nadzorov je bilo izvedenih manj kot planiranih iz razloga, ker so bili nadzori prioriteto prerazporejeni na področje meril.

4.2.3 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

– Na področju nadzora taksi vozil (taksimetrov) že nekaj let poteka ustaljena akcija skupnega nadzora med Uradom, IRSI, TIRS, FURS, Policijo in Inšpektoratom Mestne občine Ljubljana

V letu 2022 je bilo izvedenih več skupnih akcij v katerih je bilo pregledanih 23 taksimetrov.

– Koordinirana akcija nadzora nad premočnimi stojnicami s sadjem in zelenjavo

Poleg taksimetrov so v letu 2022 sodelovali v koordinirani akciji s TIRS, FURS, UVHVVR, IRSI in IRSKGLR pri nadzoru nad premočnimi stojnicami s sadjem in zelenjavo, saj je področje izjemno problematično. Na tem področju so od maja do sredine julija izvedli 28 nadzorov nad tehtnicami, ki jih ti prodajalci uporabljajo. Pri veliki večini je bilo ugotovljeno, da so zavezanci uporabljali neustrezne tehtnice za tehtanje sadja in zelenjave.

– Skupna akcija z IRSKGLR na področju nadzora ribičev

V nadzoru nad ribiči, ki je potekal v okviru EU projekta, so sodelovali z Inšpekcijo za lovstvo in ribištvo ter izvedli dve skupni akciji nadzora na ribiči, ki uporabljajo tehtnice za tehtanje ulovljenih ribiških proizvodov.

4.2.4 Izvedba prioritarnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

– Prejete prijave na področju naprav za točenje goriv, neavtomatskih tehtnic, taksimetrov, merilnikov toplotne energije, merilnikov tlaka v pnevmatikah, predpakiranih izdelkov

Nadzor se prioriteto izvaja na vseh področjih, kjer pogosto prihaja do pritožb in prijav uporabnikov in potrošnikov. To so predvsem neavtomatske tehtnice, merilniki toplotne energije, naprave za merjenje tekočih goriv (bencinske črpalke), predpakirani izdelki, taksimetri, vodomeri,...

4.2.5 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

– Prejete prijave na področju merilnih instrumentov, predpakiranih izdelkov in izdelkov iz plemenitih kovin.

V letu 2022 so prejeli **26 pritožb in prijav** in sicer 7 na področju tehtnic na različnih področjih, 6 na področju bencinskih črpalk, po 5 na področju vodomero in predpakiranih izdelkov ter 3 na

področju merilnikov toplotne energije. Vse prijave so bile obravnavane, v nobenem primeru niso bile ugotovljene kršitve.

4.2.6 Uvedeni prekrškovni postopki:

- ***V primeru (predvsem večjih ali ponavljajočih se) kršitev so bili uvedeni prekrškovni postopki***

V letu 2022 so uvedli **2 prekrškovna postopka**, kjer sta bili izdani **odločbi o prekršku z opominom**. V hitrih prekrškovnih postopkih so na vseh področjih nadzora izdali **58 plačilnih nalogov**.

4.2.7 Nadzor nad obvladovanjem epidemije COVID-19 v skladu z ZNB:

- ***Nadzorni pregledi niso bili planirani.***

Tudi v letu 2022 so v začetku leta 2022 v okviru nadzornih pregledov na področju meroslovja izvajali tudi nadzor na področju ZNB ter izvedli 313 nadzornih pregledov, kjer so predvsem preverjali izpolnjevanje pogoja PCT, kot tudi drugih zahtev skladno z veljavnimi odloki.

4.2.8 Podrobno poročilo:

V letu 2022 so na vseh področjih meroslovja izvedli 904 inšpekcijskih nadzornih pregledov, izdali 198 upravnih odločb, 58 plačilnih nalogov, 475 opozoril po Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZP-1) na kršitelja in 166 opozoril na zapisnik po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljnjem besedilu: ZIN).

Na področju nadzora nad ZNB so v letu 2022 izvedli 313 nadzorov.

4.2.8.1 Nadzor nad merili in merskimi enotami:

Število izvedenih nadzornih pregledov nad merili v uporabi in prometu v letu 2022 je bilo za 6 % višje od planiranega. Razlogi za nekoliko višje število nadzorov so bili predvsem zaradi večje angažiranosti samih inšpektorjev ter večjemu številu hitrih nadzornih pregledov (predvsem nadzora tehtnic). Nekaj manj nadzorov je bilo izvedenih kot planiranih na področju plemenitih kovin, predvsem zaradi manjše prioritete na področju in preusmeritvijo nadzorov na področje meril. V prvih dveh mesecih leta so bili dodatno obremenjeni z zahtevo po izvedbi večjega števila inšpekcijskih pregledov na področju ZNB. Nadzor nad pravilno uporabo merskih enot so v letu 2022 izvedli le v nekaj primerih, razlogi so predvsem manjše število zaznanih kršitev ter izvajanje nadzora na drugih bolj prioritetenih področjih.

Na področju nadzora nad merili v uporabi in prometu so skupaj izvedli 743 nadzorov. Ob tem so izdali 164 upravnih odločb, 39 plačilnih nalogov, uvedli dva prekrškovna postopka, izrekli 348 opozoril po ZP-1 na kršitelja in 104 opozoril po ZIN.

Najbolj nadzirano področje v letu 2022 so bile neavtomatske tehtnice na različnih področjih in projektih. Tako so izvedli 404 nadzorov v različnih trgovinah, 60 nadzorov v pekarnah, 52 nadzorov na stojnicah sadja in zelenjave in tržnicah večina v skupni akciji z drugimi inšpekcijskimi organi, 38 v mesnicah ter 49 tehtnic na drugih področjih, kot so ribarnice, pošte, ribiči,... Poleg navedenih so pri 54 nadzornih pregledov nad tehtnicami te tudi preskusili na mestu uporabe, kjer so preverjali njihovo točnost.

Pri zgoraj navedenih nadzorih nad tehtnicami so v hitrem postopku izrekli 25 glob za prekrške, v 107 primerih je bila zavezancem izdana odločba o prepovedi uporabe meril.

Največ opozoril je bilo izdanih pri nadzoru neavtomatskih tehtnic na področju pekarstva, kjer se zaradi nepravilne obveščenosti zavezancev niso uporabljale tehtnice, skladne s predpisi, prav tako se nadzor na tem področju v preteklosti sistematično ni izvajal. Zaradi tega so bili zavezanci pri prvem nadzoru samo opozorjeni po ZP-1, izdana odločba o prepovedi uporabe neskladnega merila.

Na področju rednih pregledov merilnih sistemov na bencinskih servisih so opravili 46 nadzornih pregledov in pri tem preskusili več kot 340 točilnih merilnih naprav. Za 7 merilnih instrumentov so izdali upravno odločbo o začasni prepovedi uporabe ter izdali 1 plačilni nalog.

Nadzor nad merilniki tlaka v pnevmatikah so izvajali pri vulkanizerjih, v servisnih delavnicah ter bencinskih servisih ob nadzornem pregledu merilnih sistemov na bencinskih črpalkah. Skupaj so izvedli 44 nadzorov v vulkanizerskih in servisnih delavnicah ter ob nadzoru bencinskih servisov nadzirali merilnike tlaka, ki se nahajajo na teh servisih. Med temi je bilo tudi preskušanih 16 merilnikov tlaka. Pri nadzoru teh meril so izdali 14 upravnih odločb.

Izvedli so tudi 50 nadzorov v delavnicah tehničnih pregledov za motorna vozila, kjer so nadzirali naprave z valji za merjenje zaviralne sile motornih vozil, merilnike za merjenje izpušnih plinov motornih vozil ter merilniki tlaka v pnevmatikah. Na tem področju kršitev niso zaznali.

Veliko inšpekcijskih nadzorov je bilo izvedenih tudi v zdravstvu, saj je bil v zadnjih dveh letih nadzor na tem področju onemogočen zaradi omejitev v zvezi s pandemijo COVID - 19.

Tako so v letu 2022 izvedli 105 nadzorov na tem področju in pri tem pregledali okrog 350 merilnikov krvnega tlaka ter nekaj manj neavtomatskih tehtnic, ki se uporabljajo v zdravstvu. Na tem področju so izdali 8 plačilnih nalogov ter 23 upravnih odločb o začasni prepovedi uporabe meril.

Poleg zgoraj izpostavljenih nadzornih pregledov so v letu 2022 izvajali nadzor tudi nad drugimi vrstami merilnih instrumentov, in sicer nad taksimetri, kjer so v skupnih akcijah z drugimi inšpekcijskimi organi izvedli 23 nadzorov, nad vodomeri, kjer so izvedli 37 nadzornih pregledov, ter nadzore nad gostinsko posodo (tako dobaviteljev kot tudi uporabe), merilniki toplotne energije, števci el. energije, dolžinskimi merili...

Pri nadzoru gostinske posode so odkrili dva primera ponarejanja državnih oznak skladnosti. V prvem primeru so organom pregona podali kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, v drugem primeru pa kazenska ovadba sledi, saj še zbirajo potrebne podatke o ponarejenih oznak (število meril).

4.2.8.2 Nadzor nad predpakiranimi izdelki:

V letu 2022 je bilo na področju predpakiranih izdelkov izvedenih 77 nadzorov - od tega en nadzor na področju merilnih steklenic. Največ nadzorov je bilo izvedenih na področju živil in kozmetike. Pri teh nadzorih je bilo izdanih 20 prepovednih odločb in 6 plačilnih nalogov ter izrečenih 75 opozoril po ZP-1 za kršitelje in 25 opozoril po ZIN. Večina nepravilnosti se je nanašala na dokumentacijo in označevanje, za kar so bila izrečena opozorila.

4.2.8.3 Nadzor nad izdelki iz plemenitih kovin:

V letu 2022 je bilo na področju plemenitih kovin izvedenih 83 nadzornih pregledov od 100 planiranih. Nekaj nadzorov je bilo izvedenih manj kot planiranih iz razloga, ker so bili nadzori prioriteto prerazporejeni na področje meril. Nadzori so bili izvajani pri vseh dobaviteljih s poudarkom nad dobavitelji, ki so bili kršitelji v preteklosti. Za ugotovljene nepravilnosti je bilo izdanih 14 prepovednih odločb, 13 plačilnih nalogov ter izrečenih 37 opozoril za manjše kršitve po ZP-1 za kršitelje in 37 opozoril po ZIN.

V letu 2022 so prejeli 26 pritožb in prijav, in sicer 7 na področju tehtnic na različnih področjih, 6 na področju bencinskih črpalk, po 5 na področju vodomero in predpakiranih izdelkov ter 3 na področju merilnikov toplotne energije. V nobenem primeru niso bile ugotovljene kršitve.

Na področju nadzora nad merili v prometu so v letu 2022 sodelovali na evropskem projektu nadzora nad tehtnicami v ribištvu. Projekt ni še zaključen.

Kljub kadrovske problematiki (odhod dveh inšpektorjev v začetku leta) so se v sektorju nadzora v letu 2022 uspeli zelo hitro reorganizirati in takoj prerazporediti eno sodelavko iz drugega sektorja, ki je že imela opravljen izpit za inšpektorja. Zaradi hitre prerazporeditve in velike zavzetosti inšpektorjev so tudi v tem letu uspeli skoraj v celoti realizirati zastavljeni plan. Na področju nadzora nad merili v uporabi in prometu, kjer izvedejo največ nadzorov, so zastavljeni plan presegli, na področjih nadzora nad predpakiranimi izdelki in plemenitimi kovinami pa so izvedli nekoliko manj nadzorov kot so planirali. Razlogi za to so predvsem zaradi prioriteten nalog na področju meril.

5. MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

5.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

5.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganj in na podlagi aktualnih vsebinskih področij):

5.1.1.1 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Planirano:

- Nadzor prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu – na cesti (v skladu z Nacionalnim programom varnosti v cestnem prometu za obdobje 2013-2022, v nadaljnjem besedilu: NPVCP)
Cilj: Ugotavljanje in preprečevanje nezakonitega izvajanja prevozov (izpolnjevanje pogojev – licence in dovolilnice, preprečevanje dela na črno), vzpostavitev enakega konkurenčnega okolja za izvajalce prevozov v cestnem prometu (tehnična brezhibnost gospodarskih vozil, nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki voznikov ter uporabo tahografov).
- Nadzor prevozov potnikov v notranjem cestnem prometu - prevozi v javnem potniškem prometu, prevozi šoloobveznih otrok, avtotaksi prevozi (v skladu z NPVCP)
Cilj: Ugotavljanje in preprečevanje nezakonitega izvajanja prevozov (izpolnjevanje pogojev – licence in koncesije, preprečevanje dela na črno), vzpostavitev enakega konkurenčnega okolja za izvajalce (nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki voznikov, tehnična brezhibnost vozil).
- Nadzor postopkov preverjanja skladnosti in trga proizvodov ter odpoklicev motornih vozil preko sistema RAPEX
Cilj: Preverjanje ustreznosti postopkov in zagotavljanje nadzora nad skladnostjo in varnostjo proizvodov, ki se dajejo v promet ali se uporabljajo.
- Nadzor nad strokovnimi organizacijami za tehnične preglede in registracijskimi organizacijami (v skladu z NPVCP)
Cilj: Preverjanje ustreznosti postopkov in zagotavljanja primerljivih in zakonsko predpisanih postopkov s ciljem zagotavljanja varnosti v cestnem prometu.
- Nadzor nad socialno zakonodajo na sedežu podjetij
Cilj: Izpolnjevanje določb iz 1. člena Uredbe 561/2006/ES in sicer zagotavljanje varnosti v cestnem prometu, usklajitev pogojev konkurence, izboljšanje pogojev dela voznikov.

- Nadzor subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike in programe dodatnih izobraževanj
Cilj: Zagotavljanje dejanskega in doslednega izvajanja postopkov, usposabljanja, predvsem kandidatov za voznike.
- Nadzor nad prevozniki in pošiljatelji ter prejemniki nevarnega blaga in pooblaščenimi organizacijami po Zakonu o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15, v nadaljnjem besedilu: ZPNB)
Cilj: Preverjanje ustreznosti ravnanja in izpolnjevanja pogojev pošiljateljev, prejemnikov in prevoznikov pri prevozu nevarnega blaga - nadzor nad izvajanjem usposabljanja voznikov in postopki izvedbe pregledov vozil z ADR certifikati.
- Nadzor izvajanja rednega usposabljanja voznikov v okviru podaljšanja temeljnih kvalifikacij po Zakonu o prevozu v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo, 67/19 in 94/21, v nadaljnjem besedilu: ZPCP-2)
Cilj: Zagotavljanje dejanskega in doslednega izvajanja rednega usposabljanja voznikov.

Izvedeno:

Naloge so bile izvedene kvantitativno v okviru planiranega obsega ter kvalitativno v smislu doseganja načrtanih ciljev.

5.1.1.2 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

Planirano:

- Nadzor nad varno uporabo cest in varstvom cest
Cilj: Zagotovitev ustreznega varstva in varne uporabe državnih cest, vključujoč kolesarske in druge povezave, pred nedovoljenimi posegi v cestni svet in s tem prispevati k varnemu odvijanju cestnega prometa.
- Zagotavljanje preglednosti na državnih cestah
Cilj: Zagotoviti ustrezno polje preglednosti na vseh elementih državnih cest, vključujoč kolesarske in druge povezave ter s tem povečati prometno varnost.
- Prometna signalizacija, prometna oprema ter ukrepi za umirjanje prometa
Cilj: Zagotoviti ustrezno opremljenost državnih cest, vključujoč kolesarske in druge povezave s prometno signalizacijo, prometno opremo in napravami ter posledično povečati prometno varnost.
- Nadzor nad vodenjem železniškega prometa
Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti in delovanja skladno s predpisi v železniškem prometu na področju železniških prevozov in na področju oseb, ki izvajajo varnostno kritične naloge, kar posledično pomeni manjše število različnih nesreč in izrednih dogodkov v celotnem železniškem prometu.
- Nadzor nad železniškimi tirnimi vozili in elektroenergetiko
Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti in delovanja železniških tirnih vozil in elektroenergetike skupaj z osebami, ki izvajajo varnostno kritične naloge, kar zmanjšuje možnosti za nastanek različnih nesreč in izrednih dogodkov v železniškem prometu.
- Nadzor nad gradnjo, obnovo, nadgradnjo ali odstranitvijo objektov ter zaščita proge
Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti na celotni železniški infrastrukturi in njeno funkcioniranje skladno z njenim namenom.
- Nadzor nad industrijskimi tiri in progami drugih železnic
Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti železniškega prometa na industrijskih tirih in na progah drugih železnic skladno s predpisi.
- Nadzor nad žičniškim napravami za prevoz oseb

Cilj: Zagotoviti ustrezno varnost smučarjev in drugega osebja pri prevozih z žičniškimi napravami za prevoz oseb, kar posledično pomeni zmanjšanje možnosti za kakršnekoli nesreče.

- Nadzor nad smučišči

Cilj: Zagotoviti ustrezno varnost smučarjev in drugega osebja na smučiščih, tudi pri organiziranem poučevanju smučanja, kar posledično pomeni manjše število različnih nesreč na smučiščih.

Izvedeno:

Naloge v letu 2022 so bile izvedene kvantitativno v okviru planiranega obsega ter kvalitativno v smislu doseganja načrtanih ciljev.

5.1.1.3 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirano:

- Nadzor nad proizvodnjo električne energije (NEK, TEŠ, ostali proizvajalci) v skladu z določili 452. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE in 204/21 – ZOP, v nadaljnjem besedilu: EZ-1) in 153. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21, v nadaljnjem besedilu: ZOEE)

Cilj: Zagotavljanje večje zanesljivosti obratovanja glede na vlogo, ki jo ima posamezna elektrarna (pas, konice, sistemska rezerva), glede na elektroenergetsko bilanco in glede na vlogo v sistemu.

- Nadzor nad distribucijskim omrežjem v skladu z določili 452. in 459. člena EZ-1 ter 153. in 137. člena ZOEE

Cilj: Zagotovitev predpisanega obsega in načina vzdrževanja distribucijskega omrežja in s tem zagotovitev zanesljive dobave električne energije končnim uporabnikom.

- Nadzor nad porabniki električne energije v skladu z določili 153. in 141. člena ZOEE

Cilj: Ugotavljanje morebitne pomanjkljivosti pri obratovanju in vzdrževanju elektroenergetskih naprav pri uporabnikih in izpolnjevanje pogojev izdanih elektroenergetskih soglasij. S tem bo zagotovljena varnost obratovanja in odstranjene motnje, ki jih nepravilno obratovanje teh naprav lahko povzroča distribucijskemu omrežju. Z inšpekcijskimi nadzori elektroenergetskih naprav pri uporabnikih javnega pomena bodo v največji možni meri odstranjeni vzroki za nastanek požarov, eksplozij in zmanjšana morebitna gospodarska škoda.

- Nadzor nad opremo v eksplozijsko varni izvedbi v skladu z določili Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11, v nadaljevanju: ZTZPUS-1) in 51. členom Pravilnika o protiekspluzijski zaščiti (Uradni list RS, št. 41/16)

Cilj: Zagotovitev ustrezne vgradnje in ugotavljanje stanja vzdrževanja teh objektov, da se v čim večji meri prepreči nastanek eksplozij.

- Nadzor opreme pod tlakom v uporabi

Cilj: Zagotovitev obratovalne zanesljivosti in varnosti sistemov z vgrajeno opremo pod tlakom.

- Nadzor pri vzdrževanju, obratovanju in uporabi objektov, naprav in omrežij plina

Cilj: Pooblastila za nadzor pri vzdrževanju, obratovanju in uporabi objektov, naprav in omrežij plina energetskim inšpektorjem daje Zakon o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21). Z nadzori se bo zlasti zagotavljalo izpolnjevanje tehničnih zahtev pri obratovanju in uporabi objektov, postrojev, vodov, naprav in napeljav, namenjenih proizvodnji, prenosu, distribuciji, merjenju, zaščiti, vodenju, lastni porabi in porabi plina in s tem njihova varna in zanesljiva uporaba.

- Nadzor nad kurjeno in drugače ogrevano tlačno opremo

Cilj: Z nadzori v času obratovanja na podlagi Pravilnika o tehničnih zahtevah za obratovanje vročevodnih in parnih kotlov (Uradni list RS, št. 46/18) se zagotovi varno in zanesljivo obratovanje teh naprav.

- Nadzor nad energetskimi izkaznicami
Cilj: Pooblastila za nadzor nad energetskimi izkaznicami energetskim inšpektorjem daje Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20). Z nadzori se bo zagotavljalo izboljšanje energetske učinkovitosti stavb in s tem spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije z namenom zmanjšanja porabe energije v stavbah.
- Nadzor nad polnilnimi mesti za električna vozila
Cilj: Z nadzori se bo sledilo ciljem Republike Slovenije na področju energetske učinkovitosti in učinkovite rabe energije, predvsem prehoda v podnebno nevtravno družbo z uporabo nizko ogljičnih energetskih tehnologij in z zagotavljanjem energetskih storitev.
- Nadzor nad nosilci rudarske pravice in izvajalci rudarskih del
Cilj: Zagotavljanje skladnosti izkoriščanja z določili iz koncesijskih pogodb, preverjanje skladnosti del s potrjeno tehnično dokumentacijo, zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del, zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del pri podzemnem in površinskem izvajanju rudarskih del in nadzor nad vplivi rudarskih del na okolje.
- Nadzor nad izvajanjem uredbe o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin
Cilj: Zagotavljanje ukrepov in ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin z namenom preprečevanja ali zmanjševanja škodljivih vplivov na okolje.
- Nadzor varnosti in zdravja pri delu pri izdelavi in rekonstrukciji predorov
Cilj: Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri izdelavi in rekonstrukciji predorov.
- Nadzor nad globokimi vrtinami, ki so bile izdelane na podlagi Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ, v nadaljevanju: ZRud-1)
Cilj: Preprečevanje tveganja za pojav nevarnih plinov in zagotavljanje varnega obratovanja vrtine.
- Nadzor nad zavezanci, ki pri izvajanju rudarskih del in pri izdelavi in rekonstrukciji predorov, potrebujejo električne naprave in instalacije
Cilj: Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri postavljanju in pri uporabi električnih instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin in pri izdelavi predorov.

Izvedeno:

Naloge so bile izvedene kvantitativno v okviru planiranega obsega ter kvalitativno v smislu doseganja začrtanih ciljev.

5.1.2 Sistemski inšpekcijski nadzori (z zakoni predpisani obdobjni in nepredvideni nadzori):

5.1.2.1 VSE INŠPEKCIJE IRSI

Planirano:

Inšpekcijski nadzori nad izvajanjem ukrepov in priporočil NIJZ, v zvezi z epidemijo nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19).

Izvedeno:

Na podlagi prvega odstavka 39. člena ZNB so inšpektorji IRSI pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz svoje pristojnosti izvajali nadzor sprejetih ukrepov in priporočil NIJZ za zaježitev in omilitev posledic epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19).

Po obsegu so se nadzori v letu 2022 izvajali prilagojeno ukrepom in priporočilom NIJZ, sprejetim glede na stanje intenzitete in prisotnosti bolezni COVID-19.

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: Nadzor nad socialno zakonodajo na sedežu podjetij in na cesti. Po Direktivi 2006/22/ES je bilo potrebno v letu 2022 opraviti pregled 3 % od vseh delovnih dni voznikov. Na podlagi podatkov o številu vozil za katera velja Uredba 561/06/ES in številu delovnih dni voznikov ter delitvijo preverjanj med inšpekcijo in drugimi nadzornimi organi (Policijo in FURS) je bila inšpekcija v letu 2022 dolžna opraviti najmanj 140.000 preverjanj delovnih dni voznikov na sedežih podjetij in 15.000 preverjanj delovnih dni voznikov na cesti.

Izvedeno: Nadzori po številu delovnih dni voznikov na cesti so bili opravljeni v skladu s predpisanim obsegom po Direktivi 2006/22/ES, na sedežu podjetij je število pregledanih delovnih dni voznikov le malce pod načrtovanim obsegom 142.000 preverjanj delovni dni voznikov, predvsem zaradi spremenjenih razmer za izvajanje nadzorov na sedežu podjetij v začetku leta 2022.

Naloga: Po Direktivi 2014/47/EU so države članice dolžne izvesti predpisano skupno število začetnih tehničnih cestnih pregledov v Uniji v vsakem koledarskem letu, ki ustreza vsaj 5 % skupnega števila vozil, ki so registrirana v državah članicah. Cestne preglede tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil opravi v približno 95 % policija, preostalih 5% izvede IRSI-ICP. Na podlagi podatkov o številu registriranih vozil kategorij M2, M3, N2, N3, O3 in O4 in navedeni odstotek, ki odpade na IRSI, je bila inšpekcija v letu 2022 dolžna opraviti 166 cestnih pregledov tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil.

Izvedeno: Nadzori so bili opravljeni v skladu s predpisanim obsegom po Direktivi 2014/47/EU.

Naloga: Nadzor oziroma preizkus ali so vozila, sistemi, sestavni deli in samostojne tehnične enote skladni z zahtevami po Uredbi (EU) 2018/858. Na podlagi Uredbe (EU) 2018/858 so organi za tržni nadzor dolžni vsako leto izvesti najmanjše število preizkusov vozil. Inšpekcija za cestni promet je tako dolžna v letu 2022 izvesti vsaj 5 preizkusov skladnosti vozil z veljavnimi regulativnimi akti iz Priloge II Uredbe (EU) 2018/858.

Izvedeno: Nadzori so bili opravljeni v skladu s predpisanim obsegom po Uredbi (EU) 2018/858 v načrtovanem obsegu

5.1.2.3 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

Planirane in izvedene naloge:

- Nadzor predorov s strani inšpektorja za ceste
Po 120. členu Zakonu o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18 in 123/21 – ZPrCP-F, v nadaljnjem besedilu: ZCes-1) mora pristojni inšpektor za ceste opraviti nadzor predora iz 80. člena ZCes-1 najmanj vsaka 3 leta. Obdobni nadzor predorov je bil opravljen v letu 2021, zato se ga načrtuje v letu 2024.

V letu 2022 ni bilo načrtovanih nadzorov predorov s strani inšpektorja za ceste.

5.1.2.4 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirane in izvedene naloge:

- Nadzor rudarskega inšpektorja v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku
Po prvem odstavku 127. člena ZRud-1 mora rudarski inšpektor v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj, na kraju samem pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, odrediti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave in izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče.
- Nadzor energetskega inšpektorja v primeru izvajanja del na infrastrukturi v primeru izrednih dogodkov

Po 464. členu EZ-1 energetski inšpektor lastniku ali posestniku nepremičnine, ki v primeru, ko je potrebno zaradi nesreče, poškodbe ali drugega izrednega dogodka, zagotoviti hitro izvedbo del in drugih ukrepov v zvezi z zavarovanjem ali zagotovitvijo obratovanja infrastrukture, pa tega ni mogoče zagotoviti v okviru pridobljenih služnosti v javno korist in drugih pravic na nepremičninah, ne dovoli začasnega dostopa do infrastrukture, ki je na njegovi nepremičnini oz. preko katere je potreben dostop do infrastrukture, z odločbo naloži, naj začasni dostop dovoli.

- Nadzor rudarskega inšpektorja nad izvajanjem rudarskih del na 1 (eno) leto
Drugi odstavek 127. člena ZRud-1 določa, da mora rudarski inšpektor v skladu z letnim načrtom izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora, ki upošteva oceno tveganja izvajalca rudarskih del, vendar najmanj enkrat letno, opraviti nadzor nad izvajanjem rudarskih del, ki jih ogroža metan, drugi plini, vdori vode, mulja in blata, nevaren premogov prah, kremenov prah ali živosrebrni hlapi ter prostor, kjer je nevarnost radioaktivnih sevanj in v primerih, ko je tveganje za nevarne pojave povečano. Rudarski inšpektor mora nadzor nad izvajanjem rudarskih del opraviti tudi v pridobivalnih prostorih, kjer je do izteka koncesije manj kot 3 leta.

V letu 2022 je bilo takšnih zavezancev 92.

- Nadzor rudarskega inšpektorja nad izvajanjem rudarskih del na 2 (dve) leti
Po tretjem odstavku 127. člena ZRud-1 mora rudarski inšpektor v vseh ostalih primerih opraviti nadzor najmanj enkrat na dve leti.

V letu 2022 je bilo takšnih zavezancev 76.

Izvedene naloge:

V letu 2022 se je raziskava okoliščin nesreče po prvem odstavku 127. člena ZRud-1 izvedla v primeru vseh obvestil o smrtnih ali skupinskih nesrečah ter v primeru težje nesreče v rudniku oz. Predoru (8 primerov, od tega, 4 skupinske delovne nesreče, 2 težji delovni nezgodi in 2 nevarna pojava). Smrtnih nesreč v letu 2022 ni bilo. V letu 2022 ni bilo potrebe po postopanju po 464. členu EZ-1.

5.1.3 Sistemski inšpekcijski nadzori (področja, na katerih so se v preteklih pregledih odkrivala večje nepravilnosti):

5.1.3.1 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: Nadzor nad prevozniki v cestnem prometu z vidika ugotavljanja in preprečevanja nepravilnosti in manipulacij s tahografi ter posledičnega prikrievanja in prirejanja dejanskih podatkov o aktivnostih voznikov.

Izvedeno: Na področju preprečevanja manipulacij s tahografi po Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (Uradni list RS, št. 45/16 – uradno prečiščeno besedilo, 62/16 – popr., 92/20 – ZPrCP-E in 153/22; v nadaljnjem besedilu: ZDCOPMD) je bilo izvedenih nekaj kompleksnejših inšpekcijskih pregledov na sedežu podjetij in usmerjenih nadzorov na cesti v kombinaciji z internim praktičnim usposabljanjem za odkrivanje manipulacij, tudi v sodelovanju s Policijo in FURS.

Naloga: Nadzor nad prevoznimi podjetji z vidika ugotavljanja dejanskega izpolnjevanja pogojev za opravljanje prevozov v cestnem prometu in pridobitev licence, glede sedeža podjetja in zahtevane dokumentacije, opreme in kadrov na sedežu podjetij (nabiralniki).

Izvedeno: Na podlagi prejetih prijav in na osnovi lastne dejavnosti je bilo izvedenih več inšpekcijskih nadzorov ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za opravljanje prevozov v cestnem prometu in pridobitev licence, glede sedeža podjetja in zahtevane dokumentacije, opreme in kadrov na sedežu prevoznih podjetij (poštni nabiralniki). V teh nadzorih so bile dejansko ugotovljene določene nepravilnosti, pri čemer je sledilo striktno obveščanje izdajatelja licence in sprožitev postopka za odvzem statusa in licence.

Planirane in izvedene naloge:

- Nadzor zapor na državnih cestah
 - V preteklih letih so se v okviru nadzora zapor na državnih cestah odkrivala nepravilnosti, zato se, predvsem z namenom zagotavljanja varnosti na državnih cestah, letno načrtujejo sistematično usmerjeni nadzori teh zapor. Nadzor zapor je prav tako vključen v Nacionalni program varnosti cestnega prometa 2013-2022 (AVP), pri katerem sodeluje tudi IRSI.
 - Nadzori zapor na državnih cestah so bili v letu 2022 opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor na nivojskih prehodih
 - Zaradi še vedno zaznanih nesreč na nivojskih prehodih, ter stalne zaznave kršitev glede preglednosti na nivojskih prehodih, predvsem v jesenskem času, se v letu 2022 načrtuje usmerjen nadzor. Nadzor nivojskih prehodov je prav tako vključen v Nacionalni program varnosti cestnega prometa 2013-2022 (AVP), pri katerem sodeluje tudi IRSI.
 - S poudarkom na delovanju in vzdrževanju naprav za zavarovanje prometa ter nadzora ustrezne preglednosti, so bili v letu 2022 opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor oseb, ki opravljajo varnostno kritične naloge
 - V letu 2022 bo potekal usmerjen nadzor oseb, ki opravljajo varnostno kritične naloge v segmentu preverjanja psihofizičnega stanja OVKN. Pri tem se bo preverjala morebitna vsebnost alkohola pri OVKN.
 - Nadzori oseb, ki opravljajo varnostno kritične naloge (alkohol) so bili v letu 2022 opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor nad izvajanjem nadomestnih prevozov
 - V preteklih dveh letih se je pri izvajanju nadzora nadomestnih prevozov ugotovilo več nepravilnosti, prav tako pa se je ugotovilo, da dodelitev nadomestnih prevozov temelji na neutemeljenih vzrokih, ki niso bili povezani z okoliščinami, ki bi povzročile prekinitev železniškega prometa ali ogrožale varnost železniškega prometa. V letu 2022 se do poletja nadaljujejo dela na železniški progi na območju Jesenic, ki bodo zahtevala posamezne zapore proge in preusmeritve na štajersko progo ter posledično izvajanje nadomestnih prevozov z avtobusi. Zaradi omenjenega se v letu 2022 načrtuje sistematično usmerjen nadzor opravljanja nadzora nad izvajanjem nadomestnih prevozov.
 - Nadzori nad izvajanjem nadomestnih prevozov so bili v letu 2022 opravljeni v rahlo povečanem obsegu.
- Nadzor ustrezne uvrstitve novih vlakov
 - Z zakasnitvijo bo tudi v letu 2022 na omrežje železniških prog v Sloveniji zapeljala preostala skupina novih potniških vlakov Slovenskih železnic, proizvajalca Stadler. Glede na navedeno bo IRSI v letu 2022 izvedel usmerjen nadzor ustrezne uvrstitve novih vlakov (3. alineja 1. odstavka 59. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21, v nadaljnjem besedilu: ZVZelP-1)) v omrežje železniških prog v Sloveniji.
 - Nadzori ustrezne uvrstitve novih vlakov so bili v letu 2022 opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor nad dovoljenji za delo na železniškem območju
 - V preteklih letih se je pri nadzoru dovoljenj za delo na železniškem območju ugotovilo več nepravilnosti, zato se v letu 2022 izvede sistematični nadzor nad izdanimi dovoljenji za delo na železniškem območju.
 - Nadzori dovoljenj za delo na železniškem območju so bili v letu 2022 opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor smučišč v času zimskih počitnic
 - Z namenom zagotavljanja večje varnosti na smučiščih, je vsakoletno predvideno usmerjen nadzor nad določbo 5. člena Zakona o varnosti na smučiščih (Uradni

list RS, št. 44/16), predvsem v času šolskih zimskih počitnic, ko se zaznava povečan obisk smučišč.

- Nadzori zagotavljanja varnosti na smučiščih v času zimskih počitnic 2022 so bili opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor obratovanja žičniških naprav v poletnem času
 - Ker je v visokogorju v porastu tudi poletni turizem, se v letu 2022 načrtuje usmerjen nadzor nad dovoljenji za obratovanje žičniških naprav za prevoz oseb ter s tem zagotovi varnost obratovanja (določbe 48. člena Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13, 33/14 in 200/20, v nadaljnjem besedilu: ZŽNPO)) tudi v poletnem času.
 - Nadzori obratovanja žičniških naprav v poletnem času so bili opravljeni v rahlo zmanjšanem obsegu.

5.1.3.3 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirane in izvedene naloge:

- Nadzor nad varnostjo in zdravjem pri delu pri gradnji predorov
 - V letu 2022 so rudarski inšpektorji nadzirali dela pri gradnji Karavanškega predora, železniškega predora Pekel in železniških predorov trase II. tira Divača – Koper. Rudarski inšpektorji so izvajali usmerjene nadzore nad izvajanjem rudarskih del in varnostjo in zdravjem pri delu pri gradnji predorov. Nadzori so se izvajali na podlagi 71. člena ZRud-1, ki določa da spadajo med zahtevna rudarska dela vse vrste razstreljevanj in na podlagi 72. člen ZVZD-1, ki določa, da nadzor nad izvajanjem ZVZD-1, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisov o varnosti in zdravju pri delu, ter nad varnostnimi ukrepi, določenimi s splošnimi akti delodajalca in kolektivnimi pogodbami pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela in v skladu s posebnimi predpisi, ki ureja rudarstvo, opravlja rudarska inšpekcija.
 - V letu 2022 so potekala dela pri gradnji Karavanškega predora, prebil se je predor Pekel, dela pri gradnji predorov trase drugega železniškega tira Divača – Koper so v letu 2022 intenzivno izvajala. Nadzori so se izvajali na podlagi 71. in 72. člena ZRud-1 in podlagi 72. člena ZVZD-1 glede izvajanja rudarskih del in varnosti in zdravja pri delu. Nadzori v letu 2022 so bili opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor nad izkoriščanjem mineralne surovine izven pridobivalnih prostorov in nezakonitimi rudarskimi deli
 - Rudarski inšpektorji so v letu 2022 usmerjeno nadzirali izkoriščanje mineralne surovine izven odobrenih pridobivalnih prostorov, ki so »ugotovljeni« v Rudarski knjigi. ZRud-1 določa, da če rudarski inšpektor ob opravljanju nadzorstva sam ali na podlagi obvestila ugotovi, da se na zemljiščih, za katera so izdani prostorski akti, namenjeni rudarstvu izvajajo nezakonita rudarska dela, odredi, da se dela takoj prenehajo izvajati, o nezakonitih rudarskih delih nemudoma obvesti krajevno pristojno državno tožilstvo in odredi, da se na stroške izvajalca izvede sanacija nelegalnega kopa.
 - Nadzori so bili opravljeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor nad prodajalci tekočih goriv, ki se uporabljajo v cestnem prometu, za katere morajo le-ti ministrstvu za infrastrukturo poročati o količini prodanih goriv v preteklem letu.
 - V letu 2022 je bil nadzor energetske inšpektorjev za področje strojne energetike usmerjen v prodajo tekočih goriv, ki se uporabljajo v prometu. Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21) v 59. členu določa, da morajo dobavitelji goriva dati v posameznem letu na trg energijo iz obnovljivih virov energije za uporabo v prometnem sektorju najmanj v deležu, ki ga določi Vlada. Prodajalci tekočih goriv, ki se uporabljajo v cestnem prometu pa morajo poročati ministrstvu za infrastrukturo o količini prodanih goriv v preteklem letu. V poročilu morajo biti podatki ločeni za posamezne vrste goriv oziroma njihovih mešanic in strukturirani glede na kupce goriv. V letu 2022 so na Ministrstvu za infrastrukturo ugotovili, da obstaja verjetnost, da nekateri prodajalci goriv ne sporočajo pravih podatkov, zato so energetske inšpektorji za področje strojne energetike na podlagi prijav in obvestil ministrstva uvedli nadzore pri teh prodajalcih goriv.
 - V letu 2022 so se nadaljevali usmerjenimi nadzori nad distributerji tekočih goriv za promet. Nadzori so bili opravljeni v predvidenem obsegu.

- Nadzor nad skladiščenjem jeklenk UNP pri distributerjih in prodajalcih
 - V letu 2022 so energetske inšpektorije za področje strojne energetike nadaljevali usmerjene nadzore nad skladiščenjem jeklenk UNP pri distributerjih in prodajalcih na podlagi Pravilnika in Tehničnih predpisov o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91, 114/04 in 17/14 – EZ-1). Ugotovljeno je, da obstajajo skladišča na bencinskih servisih in po vaseh pri trgovinah, kjer so jeklenke skladiščene kar v mobilnih kontejnerjih na dvoriščih. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnega skladiščenja in varne prodaje UNP jeklenk.
 - Nadzori so bili v letu 2022 izvedeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor malih hidroelektrarn (v nadaljevanju mHE)
 - Energetske inšpektorije za področje elektro energetike so v letu 2022 izvajali usmerjene nadzore nad izpolnjevanjem minimalnih tehničnih zahtev za varno, kakovostno in učinkovito vzdrževanje mHE ter minimalne tehnične in varnostne zahteve za izvajanje nalog obratovanja mHE. Namen teh nadzorov je zagotavljanje nemotenega delovanja mHE, ki so priključene na sistem, nemoteno delovanja sistema ter varnost ljudi in premoženja.
 - Nadzori so bili v letu 2022 izvedeni v predvidenem obsegu.
- Nadzor obratovanja transformatorskih postaj (TP SN/NN) distribucijskega sistema
 - Zaradi vse večjega priključevanja razpršenih virov na nizkonapetostno omrežje bodo energetske inšpektorije za področje elektro energetike v letu 2022 izvajali usmerjene nadzore nad obratovanjem distribucijskih TP, ki so napajalne točke teh nizkonapetostnih omrežij. Nadzori se bodo vršili na podlagi zahtev Pravilnika o obratovanju elektroenergetskih postrojev (Uradni list RS, št. 56/16). Namen teh nadzorov je izpolnjevanje minimalnih tehničnih in varnostnih zahtev za izvajanje nalog obratovanja EEP.
 - Nadzori so bili v letu 2022 izvedeni v predvidenem obsegu.

5.1.4 Izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

5.1.4.1 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: V letu 2022 so bile prioriteto obravnavane prijave povezane s sumi izvajanja dela (prevozov) na črno in področjih nadzora, ki imajo vpliv na varnost v cestnem prometu kot so: nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki poklicnih voznikov, izvajanje postopkov usposabljanja na področju šol voženj, tehnična brezhibnost motornih vozil in nadzori izvajanja omejitvenih ukrepov.

Izvedeno: Obravnavane so bile vse prejete pobude in prijave z navedenih delovnih področij cestnega prometa in posledično izvedeni inšpekcijski nadzori ter v primeru ugotovljenih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti ustrezni upravni in prekrškovni postopki, tudi v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi (Policija, FURS, AVP).

5.1.4.2 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: V letu 2022 so bile na področju pristojnosti inšpekcije za ceste prioriteto obravnavane prijave nevarnih odsekov na cestah, del in kršitev ki ogrožajo, ovirajo ali zmanjšujejo varnost na cesti. Prijave v letu 2022 so bile vezane na nepreglednosti zaradi visoke vegetacije, nelegalne priključke, izvajanja del v območju cest ter objekte za obveščanje in oglaševanje brez soglasij.

Izvedeno: Obravnavane so bile vse prejete prijave, v posameznih kompleksnih primerih se je del realizacije inšpekcijskih postopkov prenesel v naslednje obdobje.

Naloga: Na področju nadzora inšpekcije za železniški promet so bile prioriteto obravnavani primeri, ko je potrebno zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti in delovanja skladno s predpisi v železniškem prometu na področju železniških prevozov in oseb, ki opravljajo varnostno kritična naloga (OVKN) v železniškem prometu, primeri za zagotovitev ustrezne stopnje varnosti in delovanja železniških tirnih vozil in elektroenergetike skupaj s pripadajočimi OVKN, primeri za zagotovitev ustrezne stopnje varnosti na celotni železniški infrastrukturi in njeno funkcioniranje skladno z njenim namenom, primeri za zagotovitev ustrezne stopnje varnosti in delovanja signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav v železniškem prometu.

Izvedeno: Obravnavane so bile vse prejete prijave, v posameznih kompleksnih primerih se je del realizacije inšpekcijskih postopkov prenesel v naslednje obdobje.

Naloga: Na področju nadzora inšpekcije za žičniške naprave in smučišča je bila izvedena prioriteta obravnava v primerih, ko je potrebno zagotoviti ustrezno varnost smučarjev in drugega osebja pri prevozih z žičniškimi napravami ter urejenosti smučišča, kar posledično pomeni zmanjšanje možnosti za kakršneoli nesreče.

Izvedeno: Tekoče so bile obravnavane vse prijave s tega področja z namenom zagotavljanja ustrezne stopnje varnosti in varnega delovanja železniškega prometa ter s tem zmanjšanja možnosti za nastanek različnih nesreč in izrednih dogodkov v železniškem prometu. V letu 2022 so bile obravnavane vse prijave v zvezi z verjetnostjo za nastanek nesreč na žičniških napravah in smučiščih.

5.1.4.3 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: 457. člen EZ-1 določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki upravlja energetske objekte, naprave, postroje ali napeljave, za katere je predpisan inšpekcijski nadzor po tem zakonu, takoj obvestiti energetsko inšpekcijo o poškodbah in okvarah, ki imajo za posledico prekinitev oziroma omejitev dobave energije ali če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da utegne nastati večja materialna škoda. Nadalje 458. člen EZ-1 določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki izvaja dela na energetske objektu, napravi, napeljavi oziroma postroju, energetski inšpekciji sporočiti datum začetka gradnje, rekonstrukcije ali obnove ter datum začetka funkcionalnih in zagonskih preizkusov na energetskih napravah, napeljavah, postrojih in objektih.

Naloga: po 31. členu ZRud-1 mora med izvajanjem raziskovalnih rudarskih del in po njihovem prenehanju nosilec dovoljenja za raziskovanje na lokaciji, na kateri se izvajajo oziroma so izvedena raziskovalna rudarska dela, zagotoviti vse potrebne ukrepe, da se prepreči nastanek nevarnosti za ljudi, premoženje in okolico ter o teh ukrepih obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo in inšpekcijo, pristojno za okolje.

Naloga: po tretjem odstavku 76. člena ZRud-1 mora odgovorna oseba izvajalca rudarskih del o vsakem pojavu nevarnosti, še posebej o pojavih eksplozivnih, zadušljivih, strupenih plinov, vdorih vode, mulja, blata, hribinskih udarih in plazovih, nastalih previsih, nestabilnih brežinah, zatajenih razstrelilnih sredstvih in o drugih nastalih nevarnostih, ki lahko ogrozijo zaposlene, objekte in naprave takoj obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo.

Inšpektorji so prejela obvestila obravnavali ter uvedli inšpekcijski nadzor, v kolikor so presodili, da je potrebno zagotoviti večjo zanesljivost obratovanja; zagotoviti predpisan obseg in način vzdrževanja in s tem zanesljivo dobavo električne energije končnim uporabnikom; zagotoviti varnost obratovanja in odstranjene motnje, ki jih nepravilno obratovanje teh naprav lahko povzroča distribucijskemu omrežju; odstraniti vzroke za nastanek požarov, eksplozij; zagotoviti obratovalne zanesljivosti in varnosti sistemov z vgrajeno opremo pod tlakom.

Inšpekcija je prejela obvestila obravnavala ter uvedla inšpekcijski nadzor, v kolikor je bilo potrebno.

5.1.5 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav, obravnava obvestil, ki so jih upravljalci infrastrukture dolžni posredovati IRSI:

5.1.5.1 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: po 52. členu ZŽNPO mora upravljavec naprave v primeru nesreče ali drugega izrednega dogodka na žičniški napravi, o tem nemudoma obvestiti inšpektorja za žičniške naprave, v skladu s predpisi pa tudi druge pristojne organe in službe ter v treh dneh izdelati pisno poročilo.

Naloga: deseti odstavek 21. člena ZVZelP-1 določa, da mora upravljavec in prevoznik nemudoma obvestiti inšpektorat, pristojen za železniški promet in varnostni organ o nesrečah in resnih nesrečah.

Naloga: sedmi odstavek 26. člena ZVZelP-1 določa, da mora upravljavec o vseh posegih v varovalni progovni pas, ki niso v skladu s pogoji iz tega člena, takoj obvestiti inšpekcijo, pristojno za železniški promet.

Izvedeno: Inšpektorji so prejela obvestila obravnavali v skladu s svojo pristojnostjo ter uvedli inšpekcijski nadzor, v kolikor so presodili, da je kršen predpis, ki ga nadzirajo.

5.1.5.2 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: 457. člen EZ-1 določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki upravlja energetske objekte, naprave, postroje ali napeljave, za katere je predpisan inšpekcijski nadzor po tem zakonu, takoj obvestiti energetske inšpekcijo o poškodbah in okvarah, ki imajo za posledico prekinitev oziroma omejitve dobave energije ali če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da utegne nastati večja materialna škoda. Nadalje 458. člen EZ-1 določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki izvaja dela na energetske objektu, napravi, napeljavi oziroma postroju, energetski inšpekciji sporočiti datum začetka gradnje, rekonstrukcije ali obnove ter datum začetka funkcionalnih in zagonskih preizkusov na energetskih napravah, napeljavah, postrojih in objektih.

Izvedeno: Inšpektorji so prejela obvestila obravnavali ter uvedli inšpekcijski nadzor, v kolikor so presodili, da je potrebno zagotoviti večjo zanesljivost obratovanja; zagotoviti predpisan obseg in način vzdrževanja in s tem zanesljivo dobavo električne energije končnim uporabnikom; zagotoviti varnost obratovanja in odstranjene motnje, ki jih nepravilno obratovanje teh naprav lahko povzroča distribucijskemu omrežju; odstraniti vzroke za nastanek požarov, eksplozij; zagotoviti obratovalne zanesljivosti in varnosti sistemov z vgrajeno opremo pod tlakom.

Naloga: 31. člen ZRud-1 določa, da mora med izvajanjem raziskovalnih rudarskih del in po njihovem prenehanju nosilec dovoljenja za raziskovanje na lokaciji, na kateri se izvajajo oziroma so izvedena raziskovalna rudarska dela zagotoviti vse potrebne ukrepe, da se prepreči nastanek nevarnosti za ljudi, premoženje in okolico ter o teh ukrepih obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo in inšpekcijo, pristojno za okolje; po tretjem odstavku 76. člena ZRud-1 mora odgovorna oseba izvajalca rudarskih del o vsakem pojavu nevarnosti, še posebej o pojavih eksplozivnih, zadušljivih, strupenih plinov, vdorih vode, mulja, blata, hribinskih udarih in plazovih, nastalih previsih, nestabilnih brežinah, zatajenih razstrelilnih sredstvih in o drugih nastalih nevarnostih, ki lahko ogrozijo zaposlene, objekte in naprave takoj obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo.

Izvedeno: Inšpekcija je prejela obvestila obravnavala ter uvedla inšpekcijski nadzor, v kolikor je bilo potrebno.

5.1.6 Uvedeni prekrškovni postopki:

Planirane naloge:

Uvedba prekrškovnega postopka je odvisna od ugotovljenih oz. zaznanih kršitev bodisi v okviru inšpekcijskega postopka, bodisi glede na prejete predloge upravičenih predlagateljev. Ocena vsote izrečenih glob temelji na višini izrečenih glob v predhodnih letih, v letu 2020 je vsota znašala 814.000,00 EUR in v letu 2021 je vsota znašala 791.585,00 EUR.

Izvedene naloge:

IRSI je v postopkih, ki jih je uvedel po uradni dolžnosti ter v postopkih, ki jih je uvedel na predlog upravičenih predlagateljev, izrekel globe v skupni višini 908.850,00 EUR, kar je 115 % glede na leto 2021 oziroma 112 % glede na leto 2020.

5.1.7 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

5.1.7.1 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: Nadzor nad prevozi blaga in potnikov v cestnem prometu na cesti v sodelovanju s Policijo in mobilnimi enotami FURS. V letu 2022 so bili načrtovani približno 4 skupni nadzori na mesec.

Izvedeno: V letu 2022 so bili dejansko izvedeni nadzori v okviru mesečnih načrtov in v večjem številu od načrtovanega, zaradi naknadno predlaganih skupnih nadzorov Upravne avtocestne Policije (UAP).

Naloga: Nadzor nad avtotaksi prevozi s ciljem ugotavljanja in preprečevanja dela na črno v avtotaksi dejavnosti, v sodelovanju s FURS, TIRS, Policijo, Uradom RS za meroslovje in Inšpektoratom ter redarstvom MOL. V letu 2022 so bili načrtovani 1-2 skupna nadzora mesečno.

Izvedeno: V letu 2022 so bili izvedeni nadzori v okviru mesečnih načrtov, s poudarkom na nadzoru avtotaksi prevozov na področju MO Ljubljana.

5.1.7.2 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Planirane in izvedene naloge:

Naloga: Preprečevanje izkoriščanja mineralnih surovin na zemljiščih, ki niso namenjena rudarstvu, to so stavbna zemljišča ter kmetijska in gozdna zemljišča.

Sodelujoči: IRSI, IRSOP in IRSGLR

Izvedeno: Rudarski inšpektorji so v letu 2022 pri nadzoru nad izvajanjem nezakonitih rudarskih del sodelovali predvsem z gozdarskimi in kmetijskimi inšpektorji. Skupni nadzori so se izvedli po potrebi, na podlagi prijav.

5.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA POMORSTVO, POMORSKA INŠPEKCIJA

5.2.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov:

- Obvezni inšpekcijski pregledi tujih ladij / (Uredba o inšpekcijskem nadzoru tujih ladij (Uradni list, št. 105/10, 96/14 in 71/19));
 - Planirano: 119 / Izvedeno: 166 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor delovnih in bivalnih pogojev članov ladijskih posadk / (Konvencija MLC, 2006);
 - Planirano: 119 / Izvedeno: 166 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor nad ustreznim izvajanjem ukrepov zaščite in protiterorističnih dejavnosti na ladjah (Uredba o izvajanju zaščitnih ukrepov na ladjah in v pristaniščih (Uradni list, št. 64/04, 41/07 in 68/12);

- Planirano: 119 / 20 / Izvedeno: 141 rednih / 25 podrobnejših nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor tujih ladij v skladu z Uredbo 1257/2013/ES o recikliranju ladij;
 - Planirano: 119 / Izvedeno: 166 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor tujih ladij v skladu z Uredbo o 2015/757/ES o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju;
 - Planirano: 119 / Izvedeno: 93 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor tujih ladij v skladu z Uredbo o fizikalno-kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št. 74/11, 64/14, 36/18 in 44/22 – ZVO-2) / (Direktiva 2016/802/EC, Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2015/253);
 - Planirano: 65 / Izvedeno: 72 nadzorov.
- Vzorčenje oz. ugotavljanje količine vsebnosti žvepla v ladijskih gorivih / (Direktiva 2016/802/EC, Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2015/253);
 - Planirano: 18 / Izvedeno: 18 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor tujih ladij v zvezi z upravljanjem in oddajo ladijskih odpadkov iz ladij / Uredba o pristaniških zmogljivostih za prevzem ladijskih odpadkov in ostankov tovora (Uradni list, št. 78/08 in 12/17);
 - Planirano: 95 / Izvedeno: 95 nadzorov.
- Kampanja koncentriranih inšpekcijskih nadzorov nad STCW konvencije /(PMoU);
 - Planirano: 35 / Izvedeno: 46 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzori ladij za prevoz razsutih in sipkih tovorov / (Direktiva 2001/96/EC, Pravilnik o varnem nakladanju in razkladanju ladij za prevoz razsutega tovora / Uradni list, št.: 58/06);
 - Planirano: 6 / Izvedeno: 5 nadzorov
- Inšpekcijski nadzor domačih ladij (redni);
 - Planirano: 7 / Izvedeno: 6 nadzorov.
- Inšpekcijski nadzor terminalov za razsuti in sipki tovor (Direktiva 2001/96/EC, Pravilnik o varnem nakladanju in razkladanju ladij za prevoz razsutega tovora, Uradni list RS, št.: 58/06);
 - Planirano: 4 / Izvedeno: 4 nadzori.
- Inšpekcijski nadzor SLO pristanišč / plovbnih poti (redni);
 - Planirano: 11 / Izvedeno: 12 nadzori.
- Inšpekcijski nadzor nad varnostjo plovbe po celinskih vodah (Zakon o plovbi po celinskih vodah (Uradni list, št. 30/02, 29/17 – ZŠpo-1 in 41/17-PZ-G));
 - Planirano: 70 / Izvedeno: 97 nadzorov.
- Izredni inšpekcijski nadzori tujih ladij;
 - Izvedeno: 6 izrednih nadzorov.
- Izredni Inšpekcijski nadzori v okviru intervencij: (pomorske nezgode in onesnaženje morja).
 - Izvedeno: 6 (5 onesnaženja morja, 1 pomorska nezgoda).

5.2.2 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav:

Opravljenih je bilo 14 inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav.

5.2.3 Uvedeni prekrškovni postopki:

Uvedenih je bilo 20 prekrškovnih postopkov na področju plovbe po morju ter 2 prekrškovna postopka na področju varnosti plovbe po celinskih vodah.

5.3 JAVNA AGENCIJA ZA CIVILNO LETALSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

5.3.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

PLANIRANE NALOGE 2022

1. Področje plovnosti 43 (od tega 20 ACAM)
2. Področje letalskih operacij in licenciranja osebja (47 FCL + 22 OPS) 69
3. Področje letališč, vzletišč in varovanja 18
4. Področje navigacijskih služb zračnega prometa 7
5. Preverjanje na ploščadi 20
6. Pravice potnikov 5
7. Preverjanje alkoholiziranosti letalskega in drugega strokovnega osebja 95

IZVEDENE NALOGE 2022

1. Področje plovnosti 87 (od tega 18 ACAM)
 2. Področje letalskih operacij in licenciranja osebja (25 OPS + 62 FCL) 87
 3. Področje letališč, vzletišč in varovanja 13
 4. Področje navigacijskih služb zračnega prometa 20
 5. Preverjanje na ploščadi 56
 6. Pravice potnikov 2
 7. Preverjanje alkoholiziranosti letalskega in drugega strokovnega osebja 99
- Dodatno so v prvih štirih mesecih leta 2022 opravili 60 tako imenovanih COVID nadzorov.

5.3.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Poudariti je potrebno, da je Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije letalski **upravni, strokovni, regulativni, nadzorni in prekrškovni organ** Republike Slovenije na področju letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Tako, da Javna agencija za civilno letalstvo RS izvaja poleg inšpekcij tudi številne druge naloge. Podvržena pa je ne le slovenskim inšpekcijam, temveč tudi evropskim EASA (Evropska agencija za varnost v letalstvu) in mednarodnim ICAO (Mednarodne organizacije civilnega letalstva).

V sklopu izvajanja nadzorov na ploščadi je bilo izvedenih 87 preizkusov alkoholiziranosti posadk tujih zrakoplovov. Prav tako velja izpostaviti, da je bilo znotraj skupnega števila realiziranih preverjanj na ploščadi izvedenih 22 nadzorov prioriteten letalskih prevoznikov ali letalskih prevoznikov iz držav, ki jih Komisija uvršča na prioriteten seznam zaradi zaznanih tveganj (in s tem neposredno obravnavano z vidika javnega interesa s stališča vstopa v slovenski zračni prostor in pristanka na ozemlju Republike Slovenije).

5.3.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

0

5.3.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

V letu 2022 je bilo uvedenih 119 postopkov.

5.3.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Organi, pristojni za izvajanje nadzora na področju brezpilotnih zrakoplovov, so Javna agencija za civilno letalstvo RS, Policija in občinska redarstva.

Agencija je v letu 2022 s Policijo in občinskim redarstvom Mestne občine Ljubljana izvedla tri skupne nadzorne akcije na različnih območjih Slovenije, v katerih je bilo ugotovljenih več nepravilnosti. Pri skupnih nadzorih se uporablja DJI AeroScope, s pomočjo katerega se odkrivajo sistemi brezpilotnih zrakoplovov in njihovi piloti na daljavo na določenem področju. Skupni nadzori se načrtujejo tudi za prihodnje leto.

5.4 JAVNA AGENCIJA ZA ŽELEZNIŠKI PROMET REPUBLIKE SLOVENIJE

5.4.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganj in na podlagi aktualnih vsebinskih področij):

5.4.1.1 Sistemski inšpekcijski nadzori (ob upoštevanju ocene tveganja):

Nadzor nad sistemi varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev javne železniške infrastrukture ali subjektov, ki izvajajo naloge upravljavca javne železniške infrastrukture.

Planirane naloge 2022

Ob upoštevanju ocene tveganja so bili nadzori sistemov varnega upravljanja planirani in usmerjeni v področja, ki vplivajo na varnost železniškega prometa, varstvo okolja ter varnost in zdravje pri delu v skladu s Strategijo nadzora železniškega sistema v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Strategija nadzora). V Strategiji nadzora so navedeni nadzori opredeljeni kot strateške naloge nadzora in so usmerjeni v področja:

- tehnične brezhibnost železniške infrastrukture in njenih komponent,
- tehnične brezhibnost tirnih vozil in opreme,
- usposobljenosti osebja, ki opravlja varnostno kritične naloge (v nadaljevanju OVKN) in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa,
- izpolnjevanje zdravstvenih pogojev OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa in
- ustreznost priprave, vožnje in spremljave vlaka.

Izvedene naloge 2022

Planirane naloge so bile v celoti realizirane. Obseg in kvaliteta izvedenih nadzorov na tem področju sta bila presežena. Razlog povečanega obsega nadzorov so ugotovljene nepravilnosti v obdobju od 2019 do 2021, saj sistemi varnega upravljanja do pridobitve pooblastila za nadzor s strani AŽP (druga polovica leta 2019) niso bili celovito nadzirani, hkrati pa je bilo v letih 2021 in 2022 izdanih kar nekaj enotnih varnostnih spričeval po IV. železniškem paketu in je bilo zaradi tega potrebno izvesti več nadzorov v smeri ugotavljanja skladnosti izvajanja nalog prevoznikov s potrjenimi sistemi varnega upravljanja. Vsled navedenega so bili ti nadzori izvedeni poglobljeno in celovito predvsem na področjih usposobljenosti OVKN in priprave, vožnje in spremljave vlaka. V okviru teh nadzorov je bilo ugotovljenih še kar nekaj nepravilnosti in izrečenih upravnih ukrepov (usklajenost in popolnost dokumentov sistemov varnega upravljanja v zvezi z mednarodnimi in nacionalnimi predpisi oziroma zahtevami iz teh predpisov, ustrezno izvajanje nalog iz SVU, izvajanje nalog, predpisanih s SVU, izvajanje nalog upravljavca - dostop do postaj izmenjave prometa, sklepanje pogodb za dostop do JŽI).

5.4.1.2 Sistemski inšpekcijski nadzori (z zakoni predpisani obdobjni in nepredvideni nadzori):

Nadzor nad izdanimi licencami prevoznikov v železniškem prometu.

Planirane naloge 2022

Zakon o železniškem prometu v 17. členu določa, da licenčni organ opravlja redni nadzor nad veljavnostjo in izpolnjevanjem pogojev za izdane licence najmanj vsakih pet let.

Izvedene naloge 2022

Planirane naloge so bile v celoti izvedene, tako v okviru predvidenega števila kot tudi v smislu kvalitete in obsegov nadzora, vse v smeri doseganja načrtanih ciljev. Omenjeni nadzori se ne izvajajo samo kot inšpekcijski nadzori ampak tudi kot revizije izpolnjevanja pogojev po izdanih licencah.

5.4.1.3 Sistemski inšpekcijski nadzori (z zakoni predpisani obdobjni in nepredvideni nadzori):

Nadzor nad subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil.

Planirane naloge 2022

Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZVZelP-1) v 15. členu določa, da varnostni organ (certifikacijski organ) najmanj enkrat letno opravi nadzor nad izpolnjevanjem pogojev po podelitvi spričevala o funkciji izvajanja vzdrževanja.

Izvedene naloge 2022

Planirane naloge so bile v celoti izvedene, tako v okviru predvidenega števila kot tudi v smislu kvalitete in obsegov nadzora, vse v smeri doseganja načrtanih ciljev. V letu 2022 se je v celoti začela uporabljati Izvedbena Uredba Komisije (EU) 2019/779, ki ureja organizacijo, obveznosti, pravice in naloge subjektov, zadolženih za vzdrževanje tirnih vozil, zato je bil v tem letu poudarek na izvajanju določil te uredbe. V okviru nadzorov je bilo ugotovljeno pomanjkljivo izvajanje in urejanje področja v zvezi z vzdrževanjem tirnih vozil. Zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti je bilo zavezancem naloženo, da uredijo oziroma vzpostavijo sistem vzdrževanja tirnih vozil ali imenujejo subjekt, zadolžen za vzdrževanje tirnih vozil. Tudi na tem področju AŽP izvaja, poleg

inšpekcijskih nadzorov, revizije v okviru katerih preverja izpolnjevanje pogojev po podelitvi spričevala o funkciji izvajanja vzdrževanja tirnih vozil.

5.4.1.4 Sistemski inšpekcijski nadzori (področja, na katerih so se v preteklih pregledih odkrivale večje nepravilnosti):

Nadzor nad strukturnimi in operativnimi podsistemi.

Planirane naloge 2022

Nadzor nad podsistemi je obsegal:

- nadzor nad skladnostjo podsistemov (delov podsistemov) železniškega sistema v času njihovega obratovanja s TSI in nacionalnimi predpisi,
- nadzor nad skladnostjo komponent interoperabilnosti z bistvenimi zahtevami in
- nadzor nad vzdrževanjem podsistemov.

Izvedene naloge 2022

Planirano število nadzorov je bilo preseženo, saj je bilo predvsem na področju vzdrževanja podsistemov v letih 2020 in 2021 ugotovljenih več nepravilnosti. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih na področju neustreznega izvajanja nalog vzdrževanja, neizvajanja nalog, določenih v sistemu varnega upravljanja upravljavca, neupoštevanja rokov, neurejenosti določenih področij vzdrževanja v sistemu varnega upravljanja, predpisanih z nacionalnimi predpisi... V okviru teh nadzorov je bilo odrejenih več ukrepov, ki so se nanašali predvsem na izvajanje določenih nalog v okviru vzdrževanja, ureditve (dopolnitve ali uskladitve) dokumentov sistema varnega upravljanja, evidentiranja nalog v okviru vzdrževanja... Vse naloge so bile v celoti presežene, tako v okviru predvidenega števila kot tudi v smislu kvalitete in obsegov nadzora.

5.4.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

5.4.2.1 Obravnava prijav:

Nadzor nad vzdrževanjem podsistemov.

Planirane naloge 2022

Nadzor je potekal na podlagi prejetih prijav in pobud, predvsem na tistih delih podsistemov, ki imajo neposreden vpliv na varno odvijanje železniškega prometa.

Izvedene naloge 2022

Vse prejete prijave in obvestila o kršitvah v letu 2022 so bile obravnavane. Nadzori so bili izvedeni kvalitetno, prav tako so bile v primeru ugotovljenih nepravilnosti kršiteljem izrečene ustrezne sankcije. Kot tudi prejšnja leta je prijav na področju nadzora nad vzdrževanjem podsistemov malo, predvidoma predvsem zaradi odzivnosti pooblaščenih oseb AŽP, ki opravijo nadzore nad podsistemi že, ko zaznajo kritične točke na podlagi dnevnih operativnih poročil upravljavca.

5.4.2.2 Obravnava prijav:

Nadzor nad delom osebja, ki opravlja varnostno kritične naloge (OVKN) in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja naloge, pomembne za varnost železniškega prometa.

Planirane naloge 2022

Nadzor je potekal na področjih:

- tehnične brezhibnosti tirnih vozil in opreme,
- priprave, vožnje in spremljave vlaka,
- usposobljenosti OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa in
- izpolnjevanja zdravstvenih pogojev OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa.

Izvedene naloge 2022

Vse prejete prijave in obvestila o kršitvah v letu 2022 so bile obravnavane. Nadzori so bili izvedeni celovito tako v okviru upravno-inšpekcijskega nadzora, kot tudi prekrškovnega, pri čemer so bile v primeru ugotovljenih nepravilnosti kršiteljem izrečene ustrezne sankcije in ukrepi. Vse prijave so bile obravnavane in uvedeni inšpekcijski postopki, večino nadzorov uvedenih v letu 2022 pa je bilo tudi zaključenih.

5.4.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

Nadzor nad dogodki (nesreče in resne nesreče), opisanimi v obvestilih upravljavca javne železniške infrastrukture, ki jih je upravljavec dolžan posredovati AŽP na podlagi desetega odstavka 21. člena ZVZelP-1.

Planirane naloge 2022

Pooblaščen osebe so prejela obvestila obravnavale ter dogodke analizirale in v primeru ugotovljene potrebe po upravnem in prekrškovnem ukrepanju uvedle ustrezne postopke. Prav tako so bili nadzori uvedeni, če je iz obvestil izhajalo, da je potrebno zagotoviti varnost železniškega prometa neposredno zaradi samega opisanega dogodka oziroma posredno zaradi morebitne odvisnosti opisanega dogodka na varno delovanje celotne železniške infrastrukture, tirnih vozil, signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav, usposobljenosti OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa.

Izvedene naloge 2022

Prejete prijave in obvestila o kršitvah v letu 2022, iz katerih je izhajalo, da je potrebno izvesti inšpekcijske postopke, so bile vzete v obravnavo. Nadzori se izvajajo celovito tako v okviru upravnno-inšpekcijskega nadzora, kot tudi prekrškovnega, pri čemer so v primeru ugotovljenih nepravilnosti kršiteljem izrečene ustrezne sankcije in ukrepi. Večino nadzorov obravnavanih v letu 2022 je bilo zaključenih.

5.4.3.1 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

Nadzor nad dogodki (incidenti), opisanimi v obvestilih upravljavca javne železniške infrastrukture, ki jih upravljavec dnevno posreduje v obliki operativnih poročil.

Planirane naloge 2022

Pooblaščen osebe so prejela obvestila obravnavale, če so presodile, da je zaradi opisanega dogodka bila oziroma bi lahko bila kršena določila predpisov s področja železniškega prometa in/ali če je bila zaradi opisanega dogodka ogrožena varnost v železniškem prometu.

Izvedene naloge 2022

Prejete prijave in obvestila o kršitvah v letu 2022, iz katerih je izhajalo, da je potrebno izvesti inšpekcijske postopke, so bile obravnavane. Nadzori so bili izvedeni celovito tako v okviru upravnno-inšpekcijskega nadzora, kot tudi prekrškovnega, pri čemer so bile v primeru ugotovljenih nepravilnosti kršiteljem izrečene ustrezne sankcije in ukrepi.

5.4.4 Uvedba prekrškovnih postopkov:

Prekrškovnih postopkov ni bilo možno planirati, saj je njihova uvedba odvisna od ugotovljenih kršitev in za njih predpisanih sankcij.

Planirane naloge 2022

Pooblaščen osebe so uvedle prekrškovne postopke in izrekale ustrezne sankcije in druge ukrepe za ugotovljene kršitve v skladu z ZP-1, na podlagi osebne zaznave.

Izvedene naloge 2022

AŽP je v prekrškovnih postopkih, ki jih je uvedel po uradni dolžnosti, izrekel globe v skupni višini 12.200,00 EUR. Predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka, za katere je pristojen AŽP, ni bilo vloženih.

5.4.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

5.4.5.1 Skupni inšpekcijski nadzori s sosednjimi nacionalnimi varnostnimi organi nad prevozniki, ki opravljajo prevoze v več državah:

Planirane naloge 2022

ZVZelP-1 nalaga nacionalnim varnostnim organom obvezo sodelovanja v primeru čezmejnega izvajanja prevozov.

Izvedene naloge 2022

V letu 2022 niso bili izvedeni skupni inšpekcijski nadzori s tujimi varnostnimi organi, ker še niso sklenjeni sporazumi o skupnem čezmejnem sodelovanju nacionalnih varnostnih organov. Pooblaščen osebe pa so se v okviru čezmejnega sodelovanja udeležile predstavitev nadzorov tujih varnostnih organov, ki je potekalo v organizaciji avstrijskega varnostnega organa na Dunaju.

5.4.5.2 Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijskimi organi v RS in Policijo:

Planirane naloge 2022

V letu 2022 so bili predvideni skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijskimi organi in policijo. Skupni inšpekcijski nadzori s policijo so bili planirani predvsem na mejnih železniških postajah, s poudarkom na preverjanju dokumentov, ki jih morajo imeti OVKN pri sebi med delom.

Izvedene naloge 2022

V letu 2022 so bili izvedeni skupni inšpekcijski nadzori s policijo na mejnih železniških postajah, s poudarkom nad obveznostjo dokumentov, ki jih morajo imeti OVKN pri sebi med delom.

6. MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

6.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

6.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

V skladu z določbami 3. člena Zakona o šolski inšpekciji (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo) je glavni inšpektor v soglasju s pristojno ministrico decembra 2021 določil Letni program dela inšpektorata za leto 2022, s katerim je bila načrtovana izvedba 380 rednih nadzorov, in sicer 200 na področju šolstva ter 180 na področju športa.

Upoštevanje oceno tveganja na delovnem področju je bila prioriteta dela izvajati sistemske nadzore glede na ugotovitve iz analiz tveganj ter na podlagi podatkov iz že izvedenih inšpekcijskih nadzorov in glede na usmeritve MIZŠ oziroma posameznih služb, oceno, da na posameznem področju obstoji javni interes po preverjanju domnevnih sistemskih odstopanj oziroma kršitev zakonov ter drugih predpisov ter po vnaprej določenih področjih dela in vnaprej sprejeti metodologiji oziroma navodilih.

Prednostna področja so bila določena za področje predšolske vzgoje z namenom preverjanja izobrazbenih pogojev zaposlenih ter minimalnih tehničnih standardov z vidika zagotavljanja varnosti in dostopa za invalide. Področje nadzora v osnovnih šolah se je nanašalo na preverjanja izobrazbenih pogojev zaposlenih. Načrtovano področje nadzora v glasbenih šolah se je nanašalo na realizacijo izvedbe programa glasbene šole po predmetniku, v srednjih šolah na prilagajanje šolskih obveznosti dijakom in na področju višjega šolstva in izobraževanja odraslih na vodenje evidenc in organizacijo izobraževanja in prilagoditev ter izvedbo praktičnega izobraževanja.

Nadzor na področju športa se je nanašal na področje izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namensko porabo javnih sredstev predvsem na delovanje in poslovanje društev v skladu s temeljnim aktom, ustrezno izobrazbo oziroma usposobljenost strokovnih delavcev, ki delajo v društvih ter na število vadbenih skupin in število vadečih, nadzore na zagotavljanje varnosti na športnih prireditvah in točenje alkohola ter izvajanja nadzorov Letnih programov športa na lokalni ravni ter namensko porabo javnih sredstev ter izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena.

Načrtovani redni nadzori v celoti zaradi večjega števila prejetih pobud za izredne nadzore tako na področju šolstva kot športa niso bili izvedeni. Prav tako je bilo potrebno skladno z usmeritvami Inšpekcijskega sveta na začetku leta še vedno ciljno usmeriti nadzore v preverjanje začasnih ukrepov za omilitev in odpravo posledic COVID-19.

Izvedenih je bilo 160 rednih nadzorov, od tega 132 na področju športa in 28 na področju šolstva. Od tega so bili v zvezi z začasnimi ukrepi za omilitev in odpravo posledic COVID-19 na področju športa 3 nadzori, na področju šolstva pa 8.

6.1.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa:

Na področju šolstva se prioriteto obravnavajo različne pojavne oblike nasilja, ocenjevanje, postopki imenovanja ravnateljev/direktorjev in konstituiranje organov ter zadeve, v katerih je delo drugih organov odvisno od njihovih ugotovitev.

Na področju športa se prioriteto obravnavajo pobude v zvezi z izvajanjem strokovnega dela v športu, pravicami športnikov in nasilja v športu, pritožbe v zvezi z registracijami, ipd.

Na področju šolstva je bilo v letu 2022 izvedenih 165 **izrednih nadzorov**, opravljenih na podlagi prejetih prijav, določenih **kot prioritete št. 1** in naknadno 45 ciljno usmerjenih nadzorov v zvezi z začasnimi ukrepi za omilitev in odpravo posledic COVID-19.

Na področju športa je bilo v letu 2022 izvedenih 8 izrednih nadzorov, opravljenih na podlagi prejetih prijav, določenih kot prioritete št. 1 in 24 ciljno usmerjenih nadzorov v zvezi z začasnimi ukrepi za omilitev in odpravo posledic COVID-19, ki so izhajali iz pobud. Na podlagi analiz tveganja pa so inšpektorji za šport v letu 2022 izvedli skupno 181 nadzorov po COVID-19.

6.1.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Skupaj je bilo na področju šolstva izvedenih 155 nadzorov iz druge in tretje prioritete dela in niso bile v nobenem delu povezane s kakršnimi koli začasnimi ukrepi za omilitev in odpravo posledic COVID-19, na področju športa pa 6.

Kljub situaciji, ki se nanaša na COVID-19, je bilo izvedenih večje število izrednih nadzorov, ugotovljeno je, da so številčno in vsebinsko pobude vedno bolj obširne in zahtevne za obravnavo. Vsebina pregledov je bila prvenstveno usmerjena v uresničevanje pravic in dolžnosti otrok in udeležencev izobraževanja, predvsem na področju predšolske vzgoje ter primarnega in sekundarnega izobraževanja.

Področja nadzora so bila usmerjena na področje obravnave nasilja, ocenjevanja znanja, postopke imenovanja ravnateljev, organizacijo dela v zavodih in izpolnjevanje pogojev. Na področju športa so prejeli povečano število pobud v zvezi z izvajanjem Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20 in 3/22 – ZDeb). Še vedno pa se izkazuje, da je celotna COVID situacija vplivala na število izrednih nadzorov, kar se izkazuje na vsebinski obravnavi področja ocenjevanja znanja in vzgojnih odstopanj.

6.1.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

V letu 2022 je bilo na novo uvedenih 260 prekrškovnih postopkov, od tega na področju šolstva 245 in na področju športa 15.

Še vedno prevladujejo prekrški zaradi neobiskovanja pouka šoloobveznih otrok.

6.1.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov in sodelovanj:

Izvedeni skupni nadzori so potekali na podlagi posamičnih dogovorov, kjer so sodelovali predvsem z Inšpektoratom za javni sektor v primerih reševanj predhodnih vprašanj v okviru izplačil nadomeščanj strokovnih delavcev, Zdravstvenim inšpektoratom RS v okviru nadzorov povezanih s COVID-19 in Policijo (predvsem pri zagotavljanju ukrepov na športnih prireditvah).

7. MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

7.1 INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

7.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij ter na podlagi zahtev Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1524 z dne 11. oktobra 2018, na področju Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21 – ZDU-1M; v nadaljnjem besedilu: ZEISZ) in Uredbe eIDAS pa na podlagi ocene):

- a) Sistemski nadzori Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev - v letu 2022 so bili za Inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev planirani po naslednjih področjih:
- Nadzori določanja plač direktorjem in drugih pravic iz delovnega razmerja v javnih agencijah in javnih skladih

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
11	10

- b) Sistemski nadzori Upravne inšpekcije - v letu 2022 so bili za Upravno inšpekcijo planirani po naslednjih področjih:

– Nadzori nad zadnjimi spremembami (novosti), opredeljenih v ZUP in UUP

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
6	3

- c) Sistemski inšpekcijski nadzori Inšpekcije za informacijsko družbo - v letu 2022 so bili za Inšpekcijo za informacijsko družbo planirani po naslednjih področjih:

- Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18, 95/21 – ZInfV-A in 189/21 – ZDU-1M; v nadaljnjem besedilu: ZDSMA)
– ZEISZ in Uredba eIDAS

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
145 ²	117

7.1.2 Izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov (na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa):

- a) Prioritetni nadzori Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev na podlagi prijav (več ali večkratne kršitve, večje finančne posledice, nepravilnosti na vodilnih delovnih mestih, povezava z delom drugih organov):

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
132	132

- b) Prioritetni nadzori Upravne inšpekcije na podlagi prijav (več ali večkratne kršitve, bistvene kršitve strank v postopku, neurejeno področje upravnega postopka, neodzivnost organa, povezava z delom drugih organov):

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
69	82

7.1.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

- a) Nadzori na podlagi prijav po vrstnem redu prispetja Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev – v okviru kadrovskih možnosti:

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
167	256

- b) Nadzori na podlagi prijav po vrstnem redu prispetja Upravne inšpekcije - v okviru kadrovskih možnosti:

<u>PLANIRANO</u>	<u>REALIZIRANO</u>
490	717

- c) Nadzori na podlagi prijav po vrstnem redu prispetja Inšpekcije za informacijsko družbo – v okviru kadrovskih možnosti:

² Iz razlike planiranih in realiziranih sistemskih nadzorov je razvidno, da se prenaša iz leta 2022 v leto 2023 28 zadev. Ker je bilo v letu 2022 odprtih 147 namesto 145 sistemskih nadzorov, se število prenesenih zadev poveča na 30. Zaradi napake pri načrtovanju prenesenih zadev iz leta 2021 v leto 2022 se ni upoštevalo 21 zadev, ki niso bile zaključene v letu 2021. Navedeno pomeni, da se v leto 2023 prenaša skupno 51 zadev (30+21).

PLANIRANO
4

REALIZIRANO
4

7.1.4 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na podlagi ZNB (COVID-19):

a) Nadzori na podlagi ZNB:

PLANIRANO
30-40/teden

REALIZIRANO
799

7.1.5 Uvedeni prekrškovni postopki:

a) Na podlagi kršitve predpisov iz pristojnosti Upravne inšpekcije in Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev je bilo:

PLANIRANO

Glede na ugotovljene kršitve

REALIZIRANO

40

b) Na podlagi kršitve predpisov iz pristojnosti Inšpekcije za informacijsko družbo je bilo:

PLANIRANO

Glede na ugotovljene kršitve

REALIZIRANO

0

c) Na podlagi kršitve predpisov, izdanih na podlagi ZNB, je bilo:

PLANIRANO

Glede na ugotovljene kršitve

REALIZIRANO

0

7.1.6 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

a) V zvezi z izvedbo skupnih inšpekcijskih nadzorov je bilo:

PLANIRANO

Ni bilo planiranih skupnih inšp. nadzorov

REALIZIRANO

Ni bilo izvedenih skupnih inšp. nadzorov

8. MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

8.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

8.1.1 INŠPEKCIJA ZA KMETIJSTVO

8.1.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

a) nadzor preprečevanja zaraščanja in neobdelanosti, degradacije in onesnaževanja kmetijskih zemljišč:

št. pregledov: 2216

opozorila ZIN: 15

inšp. odločbe: 313

b) nadzor izvajanja nitratne uredbe in gnojenja z digestatom glede kmetijsko okoljskih pogojev:

št. pregledov: 957

opozorila ZIN: 28

inšp. odločbe: 104

c) nadzor subjektov, ki se ukvarjajo z osnovno in dopolnilno in dejavnostjo v kmetijstvu, nadzor vpisa in prijave podatkov v register kmetijskih gospodarstev, označevanje in trženje storitev:

št. pregledov: 1791

opozorila ZIN: 40

inšp. odločbe: 107

- d) nadzor identifikacije in registracije govedi in prašičev, registracija čebelnjakov ter akvakulture:
št. pregledov: 1781
opozorila ZIN: 102
inšp. odločbe: 497
- e) nadzor nad prometom z gnojili:
št. pregledov: 75
opozorila ZIN: 5
inšp. odločbe: 5

8.1.1.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno. Vsi prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni v najkrajšem možnem času. Število prejetih prijav nepravilnosti v letu 2022 je znašalo 844.

8.1.1.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno, takoj za prioritetenimi. Vsi inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni.

8.1.1.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

Izrečenih je bilo 556 prekrškovnih ukrepov:

- opozorilo ZP-1: 334
- opomin: 91
- plačilni nalog: 84
- odločba globa: 47

8.1.1.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirani in izvedeni so bili naslednji skupni inšpekcijski nadzori:

- Nadzor nedovoljenega gnojenja na kmetijskih zemljiščih z industrijskim odpadkom – sadro z IRSOP, UVHVVR in IRSKGLR
- Nadzor prodaje kmetijskih pridelkov in živil na tržnicah, sodelovanje pri pripravi skupne tabele o ukrepih inšpekcijskih služb FURS, TIRS, UVHVVR in IRSKGLR.

8.1.1.6 Izvedba nadzorov po ZNB:

V letu 2022 je bilo opravljenih 1711 pregledov od tega 409 pregledov nošenja mask, 504 pregledov izpolnjevanja PCT pogojev pri izvajalcih dejavnosti, pri čemer je bilo pregledanih 835 oseb. Pri tem je bilo ugotovljenih 31 nepravilnosti, od tega 24 zaradi neuporabe mask.

8.1.2 INŠPEKCIJA ZA GOZDARSTVO

8.1.2.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

- a) Nadzor izvajanja sečenj, gojitvenih in varstvenih del:
Gozdarska inšpekcija je v letu 2022 opravila 998 pregledov, izdala 87 opozoril po 33. členu ZIN in 100 inšpekcijskih odločb.
- b) Nadzor izvajalcev del v gozdovih:
Gozdarska inšpekcija je v letu 2022 opravila 294 pregledov, izdala 55 opozoril po 33. členu ZIN in 46 inšpekcijskih odločb.
- c) Nadzor subjektov, ki dajejo na trg gozdno lesne sortimente:
Gozdarska inšpekcija je v letu 2022 opravila 378 pregledov, izdala 27 opozoril po 33. členu ZIN in 2 inšpekcijski odločbi.

- d) Nadzor posegov v gozd in gozdni prostor:
Gozdarska inšpekcija je v letu 2022 opravila 634 pregledov, izdala 91 opozoril po 33. členu ZIN in 52 inšpekcijskih odločb.

8.1.2.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno in so bili izvedeni v najkrajšem možnem času.

8.1.2.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Vsi inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni.

8.1.2.4 Izvedeni prekrškovni postopki:

V letu 2022 je bilo izvedenih 978 prekrškovnih postopkov, pri čemer je bilo izrečenih 263 opozoril po ZP-1, 331 opominov, 65 plačilnih nalogov z izrečeno globo in 319 prekrškovnih odločb z izrečeno globo.

8.1.2.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov pri nadzoru izvajalcev del v gozdovih in nadzoru subjektov, ki dajejo na trg gozdno lesne sortimente:

Skupni nadzori v letu 2022 so bili izvedeni v načrtovanem obsegu.

8.1.3 INŠPEKCIJA ZA LOVSTVO IN RIBIŠTVO

8.1.3.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

- a) Nadzor izvajanja lovsko gojitvenih načrtov

Število pregledov: 472

Število nepravilnosti: 170

Število prekrškovnih postopkov: 34

- b) Upravljanje lovišč na podlagi koncesijske pogodbe in izplačilo škod

Število pregledov: 122

Število nepravilnosti: 54

Število prekrškovnih postopkov: 3

- c) Upravljanje ribiških okolišev na podlagi koncesijske pogodbe

Število pregledov: 45

Število nepravilnosti: 18

Število prekrškovnih postopkov: 0

- d) Prodaja rib in ribiških proizvodov

Število pregledov: 320

Število nepravilnosti: 23

Število prekrškovnih postopkov: 12

8.1.3.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno. Vsi prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni v najkrajšem možnem času.

8.1.3.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno, takoj za prioritetenimi. Skupaj je bilo v letu 2022 posredovano 360 prijav. Na podlagi vseh prijeto prijav in pobud so bili izvedeni inšpekcijski nadzori.

8.1.3.4 Izvedeni prekrškovni postopki:

Izvedenih je bilo 1051 prekrškovnih postopkov in izrečenih:

Opozorilo: 95

Opomin: 93

Globa: 174

8.1.3.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Skupaj s Policijo in FURS so planirali 12 skupnih akcij. Izvedenih je bilo 6 skupnih nadzorov s Policijo (nadzor izvajanja skupnih lovov) in 2 nadzora s FURS (mejni nadzor transport rib in ribiških proizvodov).

8.1.4 INŠPEKCIJA ZA VINARSTVO

8.1.4.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

- a) Potrošniku zagotavljati kakovostno in zdravstveno neoporečno vino (varno vino).
- b) V čim večji meri preprečiti zavajanje potrošnikov s tem, da prepovedo zlorabo označb geografskega porekla. Tako zmanjšajo število nepravilnih označitev vina v prometu.
- c) Okrepiti obseg sodelovanja z ostalimi inšpekcijami, zlasti s FURS, UVHVVR, TIRS in IRSD, predvsem na področju izmenjave podatkov. Ob izmenjavi podatkov o uvoženih pošiljkah vina, dnevno sodelujejo s FURS.
- d) Pri enem inšpekcijskem pregledu opraviti nadzor po več zakonih in vsebinah hkrati.
- e) Nadzor dopolnilnih dejavnosti turizma na kmetiji.

Izvedene naloge:

- št. pregledov: 3346
- opozorila ZIN: 417
- inšp. odločbe: 166

8.1.4.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno. Vsi prioriteten inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni v najkrajšem možnem času.

8.1.4.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud se obravnavajo prednostno, takoj za prioritetenimi. Vsi inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili izvedeni.

8.1.4.4 Izvedeni prekrškovni postopki:

Uvedba prekrškovnih postopkov v primerih, ko je za kršitev določena kazenska določba. Izvedenih je bilo 280 prekrškovnih postopkov:

- opozorilo ZP-1: 132
- opomin: 119
- plačilni nalog: 13
- odločba globa: 16

8.1.4.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Po vsebini nadzora so bili planirani skupni inšpekcijski nadzori s TIRS, FURS in Policijo:

- nadzor prometa z grozdem,
- dnevno spremljanje uvoženih pošiljk vina,
- nadzor vodenja evidenc in izdajanje računov pri prometu z vinom.

8.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN, INŠPEKCIJA ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

8.2.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v letu 2022 izvajala nadzor v skladu s strateškimi usmeritvami in določenimi prioritetami.

Izvedba rednih nalog nadzora v skladu s planom dela, upoštevajoč, da je obseg nalog določen glede na ocene tveganja, na naslednjih področjih:

8.2.1.1 ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽIVALI

V letu 2022 je bil glavni cilj z nadzornimi ukrepi zagotoviti, da se načrtovano zdravstveno varstvo živali izvaja v skladu s pravnimi podlagami in da so odrejeni ukrepi za preprečitev in izkoreninjenje bolezni pravočasni in učinkoviti. Naloge nadzora so bile izvedene v planiranem obsegu, razen na področju reprodukcije živali, kjer je bilo predpisano število nadzorov ne glede na tveganje, ki ga posamezen subjekt predstavlja.

Pomemben del tega cilja je bilo ohranjanje pridobljenih zdravstvenih statusov in garancij na področju zdravja živali (tuberkuloza govedi, enzootska goveja levkoza, bruceloza govedi, bruceloza drobnice - *B. melitensis*, bolezen Aujeszkaga - dodatne garancije in glede BSE priznan status države z zanemarljivim tveganjem in status države proste stekline). Izvedene so bile vse naloge nadzora, strokovne in upravne naloge in na podlagi nadzora odrejeni vsi ukrepi. Tveganja na področju ohranjanja statusa države proste stekline še vedno predstavljajo nelegalni premiki hišnih živali iz tretjih držav.

Na področju trgovanja in izvoza živih živali pa so se izvajali tudi pregledi pošiljk živali, ki gredo v izvoz in izdaja certifikatov.

8.2.1.2 ZAŠČITA ŽIVALI

Glavni cilj uradnega nadzora na področju zaščite in dobrobiti živali je nadzor nad odgovornostjo vseh pravnih in fizičnih oseb, ki so v kakršnemkoli odnosu do živali, ob ravnanjih z živalmi ter nadzor nad skladnostjo ravnanj s področnimi predpisi. Cilj uradnega nadzora na področju rejnih živali v letu 2022 je bil odkriti tiste reje, ki na posameznih področjih najbolj odstopajo in identificirati vzroke neskladnosti.

Specifični cilji so bili zmanjšanje pojavljanja kontaktnih dermatitisov stopal v jatah pitovnih piščancev, preverjanje kriterijev za upravičenost krajšanja repov prašičem, zmanjšanje neskladnosti zaradi kršenja svobode gibanja pri teletih, preprečevanje preobremenjevanja psic, oddaje premladih pasjih mladičev in nezakonite trgovine s pasjimi mladiči ter ilegalne vnose psov, mačk in dihurjev iz tretjih držav. V letu 2021 je bila posodobljena pravna podlaga za izvajanje nadzora nad ilegalnimi premiki in vnosi hišnih živali v Republiko Slovenijo in sicer označevanje pasjih mladičev v leglu, prepoved preprodaje psov, sledljivost pri oglaševanju oddaje psov. Glede na to so se v letu 2022 uradni nadzori nadaljevali s ciljem preprečevanja nelegalne trgovine s pasjimi mladiči in psi.

Z namenom odkrivanja ilegalne trgovine in z njo povezanimi postopki je bila v drugi polovici leta 2021 imenovana posebna skupina, ki je začela z obravnavo odkritih primerov ilegalnega trgovanja in z njim povezano internetno prodajo. Skupina je nadaljevala delo v letu 2022 v sodelovanju s policijo in pristojnimi organi držav EU in tudi s pristojnimi organi tretjih držav (npr. Srbije).

Število postopkov, ki so bili uvedeni izključno zaradi preverjanja skladnosti z zakonodajo na področju dobrobiti in zaščite živali, se je v primerjavi z letom 2021 povečalo. Število izrečenih prekrškovnih ukrepov, odvzemov živali in podanih kazenskih ovadb je bilo v letu 2022 višje v primerjavi z letom 2021.

8.2.1.3 IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA ŽIVALI

Na področju identifikacije in registracije živali je bil cilj uradnega nadzora odkriti kritične procese in druga tveganja, ki se lahko pojavijo z nespoštovanjem pravil v zvezi z identifikacijo živali.

Neskladnosti so bile ugotovljene pri označevanju prašičev, predvsem pri prašičih, ki so izvirali iz drugih držav članic in so bili rejeni in zaklani v Republiki Sloveniji. Neskladja so bila ugotovljena tudi glede pravilne označitve kopitarjev. Najmanjši delež neskladij glede na število pregledov je bil zabeležen pri govedu.

Neskladja v zvezi s pravilnim označevanjem prašičev, kopitarjev, govedi, drobnice so bila odpravljena in kršitelji sankcionirani.

8.2.1.4 UPORABA ZDRAVIL IN UGOTAVLJANJE NJIHOVIH OSTANKOV

Podobno kot prejšnja leta je bil tudi v letu 2022 poudarek usmerjenih nadzorov na pravilni in s tem povezani odgovorni in preudarni uporabi protimikrobnih zdravil (antibiotikov), še zlasti tistih iz skupine kritičnega pomena. Posebna pozornost je bila posvečena njihovi uporabi na gospodarstvih pri pitovnih piščancih.

Nepravilna uporaba zdravil s strani imetnikov rejnih živali še vedno predstavlja tveganje za pojav protimikrobne rezistence in pojav rezidua v živilih. V primeru neskladij glede prometa in uporabe zdravil, so bili izvedeni vsi odrejeni ukrepi.

8.2.1.5 ŽIVALSKI STRANSKI PROIZVODI

Ključni cilj v letu 2022 je bila izvedba rednih pregledov odobrenih obratov ter registriranih obratov in izvajalcev dejavnosti v skladu s planom dela s poudarkom na preverjanju sledljivosti in ravnanjem z ŽSP na kraju nastanka (predelovalni obrati, gostilne, klavnice...). Ostali pomembni cilji so bili zagotavljanje skladnosti pošiljk ŽSP pri uvozu iz tretjih držav in potrjevanje prispetja pošiljk predelanih živalskih beljakovin pri izvozu in trgovanju, identifikacija nosilcev dejavnosti, ki ravnaajo z ŽSP, predvsem na področjih, kjer se prepleta več sklopov zakonodaje (veterinarska, okoljevarstvena in kmetijska), ter nadzor nad ravnanjem z ŽSP na mestu nastanka. Zadani cilji so bili doseženi.

8.2.1.6 DISTRIBUCIJA, PROIZVODNJA IN UPORABA KRME

Osnovni cilj nadzora v letu 2022 je bil v prvi vrsti ohranitev nivoja varnosti krme na sedanji ravni s sistematičnim in učinkovitim sistemom nadzora na področju skladnosti krme na trgu. Posebna pozornost je bila namenjena tistim nosilcem poslovanja s krmo, ki prispevajo k zmanjšanju tveganja, ki bi lahko nastala pri živalih, ljudeh ali v okolju. V letu 2022 je bil poudarek na kontroli sledljivosti in označevanja krme pri proizvajalcih dietetičnih in/ali mineralnih krmnih mešanici, v obratih, ki v proizvodnji uporabljajo in/ali trgujejo s predelanimi živalskimi beljakovinami ter v proizvodnih obratih, ki trgujejo z medicirano krmo.

8.2.1.7 PROIZVODNJA, PREDELAVA IN DISTRIBUCIJA ŽIVIL, VARNOSTI ŽIVIL, KAKOVOSTI ŽIVIL TER OZNAČEVANJE ŽIVIL

Glavna cilja na področju živil v letu 2022 sta bila povečati učinkovitost notranjih kontrol vzpostavljenih na načelih HACCP in uveljaviti pravilno uporabo nacionalnih ali EU smernic v odobrenih/registriranih obratih. Cilj pa je bil tudi, da se zagotoviti pravočasna izvedba tistih nalog uradnega nadzora, brez katerih pravne osebe ne morejo izvajati svojih dejavnosti.

Inšpekcijski pregledi so se izvajali v celotni verigi, od primarne proizvodnje, do predelave, distribucije, uvoza ter javne prehrane. Vsi planirani pregledi so se izvajali glede na tveganje, ki so ga subjekti nadzora predstavljali. V letu 2022 je bil poudarek na povečanju števila nadzorov obratov, glede zagotavljanja njihove skladnosti.

Na področju nadzora nad prisotnostjo salmonel pri perutnini je bil osnovni cilj, da delež pozitivnih jat ne presega praga, ki ga določa evropska zakonodaja. V ta namen so bila opravljena uradna vzorčenja in ostali potrebni pregledi, v primeru pozitivnih jat, pa tudi vse ostali predpisani ukrepi.

Skladno s prioritetami dela so bili izvedeni posebni nadzori glede sledljivosti in označevanja živil, zlasti sadja in zelenjave in svežega mesa, vključno s preverjanjem pravilnega navajanja porekla, ali s poreklom povezanih prostovoljnih označb.

Na področju kakovosti živil so bile načrtovane in izvedene naloge na področju preverjanja kakovosti olivnega olja, medu in perutninskega mesa.

Preverjanje živil z vzorčenjem in analiziranjem na mikrobiološke standarde, kemijske standarde (rezidua, kontaminanti, pesticidi, aditivi in drugi izboljševalci) je bilo izvedeno v predvidenem obsegu.

Za odpravo vseh odkritih neskladnosti so bili izrečeni upravno inšpekcijski ukrepi in uvedeni prekrškovni postopki.

Na področju živil so posebna naloga inšpekcije tudi pregledi pošilk, ki gredo v izvoz in izdaja certifikatov oziroma spričeval o skladnosti pošilk. Na letni ravni inšpektorji izdajo med 11.000 do 12.000 certifikatov.

8.2.1.8 NADZOR NAD IZVAJALCI PRENESENIH NALOG NADZORA

Na področju nadzora nad izvajalci prenesenih nalog nadzora je bil glavni cilj izvesti nadzor nad celotnim delovanjem izvajalcev, vključno s preverjanjem na mestu izvajanja kontrol.

Z nadzori so bile odkrite določene nepravilnosti izvajalcev prenesenih nalog nadzora, ki pa so bile odpravljene, ne da bi bilo potrebno kot ukrep izvesti odvzem imenovanja.

Na področju zdravja rastlin in semenskega materiala kmetijskih rastlin so opravili uradni nadzor pooblaščen inštitucije za preglede razmnoževalnega in sadilnega materiala vinske trte, v skladu s planom dela.

8.2.1.9 ZDRAVJE RASTLIN

Glavni cilj na področju zdravja rastlin je preprečevanje vnosa in širjenja nadzorovanih rastlinskih škodljivih organizmov. Inšpekcijski nadzor se usmerja na prednostna področja glede na tveganje in na zakonsko predpisane naloge oz. nujne naloge za nemoteno delovanja gospodarstva.

Predpisani nadzori pooblaščenih izvajalcev z dovoljenjem za izdajanje rastlinskih potnih listov in označevanje po ISPM 15 so bili opravljeni v obsegu in v skladu s predpisanimi kriteriji, opravljene so bile vse nujne naloge v okviru postopkov za pridobitev dovoljenj za izdajanje rastlinskih potnih listov. Omogočili so nemoteno delovanje gospodarstva z izvajanjem predpisanega nadzora ob vstopu v EU in pri izdajanju fitosanitarnih spričeval za izvoz v tretje države. Načrtovana vzorčenja so bila izvedena po planu dela.

V primeru najdb karantenskih škodljivih organizmov so pravočasno opravili preglede in odrejali ukrepe glede na biologijo in tveganje za širjenje škodljivih organizmov. Opravljanje pregledov in izrekanje ukrepov pri večjem izbruhu zlate trsne rumenice v Ljutomersko ormoškem vinorodnem okolišu je potekalo v nujnem obsegu v ustreznem časovnem obdobju glede na biologijo škodljivca in možnosti opravljanja vizualnih pregledov, ob sodelovanju inšpektorjev iz drugih OU in drugih strokovnih sodelavcev. Izvajanje predpisanih in odrejenih ukrepov izkoreninjenja ali obvladovanja karantenskih škodljivih organizmov se izvaja glede na tveganje in je odvisno od škodljivega organizma; naloga je prioriteta in je bila realizirana.

Nadzor registriranih izvajalcev dejavnosti, ki niso izpolnili obveznosti glede uskladitve registracije glede na nove zahteve na področju zdravja rastlin, bodo nadaljevali tudi v letu 2023. Nadzor glede uporabe sredstev za biotično varstvo rastlin pri pridelavi plodov paradižnika je bil izveden v celoti, ugotovitve so pokazale sistemsko neurejenost področja.

Med strateške usmeritve za področje zdravja rastlin so v letu 2022 uvrstili implementacijo nadzora pošilk rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, ki se izvaja na podlagi tveganja po 44. členu Uredbe o uradnem nadzoru. Na Upravi so pripravili kategorizacijo tveganja za pošiljke, ki se nadzirajo po 44. členu, in sicer za pošiljke semenskega materiala, pošiljke rezanega cvetja in plodov ter za pošiljke lesenega pakirnega materiala. Implementacija se izvaja v sodelovanju s carino in vključitvijo kriterijev za selekcijo pošilk, za katere se izvaja uradni nadzor, v carinski informacijski sistem. V letu 2022 so implementirali sistem nadzora pošilk semenskega materiala kmetijskih rastlin.

S pomočjo carine so vzpostavili nadzor osebne potniške prtljage na Mejni kontrolni točki Brnik in izvajali redne poostrene nadzore osebne potniške prtljage. Zasnovali so postopke vzpostavitve nadzora pošilk, namenjenim fizičnim osebam v majhnih količinah, še posebej s poštnimi pošilkami. Dogovorili so se za sodelovanje z največjim izvajalcem poštnih storitev ter izvedli izobraževanje za carinike. Z implementacijo bodo nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

8.2.1.10 SEMENSKI MATERIAL KMETIJSKIH RASTLIN

Temeljni cilj na področju nadzora nad skladnostjo semenskega materiala kmetijskih rastlin je zagotavljati kakovosten semenski material kmetijskih rastlin v pridelavi in na trgu oz. preprečiti širjenje karantenskih ter nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov ter povečati delež pravilno označenega semenskega materiala kmetijskih rastlin ter njegovo sledljivost.

S pridelavo, pripravo za trg, uvozom oziroma trženjem semenskega materiala kmetijskih rastlin se smejo ukvarjati samo dobavitelji, ki so vpisani v register dobaviteljev. Inšpekcijski nadzor

dobaviteljev, ki so vpisani v SEME register in imajo dovoljenje za izdajo etiket dobavitelja je obvezen najmanj 1 krat letno. Inšpekcijski nadzor dobaviteljev, ki so vpisani v SEME register in nimajo dovoljenja za izdajo etikete dobavitelja, je bil načrtovan pri dobaviteljih, kjer v informacijskem sistemu ni zabeleženega inšpekcijskega nadzora in so registrirani za dejavnost uvoza ter dobaviteljih, kjer so bila ugotovljena neskladja v preteklosti in v primeru suma kršitev.

V primerjavi s preteklim letom je bilo pri nadzoru dobaviteljev, vpisanih v seme register, ugotovljenih manj neskladij kot v preteklem letu.

Opravljeni so bili nadzori nad neregistriranimi dobavitelji. Neskladje je bilo ugotovljeno pri četrtini opravljenih nadzorov.

Realizacija pregledov semenskega materiala na trgu je bila izvedena v celoti, delež ugotovljenih neskladij je 15 %, kar je primerljivo s predhodnim letom. Za namen naknadne kontrole kmetijskih rastlin je bila odvzeta večina načrtovanih vzorcev.

8.2.1.11 FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA

Cilj nadzora nad uporabo fitofarmacevtskih sredstev je bil, da se v obdobju 2021 - 2023 preveri sledljivost nabave in uporabe FFS pri 6 % poklicnih uporabnikov. Cilj teh pregledov, vključno s sprejetimi ukrepi, je zagotoviti padanje trenda nepravilno označenih FFS ter preprečevanje ilegalnega nakupa FFS v drugih državah članicah. Hkrati so njihove aktivnosti usmerjene, da se zagotovi ohranjanje dosežene skladnosti naprav za kemično tretiranje semen.

Uradni nadzor skladnosti FFS z odločbo o registraciji in vzorčenji je bil realiziran. Pri izboru sredstev so se osredotočili na vzorčenje FFS glede na informacije drugih držav članic ter se odzivali na sume o nepravilnostih v tarčnih FFS. Inšpekcija UVHVVR je sodelovala v mednarodni akciji EUROPOLA glede preprečevanja trgovanja ilegalnih FFS. V letu 2022 sta bila opravljena dva pregleda naprav za kemično obdelavo semenskega materiala, napravi sta skladni in s tem dosegajo strateški cilj.

8.2.1.12 VSTOP ŽIVALI IN BLAGA V EU

Predpisan nadzor pošilk po 47(1) členu Uredbe o uradnem nadzoru na mejnih kontrolnih točkah in kontrolnih točkah se izvaja, glede na najave pošilk v sistemu TRACES. Luka Koper in Letališče Brnik sta vstopni točki za preglede živil živalskega izvora, določenih živali, pa tudi za preglede tako za varnost živil neživalskega izvora kot kakovost živil pri uvozi. Prav tako sta ti točki mesta pregledov uvoza glede zdravja rastlin, skladnosti rastlinskega semenskega materiala in skladnosti uvoza fitofarmacevtskih sredstev. Posamezna pošiljka je lahko predmet pregledov po več parametrih. Na vsaki pošiljki se izvajajo vsaj identifikacijski pregledi, lahko pa tudi dokumentacijski in fizični pregledi z vzorčenjem in analizo.

Za uspešno poslovanje in konkurenčnost tako Luke Koper kot tudi Letališča Brnik je bistvenega pomena, da inšpekcijski postopki potekajo tako, da je omogočen kar se da hiter pretok blaga. V ta namen je UVHVVR vzpostavila posebne protokole tako za prevoz vzorcev do laboratorija kot tudi za pripravljenost uradnega laboratorija za izvedbo analiz, da se zagotovi večja učinkovitost postopkov nadzora.

Nadzor pošilk ob vstopu se izvaja za pošiljke iz 44. člena Uredbe o uradnem nadzoru tudi na drugih lokacijah sproščanja v prost promet.

Letno se na vseh lokacijah sproščanja pošilk izvede okvirno:

- 9.000 pregledov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov na področju nadzora zdravja rastlin,
- 70 pregledov razmnoževalnega in sadilnega materiala po Zakonu o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18),
- 821 pregledov fitofarmacevtskih sredstev,
- 1168 pregledov pošilk živil neživalskega izvora in 415 odvzemov vzorcev zaradi zagotavljanja varnosti živil. Od tega 520 pregledov pošilk z odvzemom 118 vzorcev pri poostrenem/nujnem nadzoru in 648 pregledov pošilk z odvzemom 297 vzorcev po letnem načrtu dela,
- 3165 pregledov pošilk živil neživalskega izvora pri uvozu in 2373 pošilk pri izvozu za zagotavljanje kakovosti živil,
- 2900 pošilk krme neživalskega izvora,
- 2500 obravnavanih pošilk (uvoz /tranzit /izvoz) živil živalskega izvora in 1300 pošilk živih živali (izvoz).

8.2.2 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Inšpekcija UVHVVR obravnava vse prejete prijave in pobude, ki predstavljajo, ali bi lahko predstavljale, kršitve nacionalnih predpisov ali predpisov Unije. V letu 2022 je UVHVVR prejela skupaj 3308 prijav, od tega 2032 na področju veterinarstva, 1061 na področju hrane in 215 na področju varstva rastlin. Prioriteta za obravnavo prijav in razporejanja kadrovskih virov je določena z internim navodilom, ki določa prednostne naloge za vsako področje delovanja UVHVVR posebej.

8.2.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Kot v preteklih letih je bilo tudi v 2022 največ prijav in pobud na področju zaščite hišnih živali ter na področju varnosti in kakovosti živil, vključno z njihovim označevanjem.

Zaradi pojava obolenj, povezanih z uživanjem čokoladnih izdelkov večjega evropskega proizvajalca kot tudi pomanjkljivih notranjih kontrol je stekel odpoklic številnih proizvodov tudi s slovenskega trga. Inšpektorji UVHVVR so spremljali ustreznost izvedenih ukrepov za zaščito potrošnikov.

V sodelovanju z NIJZ je bil obravnavan izbruh okužbe s hrano in sicer povečano število prijavljenih primerov okužb s salmonelo, povezanih z uživanjem tatarskega bifteka.

8.2.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

V letu 2022 je bilo izrečeno skupaj 3898 prekrškovnih ukrepov. Izdanih je bilo 1377 plačilnih nalogov, 1795 prekrškovnih odločb ter 726 opozoril. V letu 2022 je bilo izrečeno 30 % prekrškovnih ukrepov več kot v letu 2021. Skupni znesek vseh izrečenih glob v letu 2022 je bil 1.570.971,63 EUR.

8.2.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Redno sodelovanje s FURS pri nadzoru uvoza živali, rastlinskega materiala, fitofarmacevtskih sredstev in živil.

Nadzor na področju primarne proizvodnje živil in prodaje proizvodov primarne pridelave na stojnicah (ob cestah) s TIRS, FURS, IRSI, Uradom RS za meroslovje in IRSKGLR.

Redno sodelovanje s Policijo pri obravnavi nevarnih živali in kršitvah predvsem Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21).

9. MINISTRSTVO ZA KULTURO

9.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURO IN MEDIJE

Tudi v letu 2022 je delo IRSKM še vedno delno zaznamovala epidemija COVID-19, tako glede vsebine in obsega dela kot glede spremenjene organizacije in načina opravljanja dela. Za omilitve oziroma odpravo posledic COVID-19, je bilo v Republiki Sloveniji sprejetih več intervencijskih zakonov, ki so v precejšnji meri posegli tudi na področje dela IRSKM. Na podlagi ZNB so bili sprejeti tudi številni odloki Vlade RS za zajezitev in obvladovanje COVID-19. IRSKM je bilo z novo zakonodajno ureditvijo podeljenih več novih pristojnosti ter s tem posledično tudi pooblastil. Hitro spreminjajoči se predpisi (protikoronski paketi, odloki Vlade RS, sprejeti na podlagi ZNB), ki jih je bilo treba vsakič tudi praktično čez noč prenesti v izvajanje nadzorov ter pripraviti številna navodila in dodatne usmeritve za čim bolj učinkovito in usklajeno delo, je tudi v prvem tromesečju zaznamovalo delo IRSKM.

Ob nespremenjenem številu inšpektorjev (v prvem tromesečju) in ob dodatnih pristojnostih je moral IRSKM tudi v letu 2022 sproti prilagoditi svoje delo. Dodatne pristojnosti hkrati pomenijo tudi dodaten obseg administrativnih opravil, ki že sicer pomembno vplivajo na delo IRSKM. IRSKM je v času veljave ukrepov zaradi epidemije COVID-19 izvajal inšpekcijske nadzore le v nujnih primerih in v primerih morebitnih nepravilnosti pri izvajanju predpisov iz njegove pristojnosti.

9.1.1 NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

9.1.1.1 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa:

Definicija: Prioritetni inšpekcijski nadzori so nadzori, ki so bili opravljeni na podlagi prejetih prijav in pobud za nadzor, glede na težo kršitve in možne posledice, ki jih kršitev ima za javni interes in kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali institucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev.

Planirano: Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili na področju nepremične kulturne dediščine planirani v primerih objektov, ki imajo status kulturnega spomenika, državnega ali lokalnega pomena in je, bodisi zaradi nedovoljenih posegov, bodisi zaradi nevzdrževanja, ogrožena ohranitev njihovega kulturnega pomena in v tistih primerih, pri katerih objekti kulturne dediščine zaradi slabega gradbenega stanja lahko predstavljajo nevarnost za premoženje, zdravje in življenje ljudi, oziroma lahko ogrožajo mimoidoče, promet, sosednje objekte ali svojo neposredno okolico.

Izvedeno: Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili uvedeni v vseh primerih, v katerih je bila prednostna obravnava upravičena z vidika varstva javnega interesa in so se vsi nanašali na objekte, ki imajo status kulturnega spomenika, državnega ali lokalnega pomena. Planirane naloge na področju prioritetnih inšpekcijskih nadzorov so bile v letu 2022 izvedene 100 %.

9.1.1.2 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav niso bili posebej planirani, vendar mora IRSKM tudi na področju nepremične kulturne dediščine, v okviru svojih pristojnosti, na podlagi določil ZIN, obravnavati vse prejete prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge.

Izvedeno: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili v letu 2022 izvedeni v nekoliko manjšem številu primerov, kot v predhodnih poročevalnih obdobjih, predvsem iz razloga poostrenega izvajanja inšpekcijskega nadzora nad spoštovanjem določil Odloka o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19. Do konca poročevalnega obdobja je bilo, v primerih, v katerih prednostna obravnava z vidika varstva javnega interesa ni bila upravičena, obravnavanih več kot polovica, približno 60 %, prejetih prijav domnevnih nepravilnosti.

9.1.1.3 Uvedeni prekrškovni postopki:

Planirano: Vodenje prekrškovnih postopkov ni bilo posebej planirano, vendar je IRSKM na področju nepremične kulturne dediščine, na podlagi določil ZP-1, v primerih, v katerih so bile v inšpekcijskih postopkih ugotovljene kršitve določil Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1), zoper kršitelje uvedel tudi prekrškovne postopke.

Izvedeno: Prekrškovni postopki so bili v letu 2022 uvedeni v približno enakem številu primerov, kot v letih 2020 in 2019 (pred obdobjem COVID-19).

9.1.1.4 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirano: Skupni inšpekcijski nadzori na področju nepremične kulturne dediščine niso bili planirani, bili pa so občasno izvedeni glede na nujnost posameznih primerov (nevarni objekti - gradbena inšpekcija), kadar so to narekovale okoliščine.

9.1.2.1 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa:

Definicija: Prioritetni inšpekcijski nadzori so nadzori, ki so bili opravljeni na podlagi prejetih prijav in pobud za nadzor, glede na težo kršitve in možne posledice, ki jih kršitev ima za javni interes in kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali institucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev.

Planirano: Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili na področju arheologije planirani v primerih, kjer ima arheološka ostalina status kulturnega spomenika in je, bodisi zaradi nedovoljenih posegov bodisi zaradi nevzdrževanja, ogrožena.

Izvedeno: V letu 2022 je IRSKM prejel več prijav s področja arheologije v zvezi z domnevnimi kršitvami določb ZVKD-1.

V primeru premične kulturne dediščine pa so prioritetni inšpekcijski nadzori načrtovani v primerih, ko gre za npr. nacionalno bogastvo oz. premičnino, ki ima status kulturnega spomenika in je, bodisi poškodovana ali je v neposredni nevarnosti poškodovanja, bodisi zaradi nepravilnega vzdrževanja, ravnanja ali rabe, bodisi zaradi opustitve dolžnega vzdrževanja ali ravnanja obstaja nevarnost njegovega poškodovanja.

V letu 2022 je inšpektorica IRSKM na področju arheologije skupaj z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije opravila dve usposabljanji za uporabo iskalnika kovin ali drugih tehničnih sredstev.

Na podlagi vseh prejetih prijav z obeh področij so bili uvedeni inšpekcijski postopki (večina postopkov je tudi že zaključena). Tako so bile planirane naloge v letu 2022 izvedene 100 %.

9.1.2.2 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav niso bili posebej planirani, vendar mora IRSKM tudi na področju nepremične kulturne dediščine, v okviru svojih pristojnosti, na podlagi določil ZIN, obravnavati vse prejete prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge.

Izvedeno: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili v letu 2022 izvedeni v nekoliko manjšem številu primerov, kot v preteklem poročevalnem obdobju, predvsem iz razloga poostrenega izvajanja ukrepov za zaježitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19). Do konca poročevalnega obdobja je bilo, v primerih, v katerih prednostna obravnava ni bila upravičena, obravnavanih več kot polovica prejetih prijav, ocenjeno 60 %.

9.1.2.3 Uvedeni prekrškovni postopki:

Planirano: Vodenje prekrškovnih postopkov ni bilo posebej planirano, vendar je IRSKM na področju premične kulturne dediščine ter arheologije, na podlagi določil ZP-1, v primerih, v katerih so bile v inšpekcijskih postopkih ugotovljene kršitve določil ZVKD-1, zoper kršitelje uvedel tudi prekrškovne postopke oz. podal sum storitve kaznivih dejanj na pristojne ustanove.

Izvedeno: V letu 2022 sta bila uvedena dva prekrškovna postopka, pri čemer sta oba tudi že zaključena.

9.1.2.4 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirano: Skupni inšpekcijski nadzori na področju premične kulturne dediščine in arheologije niso bili planirani.

9.1.3 MEDIJI IN AVDIOVIZUALNE KULTURE TER ZAKON O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13)

9.1.3.1 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Planirano:

- Izdajanje programskih vsebin prek medija, ki ni vpisan v razvid medijev pri pristojnem ministrstvu;
- Omejitve lastništva v medijih;
- Nadzor nad oglaševalskimi vsebinami;
- Zaščita slovenskega jezika v medijih;
- Nadzor in priporočila glede prepovedi razširjanja programskih vsebin, ki spodbujajo k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivajo narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost.

Izvedeno:

Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav so bili izvedeni v vseh primerih izdajanja in razširjanja programskih vsebin prek elektronskih in tiskanih medijev, ki niso bili vpisani v razvid medijev pri pristojnem ministrstvu ter v primerih zaščite slovenskega jezika v (elektronskih) medijih.

Izvedeni so bili tudi nadzori zaradi omejitev lastništva medijev.

Prijav glede prioriteto planiranih inšpekcijskih nadzorov glede zaščite otrok in mladoletnikov v spletnih elektronskih publikacijah ni bilo.

9.1.3.2 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano:

V okviru razpoložljive kadrovske sestave inšpektorata se obravnavajo glede na vrstni red prispetja. Z izrednimi nadzori se preverjajo vsebine navedb v konkretnih prijavah, kar pomeni, da se ti nadzori opravljajo na podlagi konkretnih prijav, vlog, pritožb in sporočil. Inšpektor se na podlagi vsebine prijave odloči, ali bo pri zavezancu opravil inšpekcijski nadzor ali ne.

Izvedeno:

Neprioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili v letu 2022 izvedeni v nekoliko manjšem številu primerov, kot v preteklem poročevalnem obdobju, predvsem iz razloga poostrenega izvajanja ukrepov za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19) ter zaradi odpovedi delovnega razmerja inšpektorice. Do konca poročevalnega obdobja je bilo, v primerih, v katerih prednostna obravnava ni bila upravičena, obravnavanih več kot polovica prejetih prijav, ocenjeno 60 %.

V letu 2022 so v več inšpekcijskih postopkih uspešno sodelovali z AKOS, s katerim si delijo pristojnost nad nadzorom določb Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21; v nadaljnjem besedilu: ZMed).

9.1.3.3 Uvedeni prekrškovni postopki:

Planirano:

Planirani so bili hitri prekrškovni postopki v zvezi z morebitnimi kršitvami ZMed.

Izvedeno:

Prekrškovni postopki v letu 2022 niso bili uvedeni.

9.1.3.4 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirano:

Skupni inšpekcijski nadzori na področju nadzora nad mediji niso bili planirani.

Izvedeno:

Ni bilo planirano, zato tudi niso bili izvedeni nobeni skupni inšpekcijski nadzori.

9.1.4 KNJIŽNICE IN KNJIŽNIČNA DEJAVNOST, JAVNA RABA SLOVENŠČINE, OBVEZNI IZVOD PUBLIKACIJ

9.1.4.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

Knjižnice in knjižnična dejavnost:

Planirano: preverjanje obratovalnega časa in organiziranosti izbranih splošnih knjižnic (8. člen Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15; v nadaljnjem besedilu: ZKnj-1)).

Izvedeno: zaradi prioriternih nalog na področju nadzora javne rabe slovenščine ter dodatnih nalog na področju nadzora Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B, 9/14 in 163/22; v nadaljnjem besedilu: ZRTVS-1) ter Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13; v nadaljnjem besedilu: ZVRK) planirane naloge niso bile izvedene in se prenesejo v naslednje obdobje strateških usmeritev in prioritet.

9.1.4.2 Izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

Javna raba slovenščine:

Planirano:

Spletno predstavlanje (drugi odstavek 23. člena Zakona o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04 in 8/10; v nadaljnjem besedilu: ZJRS))

Izvedeno: Zaradi novih prioritet reševanja pobud in prijav po odredbi predstojnice na področju razmerja slovenščine in madžarščine kot uradnih jezikov, se je planirana naloga izvršila v navedenem vsebinskem okviru s pregledom spletnega predstavljanja pravnih subjektov s sedežem ali registrirano dejavnostjo v eni od dvojezičnih občin Prekmurja.

Obvezni izvod publikacij:

Planirano: oddaja obveznih izvodov (5. člen Zakona o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09; v nadaljnjem besedilu: ZOIPub))

Izvedeno: opravljeni vsi izredni nadzori na podlagi pobud, prejetih do leta 2022.

9.1.4.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano: v okviru razpoložljive kadrovske sestave inšpektorata se obravnavajo glede na vrstni red prispetja.

Izvedeno: izvedenih in zaključenih je bilo 41 nadzorov na vseh področjih.

9.1.4.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

Ni bilo načrtovanih, v 1 prekrškovni zadevi je bilo zaznamovano, da ni pogojev za uvedbo postopka o prekršku.

9.1.4.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Ni bilo načrtovanih, niti izvedenih.

9.1.5 VARSTVO DOKUMENTARNEGA IN ARHIVSKEGA GRADIVA

9.1.5.1 Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa:

Planirano: Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili na področju arhivov planirani v primerih ko arhivsko gradivo, ki ima status kulturnega spomenika, zaradi nesreč, ki jih bodisi namerno ali nenamerno povzroči človek (npr. požar, vdor vode) ali zaradi naravnih nesreč (npr. poplava, vihar, potres, plaz in podobno), obstaja (neposredna) nevarnost poškodovanja ali je že nastala škoda na arhivskem gradivu, ter drugi primeri ko zaradi nepravilnega ravnanja oziroma rabe ali opustitve dolžnega ravnanja z arhivskim gradivom obstaja (neposredna) nevarnost poškodovanja ali je že nastala škoda na arhivskem gradivu (npr. kot posledica ne zagotavljanja materialnih, kadrovskih in finančnih pogojev za varstvo arhivskega gradiva ali/in nepoznavanja/neupoštevanja arhivske zakonodaje).

Izvedeno: Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili uvedeni v vseh primerih, v katerih je bila prednostna obravnava upravičena z vidika varstva javnega interesa in so se vsi nanašali na arhivsko gradivo, ki ima status kulturnega spomenika. Planirane naloge so bile v letu 2022 izvedene 100 %.

9.1.5.2 Izvedba sistemskih oziroma rednih inšpekcijskih nadzorov:

Planirano: varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva: nadzor nad izpolnjevanjem določb Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14; v nadaljnjem besedilu: ZVDAGA) glede varstva e-arhivske dediščine (npr. notranja pravila) pri ustvarjalcih arhivskega gradiva večjega pomena.

Izvedeno: Sistemski oziroma redni inšpekcijski nadzori, ki so bili planirani v letu 2022, so bili izvedeni v celoti.

9.1.5.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav niso bili posebej planirani, vendar mora IRSKM tudi na področju arhivov, v okviru svojih pristojnosti, na podlagi določil ZIN, obravnavati vse prejete prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge.

Izvedeno: Neprioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih prijav in pobud so bili v letu 2022 izvedeni v večji meri kot v preteklem poročevalnem obdobju. Vse prijave in pobude niso prišle na vrsto zaradi več razlogov: vodenja zahtevnejših postopkov (npr. področje varstva e-arhivi, stečajni postopki, itd.), poostrenega izvajanja inšpekcijskega nadzora nad spoštovanjem določb prvega odstavka 39. člena ZNB ter drugega nepredvidenega nadzora (ZVRK, ZMed).

Do konca poročevalnega obdobja je bilo, v primerih, v katerih prednostna obravnava z vidika varstva javnega interesa ni bila upravičena, obravnavanih približno 70 % prejetih prijav domnevnih nepravilnosti.

9.1.5.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

Planirano: Vodenje prekrškovnih postopkov ni bilo posebej planirano.

Izvedeno: Prekrškovni postopki v letu 2022 niso bili uvedeni.

9.1.5.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

Planirano: Skupni inšpekcijski nadzori na področju arhivov niso bili planirani in niso bili izvedeni.

9.1.6 NADZOR NAD SPOŠTOVANJEM DOLOČB ZNB

Epidemija COVID-19 je tudi v letu 2022 zaznamovala delo IRSKM, tako glede vsebine in obsega dela, kot glede spremenjene organizacije in načina opravljanja dela.

Inšpektorji IRSKM so na začetku leta 2021 kot prioriteto dela dobili nadzor nad izvajanjem določb prvega odstavka 39. člena ZNB, na podlagi 55. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20). Nadzor nad spoštovanjem določb ZNB se je pričakovano nadaljeval tudi v prvi polovici leta 2022.

V mesecu januarju in februarju 2022 so se nadzori na področju kulturne dejavnosti in kolektivnega uresničevanja verske svobode, ki so bili načrtovani v okviru preventive, izvajali prioriteto, pri različnih zavezancih. Od marca 2022 dalje, upoštevajoč sproščanje omejitev s strani Vlade RS, so se na IRSKM nadzori nad določbami ZNB oz. vladnimi ukrepi opravljali le skupaj z drugimi nadzori iz področja IRSKM, upoštevajoč zastavljene strateške usmeritve in prioritete dela. Hkrati so se prioriteto vodili tudi posamezni postopki inšpekcijskega nadzora zaradi domnevnih kršitev ZNB, na podlagi prejetih pobud in prijav. 31. maja 2022 se je s prenehanjem vseh ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 zaključil tudi nadzor nad določbami ZNB na IRSKM.

Ob nespremenjenem številu inšpektorjev in ob dodatnih pristojnostih je IRSKM moral v letu 2022 sproti prilagajati svoje delo. Dodatne pristojnosti, ki so prišle z novo zakonodajno ureditvijo, so hkrati pomenile tudi dodaten obseg administrativnih opravil, ki že sicer pomembno vplivajo na delo IRSKM. Hitro spreminjajoče se predpise - odloke Vlade RS za zajezitev in obvladovanje COVID-19, ki so bili sprejeti na podlagi ZNB, je bilo potrebno vsakič prenesti v izvajanje nadzorov ter pripraviti številna navodila in dodatne usmeritve za čim bolj učinkovito in usklajeno delo.

Nadaljevanje nadzora nad določbami ZNB je IRSKM sicer upošteval pri pripravi strateških usmeritev in prioritet, vendar je bilo njegov obseg in vpliv na preostale naloge IRSKM, tudi zaradi nepredvidljive narave epidemije in njenih posledic, težje načrtovati vnaprej. Dejstvo pa je, da je ta nadzor tudi v letu 2022 okrnil izvajanje nalog, ki so sicer v pristojnosti IRSKM.

10. MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

10.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE ZADEVE

V letu 2022 je Inšpektorat RS za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: IRSNZ) izvajal inšpekcijske nadzore na področju zasebnega varovanja, detektivske dejavnosti, orožja, pirotehnike in eksplozivov, tajnih podatkov ter varnosti na smučiščih.

10.1.1 Sistemski inšpekcijski nadzori:

Glede na organizacijske, kadrovske in finančne zmožnosti je bila v letu 2022 predvidena izvedba med 640 in 740 inšpekcijskimi nadzori.

V letu 2022 so inšpektorji opravili skupaj **1908** inšpekcijskih nadzorov, od tega je bilo rednih nadzorov **719**, ponovnih **8** in **1181** izrednih nadzorov (večina teh nadzorov se nanaša na izredne nadzore po Zakonu o nalezljivih boleznih, ki jih je v času epidemije COVID-19 sistematično v skladu z navodili Inšpekcijskega sveta izvajal IRSNZ).

10.1.2 Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav:

V poročevalnem obdobju je IRSNZ prejel in obravnaval **249** prijav. V 36 primerih je prijavo odstopil pristojnemu organu, v 14 primerih je bil postopek ustavljen, v 52 primerih je bil uveden inšpekcijski postopek, 25 krat pa je bil začet prekrškovni postopek.

Tudi 122 preostalih prijav je bilo dodeljeno inšpektorjem v prednostno obravnavo. Gre za prijave na podlagi katerih še tečejo postopki, se pravi: morebitni prekrškovni postopek, inšpekcijski postopek, odstop drugemu organu ali zaključitev s postopkom z ničemer od navedenega.

10.1.3 Inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav, ki niso določeni kot prioritetni:

Vse prijave so obravnavane v tekočem letu v najkrajšem možnem času po prejemu.

10.1.4 Prekrškovni postopki:

Inšpektorji so sprejeli **525** odločitev v prekrškovnih postopkih in sicer je bilo 73 izrečenih glob, 194 opominov ter 106 opozoril. V 152 zadevah so inšpektorji zaključili postopek z neizdajo odločbe. Največ prekrškov je bilo obravnavanih s področja zasebnega varovanja. V letu 2022 je bilo uvedenih 212 postopkov na osnovi predloga upravičenega predlagatelja, 116 postopkov na osnovi inšpekcijskega postopka in 110 po uradni dolžnosti.

10.1.5 Skupni inšpekcijski nadzori oziroma sodelovanja:

V letu 2022 je bila planirana izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov z Inšpektoratom RS za delo, Tržnim inšpektoratom RS ter Policijo.

Izvedeni so bili skupni inšpekcijski nadzori s tržno, delovno, požarno ter finančno inšpekcijo. Inšpektorat je v letu 2022 sodeloval tudi z Inšpektoratom RS za kulturo in medije. Izvedenih je bilo več skupnih nadzorov s policijskimi upravami in postajami.

11. MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

11.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBRAMBO

11.1.1 Sistemski inšpekcijski nadzori IRSO:

V letu 2022 so bili izvedeni sistemski inšpekcijski nadzori kot je bilo načrtovano v letnem načrtu dela IRSO za leto 2022 (MO, št. 0100-125/2021-1 z dne 16. 12. 2021). V IRSO so bila v preteklem letu delno popolnjena delovna mesta v Sektorju inšpekcije vojaške obrambe, tako da so bili lahko izvedeni načrtovani strokovni nadzori v enotah in poveljstvih Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: SV).

Kot sistemske inšpekcije v SV so bili opravljeni nadzori na področju operativnega delovanja enot in poveljstev s poudarkom na pripravljenosti odzivnih sil za delovanje. Posebej je bila opravljena inšpekcija na področju pomorstva in sicer organizacija delovanja ladij in čolnov SV za izvajanje vojaške obrambe na morju ter upravljanje komunikacijsko-informacijskega sistema (KIS) na vojaški taktični ravni. Sistemske inšpekcije so bile opravljene pri zavezancih na področju kritične infrastrukture na področjih zdravstva, prehrane in financ.

Na področju obrambnega načrtovanja so bili izvedeni nadzori pri zavezancih obrambnega načrtovanja železniškega transporta in v Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter v Ministrstvu za kulturo.

Na področju obravnave tajnih podatkov je bilo izvedenih sedem nadzorov in sicer štirje nadzori v Ministrstvu za obrambo in trije nadzori pri zavezancih obrambnega načrtovanja.

Izvedene so bile še sistemske inšpekcije na področju obveščevalno varnostne priprave pred odhodom pripadnikov SV na mednarodne operacije in misije ter vpoklica pogodbenih pripadnikov rezervne sestave SV v vojaško službo.

11.1.2 Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav:

IRSO je v letu 2022 prejel 40 prijav. Na osnovi dveh prijav je bil izveden inšpekcijski nadzor, na osnovi ene pa bo inšpekcijski nadzor izveden v letu 2023.

11.1.3 Inšpekcijski nadzor na osnovi prejetih pobud in prijav, ki niso bile določene kot prioritete:

V IRSO so bile skladno s 24. členom Zakona o inšpekcijskem nadzoru in načrtom dela IRSO obravnavane vse prejete prijave.

V letu 2022 je IRSO v petih primerih, ko je šlo za sume storitve kaznivega dejanja na obrambnem področju, zadevo odstopili Obveščevalno varnostni službi. V enem primeru je šlo za sum storitve kaznivega dejanja izven obrambnega področja, zato je bila prijava odstopljena policiji. V štirih primerih je šlo za nerazumljive anonimne prijave, iz katerih ni bilo mogoče razbrati vsebine, zato niso bile obravnavane. V devetih primerih je IRSO vsebino prijav reševal v sodelovanju s odgovornimi osebami v notranjih organizacijskih enotah Ministrstva za obrambo (Generalštab SV, Poveljstvo sil SV, Sektor za vojaške zadeve, Sektor za kadrovske zadeve) in so bile na podlagi zbranih ugotovitev zadeve zaključene. V sedmih primerih je bilo iz vsebine prijav razvidno, da so bile poslane na več naslovov, je bilo ugotovljeno, da IRSO ni pristojen za reševanje ali pa je bil prijavitelj pozvan k dopolnitvi prijave in prijave po pozivu ni dopolnil. V enem primeru je IRSO obravnaval prekršek s področja obrambe v sodelovanju s Policijo in ga zaključil z opozorilom (že zajeto v prekrških). V 10 primerih so bile obravnavane prijave skupaj z IRSD. Tri rešene prijave so v postopku sodnega varstva na sodišču, v sedmih primerih pa so bile prijave rešene skupaj z IRSD in notranjimi organizacijskimi enotami Ministrstva za obrambo.

Ena prijava je še v reševanju v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje, ker je v procesu reševanja prijave načrtovan strokovni nadzor s svetovanjem v Vojaški zdravstveni enoti SV.

V letu 2022 je IRSO v primerjavi s preteklimi leti prejel približno 40 % več anonimnih prijav. Del anonimnih prijav je bil povezan z izraženimi mnenji državljanov, za katere pa je bilo ugotovljeno, da ni podlag za uvedbo inšpekcijskega nadzora.

11.1.4 Prekrškovni postopki:

Skupaj so v letu 2022 obravnavali 4 prekrške. Dva prekrška sta bila obravnavana zaradi kršitve Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20). V enem primeru je bil izrečen opomin, v enem primeru je bilo izrečeno opozorilo. Dva prekrška sta bila obravnavana zaradi kršitve Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/10, 60/11 in 8/20) na področju obrambe, kjer sta bili izrečeni dve opozorili.

11.1.5 Skupni inšpekcijski nadzori:

IRSO v letu 2022 ni opravil nobene skupne inšpekcije z drugimi inšpektorati.

11.2 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

V letu 2022 je imel IRSVNDN v skladu s sprejetim načrtom dela predvidene sistemske inšpekcijske nadzore po posameznih področjih, ki jih pokriva. Od začetka leta pa do preklica odlokov o nadziranju ukrepov za zaježitev COVID-19 (obdobje od januarja do aprila), je IRSVNDN opravljal nadzore tudi na tem področju in sicer samostojne ali kombinirane nadzore. Po tem obdobju pa je nadaljeval z izvajanjem nadzorov le na področju osnovnih materialnih predpisov, kot so:

Varstvo pred požarom:

- nadzori celotnega področja varstva pred požarom v objektih, ki so v javnem interesu in niso bili pregledani v zadnjih treh letih;
- nadzori celotnega področja varstva pred požarom pri ostalih objektih, ki niso bili pregledani pet ali več let (tudi nadzori v objektih, v katerih se opravlja verska dejavnost);

- usmerjeni nadzori v nakupovalnih centrih v času velikonočnih in novoletnih praznikov;
- inšpekcijski nadzori na podlagi Uredbe o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem (Uradni list RS, št. 53/19 in 44/22 – ZVO-2);
- pri organizacijah, ki so si pridobile pooblastilo Uprave RS za zaščito in reševanje za vzdrževanje gasilnikov, izdelavo požarnih redov, požarnih načrtov in načrtov evakuacije, za izvajanje usposabljanj in drugih ukrepov varstva pred požarom ter za izvajanje požarnega varovanja pooblastila ter nadzor na področju sive ekonomije ter dela na črno;
- nadzori naravnega okolja, predvsem v času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti,
- izvajanje inšpekcijskih nadzorov na podlagi Gradbenega zakona – v času gradnje glede izpolnjevanja bistvenih zahtev varstva pred požarom;
- izvajanje inšpekcijskih nalog na podlagi Zakona o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, št. 68/16);
- nadzori večjih javnih prireditev.

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami:

- nadzori organizacijah, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo jedrske snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, ali upravljajo velike infrastrukturne in druge sisteme in morajo izdelati načrte zaščite in reševanja;
- inšpekcijski nadzori regijskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavih, načrtov zaščite in reševanja v občinah, kjer niso bili pregledani v zadnjih štirih letih;
- nadzori na področju organiziranja, opremljanja in usposabljanja sil zaščite, reševanja in pomoči regije, občine, podjetij, izobraževalnih ustanovah;
- nadzori v podjetjih in občinah kjer so podjetja, ki so opredeljena kot viri večjega tveganja;
- nadzori enot in sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih organizira država;
- sodelovanje pri ocenjevanjih vaj na področju zaščite in reševanja.

Varstvo pred utopitvami:

- redni nenapovedani ter izredni nadzori kopališč glede izpolnjevanja zahtev varnosti na kopališčih in reševalcev iz vode;
- nadzor izvajalcev raftinga, kajakaštva, soteskanja in drugih pridobitnih dejavnosti na vodi ter izposojevalcev plovil;
- nadzor izvajalcev usposabljanj za reševalce iz vode;
- nadzori javnih prireditev ob, v in na vodi.

Gasilstvo:

- nadzori zdravniških pregledov, uporaba osebne varovalne opreme ter izpolnjevanje kadrovske pogojev gasilcev in vozil v gasilskih enotah, v gasilskih enotah širšega pomena tudi izpolnjevanja obveznosti po pogodbah za izvajanje nalog širšega pomena.

Nalezljive bolezni:

- samostojni ali kombinirani (sočasno poleg nadzorov po posameznih vsebinskih sklopih naštetih zgoraj so se izvajali tudi nadzori spoštovanja predpisov, povezanih z zmanjševanjem tveganja okužb in širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2).

Številčno je IRSVNDN po posameznih vsebinskih področjih opravil:

- 5.752 nadzorov na področju varstva pred požarom,
- 356 nadzorov na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- 294 nadzorov na področju varstva pred utopitvami,
- 71 nadzorov na področju gasilstva,
- 5.684 nadzorov na področju Covida-19, pri čemer jih je bilo samostojnih 4.024 in kombiniranih 1.660.

Skupno je IRSVNDN v letu 2022 opravil 10.497 nadzorov.

V IRSVNDN so na podlagi usmeritev glavnega inšpektorja obravnavane vse prejete prijave. Na podlagi omenjenih usmeritev je treba prijave začeti obravnavati najkasneje v 15 dneh po prejemu

ter v primeru odločitve za izvedbo inšpekcijskega nadzora le-tega izvesti čimprej, najkasneje pa v 30 dneh od prejema prijave. Ocenjevalo se je, da bo v letu 2022 opravljeno med 10 do 15 % nadzorov na podlagi prijav pravnih in fizičnih oseb. Dejansko je IRSVNDN v letu 2022 opravili 373 inšpekcijskih nadzorov na podlagi prijav, kar predstavlja 5,76 % vseh nadzorov izvedenih na posameznih vsebinskih področjih brez Covida-19 oziroma 3,55 % gledano na vse nadzore.

IRSVNDN je tudi v 2022 dosledno izvajal naloge prekrškovnega organa na vseh področjih nadzora, ki so v njegovi pristojnosti.

Skupno je IRSVNDN opravil 4.383 **prekrškovnih nalog**, od tega:

- 19 odločb o prekrških,
- 24 plačilnih nalogov,
- 4.340 opozoril.

V letu 2022 je IRSVNDN predvidel, da bo sodeloval pri **skupnih inšpekcijskih pregledih** na področjih:

- gostinskih in zabavišnih objektov;
- športnih storitev (rafting, kajakaštvo, soteskanje in druge pridobitne dejavnosti na vodi);
- varnosti kopališč;
- izposoje plovil;
- varstva pred požarom v naravnem okolju;
- osebne varovalne opreme;
- javnih prireditev.

IRSVNDN je v letu 2022 sodeloval pri skupnih inšpekcijskih pregledih na področjih gostinstva in zabavišnih objektov ter športnih storitvah (rafting, kajakaštvo, soteskanje in druge pridobitne dejavnosti na vodi).

12. MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

12.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE IN PROSTOR

12.1.1 GRADBENA INŠPEKCIJA

12.1.1.1 Plan 2022 z obrazložitvijo: Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori: v letu 2022 je bilo predvidenih 7.000 inšpekcijskih pregledov.

Izvedena naloga 2022: Od 7.000 načrtovanih inšpekcijskih pregledov za leto 2022 jih je bilo realiziranih 8.045, kar pomeni, da je bil zastavljeni cilj dosežen.

12.1.1.2 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad preprečevanjem nedovoljenih gradenj objektov, v zadevah, kjer ni podane pobude:

Akcija je bila usmerjena v nadzor nad gradnjo objektov, kjer ni podane pobude, predvsem v varovanih območjih pa tudi na drugih območjih. Načrtovano je bilo, da bodo gradbeni inšpektorji z rednimi pregledi območij, ki jih nadzirajo, preverjali, ali je bilo za gradnjo oziroma objekt pridobljeno gradbeno dovoljenje. V primeru, da ugotovijo, da je gradnja dovoljena, bodo preverili tudi skladnost objekta z izdanim gradbenim dovoljenjem. Predvideno skupno število nadzorov je bilo 100.

Izvedena naloga 2022:

Gradbena inšpekcija Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP) je med 1. februarjem 2022 in 23. majem 2022* izvedla koordinirano akcijo v zvezi z nadzorom preprečevanja nedovoljenih objektov, v zadevah, kjer ni podane pobude (v nadaljnjem besedilu: akcija). Akcija je bila usmerjena v odkrivanje nedovoljenih gradenj, predvsem na varovanih območjih, pa tudi na drugih območjih, v zvezi z objekti, kjer ni podane pobude oziroma prijave. Tako je bilo pri izvedbi akcije potrebno upoštevati, da je akcija nadzora prvenstveno usmerjena v objekte v gradnji in ne v že zgrajene in vseljene objekte. Gradbeni inšpektorji so z rednimi pregledi območij, ki jih nadzirajo, preverjali ali je bilo za gradnjo oziroma objekt pridobljeno gradbeno dovoljenje. V primerih, ko je bilo ugotovljeno, da je gradnja dovoljena, so preverjali tudi skladnost objekta z izdanim gradbenim dovoljenjem. V akciji je sodelovalo 37 gradbenih inšpektorjev IRSOP. Od 100 načrtovanih inšpekcijskih pregledov oz. nadzorov je bilo uvedenih 132 postopkov, od teh 128 upravnih inšpekcijskih postopkov in štiri prekrškovne postopke, znotraj katerih je bilo opravljenih 195 rednih inšpekcijskih pregledov oz. nadzorov. Inšpekcijski nadzor je bil prvenstveno usmerjen v gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov katerih nadzor je v širšem interesu. V sklopu akcije je bilo

opravljenih 195 inšpekcijskih rednih pregledov in 15 zaslišanj. V primeru ugotovljenih lažjih nepravilnosti so bili zavezanci v petih primerih, na podlagi 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru, opozorjeni na ugotovljene nepravilnosti ter jim je bil odrejen rok za njihovo odpravo, z opozorilom, da v kolikor nepravilnosti ne bodo odpravljene v navedenem roku, bodo izrečeni drugi ukrepi v skladu z GZ. V zadevah, ki so bile predmet nadzora v okviru akcije in nepravilnosti niso bile ugotovljene oziroma so bile v času, ko je potekala akcija že odpravljene so gradbeni inšpektorji postopke ustavili. Tako je bilo na dan 23. maja 2022 izdanih 19 sklepov o ustavitvi postopkov in 24 ustavitve postopka na zapisnik.

V akciji preprečevanja nedovoljenih objektov – 2022 je bilo skupno izdanih 43 inšpekcijskih odločb. Odkritih je bilo 28 nelegalnih objektov po Gradbenem zakonu (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr., 65/20, 15/21 – ZDUOP in 199/21 – GZ-1; v nadaljnjem besedilu: GZ), za katere so bile na podlagi 1. odstavka 82. člena GZ izdane odločbe, s katerimi so gradbeni inšpektorji odredili ustavitve gradenj ter rok za odstranitev objektov. Gradbeni inšpektorji so v sklopu akcije odkrili tudi šest neskladnih objektov, za katere so bile na podlagi 83. člena GZ izdane odločbe. V sklopu akcije sta bila ugotovljena tudi dva nevarna objekta, za katera sta bili izdani odločbi na podlagi 85. člena GZ. Ena odločba je odredila odstranitev objekta, druga odločba pa izvedbo nujnih vzdrževalnih del na objektu. Skupno je tako bilo ugotovljenih 36 nedovoljenih objektov.

V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pri sami gradnji pa so gradbeni inšpektorji izdali sedem odločb za odpravo nepravilnosti na podlagi 86. člena GZ. Ugotovljene nepravilnosti so se nanašale na:

- označitev gradbišča s tablo, na kateri so navedeni vsi udeleženci pri graditvi objekta;
- neograditev in nezavarovanje gradbišča pred začetkom del v skladu z načrtom organizacije ureditve gradbišča.

V vseh zadevah, ki so vključene v akcijo, pa še niso bili pridobljeni vsi podatki, na osnovi katerih bi lahko ugotovili dejansko stanje, zato bodo ugotovitveni postopki potekali tudi po predvidenem časovnem okvirju akcije. Od skupno uvedenih 128 upravnih inšpekcijskih postopkov še ni odločeno v 49 zadevah, kar predstavlja 38,3 % takih zadev.

V zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov so bili v sklopu akcije uvedeni štirje prekrškovni postopki ter izdani dve odločbi po ZP-1 v višini izrečenih glob v skupni višini 6.000,00 EUR. Ugotovljena prekrška sta se nanašala na gradnjo brez gradbenega dovoljenja.

Pri izvedbi akcije nadzora nad preprečevanjem nedovoljenih gradenj objektov še vedno ugotavljajo, da je odstotek ugotovljenih nelegalnih gradenj pri ciljno usmerjenih rednih nadzorih terena (ni podane prijave ali pobude) previsok, vendar primerljiv z rezultatom akcije prejšnjih let, saj ni prišlo do izboljšanja stanja na terenu. Gradbeni inšpektorji so pri izvedbi predmetne akcije v skupaj 128 uvedenih inšpekcijskih postopkih že odločili v 79 zadevah. V teh je bilo do 23. maja 2022 odkritih 36 nedovoljenih objektov, kar predstavlja 45,6 % preverjenih objektov.

Glede na to, da v 49 obravnavanih inšpekcijskih zadevah v času poročanja še ni bilo odločeno oziroma ugotovitveni postopki v teh zadevah še potekajo, pričakujejo, da se bo procent ugotovljenih nedovoljenih objektov po končanju vseh upravnih zadev spremenil.

Do sedaj pridobljeni rezultati predmetne akcije preprečevanja nedovoljenih gradenj objektov v letu 2022 kažejo, da je malo manj kot pol objektov v gradnji nedovoljenih (45,6 %). Rezultati akcije tako še vedno kažejo, da se stanje na terenu v primerjavi s prejšnjimi leti ni izboljšalo. Ocenjujejo, da je bila tudi letošnja akcija nadzora nad preprečevanjem nedovoljenih gradenj objektov v zadevah, kjer ni bilo podane pobude, uspešna, in da lahko le z rednimi pregledi na terenu med gradnjo dolgoročno zagotovijo zmanjšanje števila gradenj, ki se pričnejo izvajati brez predpisanega ustreznega gradbenega dovoljenja.

12.1.1.3 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov: Akcija je bila namenjena nadzoru vgrajevanja konkretnih gradbenih proizvodov v objekt, še posebej opremljenosti teh proizvodov z dokazili o ustreznosti. Nadzor je bil načrtovan nad naslednjimi gradbenimi proizvodi: svorniki (navojne palice) za povezovanje lesenih konstrukcij; kljukasta sidra, ki se vbetonirajo za sidranje leg ostrešij; toplotna izolacija (predvsem preverjanje izpolnjevanje zahtev PZI). Predvideno skupno število nadzorov je bilo 50.

Izvedena naloga 2022:

Gradbena inšpekcija je med 1. februarja in 1. novembrom 2022, izvedla nadzorovano akcijo nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov. Cilj akcije je bil ugotoviti stanje na področju vgrajevanja gradbenih proizvodov – ali izvajalec gradbenih del dobavlja in vgrajuje izključno gradbene proizvode, ki ustrezajo nameravani uporabi in ki so bili dani v promet v skladu s predpisi za dajanje gradbenih proizvodov v promet in katerih skladnost je potrjena z ustreznimi listinami o skladnosti

v skladu z 38. čl. Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/2021; v nadaljnjem besedilu: GZ-1).

Gradbeni inšpektorji so preverjali gradbišča novogradenj s poudarkom na naslednjih gradbenih proizvodih:

- Svorniki (navojne palice) za povezovanje lesenih konstrukcij,
- vbetonirana sidra,
- ETICS – toplotnoizolacijski fasadni sklopi,
- oziroma druge gradbene proizvode, v kolikor naštetih ni bilo.

Preverjalo se je:

- ali ima vgrajeni proizvod CE oznako oz. izjavo o lastnostih;
- ali sta izjava o lastnosti in CE oznaka popolni (6. člen Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 82/13; v nadaljnjem besedilu: ZGPro-1) oz. 6. in 8. čl. Uredbe EU 305/11));
- ali proizvod s svojimi lastnostmi ustreza projektnim zahtevam;
- ali je certifikat o nespremenljivosti lastnosti proizvoda (oz. certifikat o skladnosti tovarniške kontrole proizvodnje) veljaven;
- ali se izjava sklicuje na veljavne in primerne tehnične specifikacije (npr. (SIST) EN, ETA, STS).

V akciji je sodelovalo šest gradbenih inšpektorjev IRSOP. Načrtovanih je bilo 60 inšpekcijskih pregledov oz. nadzorov. Izvedenih je bilo 61. Inšpekcijski nadzor je bil prvenstveno usmerjen v gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov katerih nadzor je v širšem interesu. Uvedenih je bilo 49 postopkov, od teh 47 upravnih inšpekcijskih postopkov in dva prekrškovna postopka, znotraj katerih je bilo pregledanih 86 proizvodov.

Od pregledanih 86 gradbenih proizvodov štirje niso ustrezali projektnim zahtevam in 12 jih ni bilo danih na trg v skladu s pravili. Za 19 proizvodov postopek še ni zaključen in za te ugotovitve niso zabeležene.

Inšpektorji so z odločbami za pet proizvodov izdali ukrep po 92. členu GZ-1 in za dva proizvoda ukrep po 91. členu GZ-1. V enem primeru je bil izdan ukrep po 98. členu GZ-1. Po Zakonu o prekrških (ZP-1) je bila izdana ena odločba z opominom (21. člen), en prekrškovni postopek pa je še v teku.

Med sedmimi pregledanimi vgradnjami vbetoniranih sider je bilo v štirih primerih ugotovljeno, da se namesto sider vgrajujejo navojne palice, ki niso dane na trg kot gradbeni proizvod in so bile zato izdane štiri odločbe po 92. členu GZ-1. V enem primeru je bilo ugotovljeno, da so neustrezna sidra bila vgrajena zaradi pomanjkljivega PZI in je bil izdan ukrep po 98. členu GZ-1 za določitev načina sidranja.

Pregledanih je bilo 18 toplotno izolacijskih fasadnih sklopov (ETICS). V enem primeru je bilo ugotovljeno, da je zavezanec vgradil sklop iz mešanih sestavnih elementov, ki tako kot celota ni bil ustrezno dan na trg. Izdana je bila odločba po 92. členu GZ-1. V ostalih primerih ni bilo zaznanih nepravilnosti.

Pregledan je bil en primer stikovanja lesenega ostrešja s svorniki, pri katerem je bilo ugotovljeno, da svorniki niso ustrezno dani na trg in je bil izdan ukrep po 92. členu GZ-1.

Poleg zgoraj navedenih skupin gradbenih proizvodov je bilo pregledanih še 60 drugih proizvodov. Med temi je bil v 13 primerih pregledan konstrukcijski les, med pregledanim lesom pa je bilo v dveh primerih ugotovljeno, da proizvodi ne ustrezajo projektnim zahtevam, za kar sta bili izdani dve odločbi po 91. členu GZ-1, v treh primerih pa, da ni proizvod ustrezno dan na trg, pri čemer je zavezanec v vseh treh primerih pridobil poročilo o ustreznosti proizvoda pred izdajo ukrepa po 92. členu GZ-1. Pri drugih pregledanih proizvodih nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Za 22 % pregledanih proizvodov, še niso bili pridobljeni vsi podatki, na osnovi katerih bi lahko ugotovili dejansko stanje, zato bodo ugotovitveni postopki potekali tudi po predvidenem časovnem okvirju akcije. Vzpostavljena je pogosta praksa, da se za vbetonirana sidra vgrajujejo navojne palice, ki niso dane na trg kot betonska sidra. Pri vgradnji toplotno izolacijskih fasadnih sklopov se načeloma uporabljajo ustrezni fasadni sklopi. V posameznih primerih PZI dokumentacija vsebuje skope zahteve za ETICS ali pa jih celo ni. (npr. predvideva le debelino toplotne izolacije). Za povezovanje lesenih konstruktivnih elementov se namesto svornikov uporabljajo navojne palice, ki niso dane na trg kot gradbeni proizvod in niso namenjene kot nosilna vezna sredstva pri objektih.

Vgradnja konstrukcijskega lesa, ki ni ustrezno preverjen in dan na trg, je še vedno ena od izstopajočih in ponavljajočih nepravilnosti. Pri lesenih ostrešjih se v veliko primerih vgrajujejo elementi z manjšimi preseki, kot jih določa PZI. Čeprav se stanje iz leta v leto nekoliko izboljšuje, je še vedno veliko PZI, ki so pri določanju lesenih ostrešij preveč ohlapni. Projekti velikokrat ne določajo detajlov stikovanj, za vezna sredstva ne podajajo zahtev in ne predpisujejo načina vgradnje. Zgodi se tudi, da je v PZI predvidena vgradnja tipa proizvodov (navojnih palic, ki naj bi se vbetonirale, svornikov za povezovanje lesenih elementov), ki se jih pri naših trgovci ne dobi z ustreznimi listinami (kot gradbene proizvode).

12.1.1.4 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad prijavo začetka gradnje: Z Gradbenim zakonom je določena nova pristojnost inšpekcijskega ukrepanja v zvezi s prijavo začetka gradnje in izpolnjevanjem bistvenih zahtev, zato je bila v letu 2022 načrtovana akcija usmerjena v nadzor, ali se gradnja, za katero je predpisana prijava začetka gradnje, izvaja na podlagi popolne prijave, predpisane dokumentacije za izvedbo gradnje in imenovanjem nadzornika. Predvideno skupno število nadzorov je bilo 150.

Izvedena naloga 2022:

Gradbena inšpekcija je med 1. februarjem 2022 in 6. septembrom 2022 izvedla usklajeno akcijo v zvezi z nadzorom nad prijavo začetka gradnje leta 2022.

V akciji je sodelovalo 35 gradbenih inšpektorjev IRSOP. Od 150 načrtovanih inšpekcijskih pregledov oziroma nadzorov je bilo opravljen 301. V sklopu akcije je bilo uvedenih 171 postopkov, od tega 167 upravnih inšpekcijskih postopkov in štirje prekrškovni postopki. Inšpekcijski nadzor je bil zlasti usmerjen v gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov, nadzor nad katerimi je v širšem interesu.

V akciji nadzora nad prijavo začetka gradnje so preverjali, ali se gradnja, za katero je predpisana prijava začetka gradnje, izvaja na podlagi popolne prijave, predpisane dokumentacije za izvedbo gradnje in z imenovanjem nadzornika oziroma ali je začetek gradnje prijavljen z zakonsko določenimi podatki in dokumentacijo. Podatke za akcijo v zvezi s prijavo začetka gradnje so črpali iz Prostorskega informacijskega sistema (PIS) ali iz elektronskih obvestil o prijavi začetka gradnje, v kolikor je gradbeni inšpektor tako obvestilo prejel. V sklopu akcije je bil opravljen 301 redni inšpekcijski pregled in osem zaslišanj. V zvezi z akcijo so gradbeni inšpektorji sestavili tudi 30 drugih zapisnikov. V primeru ugotovljenih blažjih nepravilnosti sta bila zavezanca v dveh primerih, na podlagi 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru, opozorjena na ugotovljene nepravilnosti ter jima je bil odrejen rok za njihovo odpravo, z opozorilom, da če nepravilnosti ne bosta odpravila v navedenem roku, bodo izrečeni drugi ukrepi v skladu z zakonom. V zadevah, ki so bile predmet nadzora v okviru akcije in nepravilnosti niso bile ugotovljene oziroma so bile v času, ko je potekala akcija že odpravljene so gradbeni inšpektorji postopke ustavili. Tako je bilo na dan 19. septembra 2022 izdanih 33 sklepov o ustavitvi postopkov, dva sklepa o ustavitvi izvršbe in 58 ustavitvev postopka na zapisnik.

V zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov so bile v sklopu akcije izdane tri odločbe po ZP-1 z izrečenimi opomini in en plačilni nalog o prekršku po ZP-1 v višini izrečene globe 1.000,00 EUR. Ugotovljeni prekršek se je nanašal na neobstoje prijave začetka gradnje. Investitor gradnje je začel izvajanje gradnje manj zahtevnega objekta, ne da bi pred začetkom gradnje prijavil začetek gradnje skladu s 63. členom GZ pri pristojni upravni enoti.

V akciji nadzora nad prijavo začetka gradnje je bilo izdanih skupno 55 inšpekcijskih odločb, in sicer 29 odločb po GZ in 26 odločb po GZ-1.

Ugotovljen je bil en neskladni objekt, v zvezi s katerim je bila izdana odločba na podlagi 1. točke 83. člena GZ, s katero je inšpektor odredil, da se gradnja ustavi, dokler investitor ne pridobi spremenjenega gradbenega dovoljenja.

V zvezi z izvajanjem gradnje brez prijave oziroma brez popolne prijave začetka gradnje so gradbeni inšpektorji izdali 11 odločb na podlagi 80. člena GZ, eno odločbo v zvezi z izvajanjem gradnje brez predpisane dokumentacije ter eno odločbo v zvezi z neimenovanjem nadzornika, s katerimi so odredili, da se takoj po vročitvi odločb gradnje ustavijo in da se odpravijo nepravilnosti. Ustavitev gradnje velja, dokler inšpekcijski zavezanec ne izkaže, da je dopolnil prijavo gradnje, kot mu je bilo z odločbo odrejeno, oziroma da je vložil popolno prijavo začetka gradnje. V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi zaradi gradnje brez predpisane prijave začetka gradnje oziroma brez prijave, oziroma ker prijava ne vsebuje podatkov in dokumentacije iz 76. člena GZ-1 so bile izdane štiri odločbe.

V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pri sami gradnji pa so gradbeni inšpektorji izdali 15 odločb za odpravo nepravilnosti na podlagi 86. člena GZ ter 15 odločb na podlagi 98. člena GZ-1. Ugotovljene nepravilnosti so se nanašale na:

- nepopolno prijavo začetka gradnje;
- brez prijave začetka gradnje;
- ograditev gradbišča z ograjo, ki bi preprečevala dostop tretjim osebam na gradbišče;
- nepopolno označitev gradbišča s tablo, na kateri so navedeni vsi udeleženci pri graditvi objekta;
- neobstoj gradbiščne table.

Ugotovljenih je bilo tudi sedem nelegalnih objektov, za katere so bile na podlagi 93. člena GZ-1 izdane odločbe, s katerimi so gradbeni inšpektorji odredili ustavitev gradnje in rok za odstranitev objektov.

V vseh zadevah, ki so vključene v akcijo, pa še niso bili pridobljeni vsi podatki, na podlagi katerih bi lahko ugotovili dejansko stanje, zato bodo ugotovitveni postopki potekali tudi po predvidenem časovnem okviru akcije. Od uvedenih skupno 167 upravnih inšpekcijskih postopkov še ni odločeno v 48 zadevah, kar je 28,7 odstotkov takih zadev.

Gradbeni inšpektorji so pri izvedbi te akcije v skupno 167 uvedenih inšpekcijskih postopkih že odločili v 119 zadevah. V teh je bilo do 19. septembra 2022 ugotovljenih 55 nepravilnosti, kar je 46 odstotka preverjenih objektov. Glede na to, da v vseh zadevah v času poročanja še ni bilo odločeno oziroma ugotovitveni postopki v teh zadevah še potekajo, pričakujejo, da bi se število ugotovljenih nepravilnosti lahko še povečalo.

Bistvene ugotovitve nadzora so bile, da nekatere gradnje potekajo brez prijave ali brez popolne prijave gradnje ter da nekatera gradbišča niso ustrezno označena in ograjena glede na zahteve Pravilnika o gradbiščih (Uradni list RS, št. 55/08, 54/09 – popr., 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o gradbiščih). Veliko pomanjkljivosti je bilo med akcijo v veliki meri odpravljenih. Opažajo pa, da do zdaj pridobljeni rezultati te akcije kažejo, da se stanje na terenu v primerjavi z letom 2021 ni izboljšalo, saj se je v primerjavi s prejšnjim letom povečalo število ugotovljenih nepravilnosti v povezavi s prijavo začetka gradnje, in sicer z 42,8 odstotka ugotovljenih nepravilnosti v rešenih zadevah v letu 2021 na 46 odstotka v letu 2022.

12.1.1.5 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad delom udeležencev pri graditvi objektov: Preverjalo se je, ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo z zakonom določene pogoje za opravljanje svojega dela (investitor, izvajalec, nadzornik...). V sklopu akcije pa je bil opravljen tudi nadzor nad označitvijo in zaščito gradbišč, na podlagi določb GZ/GZ-1 in podzakonskih predpisov, med katere sodi tudi Pravilnik o gradbiščih. Predvideno skupno število nadzorov je 100.

Izvedena naloga 2022:

Med 1. februarjem in 1. septembrom 2022 je gradbena inšpekcija izvedla koordinirano akcijo v zvezi z nadzorom na gradbiščih in nad udeleženci pri graditvi objektov.

V akciji je sodelovalo 42 gradbenih inšpektorjev IRSOP. Od 100 načrtovanih inšpekcijskih pregledov oziroma nadzorov jih je bilo opravljenih 195. V sklopu akcije je bilo uvedenih 109 postopkov, od teh 106 upravnih inšpekcijskih postopkov in trije prekrškovni postopki. Inšpekcijski nadzor je bil zlasti usmerjen v gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov, nadzor nad katerimi je v širšem interesu. Iz spodnje preglednice je razvidna realizacija plana po območnih enotah.

Preverjalo se je, ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo z zakonom določene pogoje za opravljanje svojega dela (investitor, izvajalec, nadzornik ipd.). V okviru akcije je bil izveden tudi nadzor nad označitvijo in zaščito gradbišč, na podlagi določb Gradbenega zakona (GZ/GZ-1) in podzakonskih predpisov, izdanih na njuni podlagi, med katere spada tudi Pravilnik o gradbiščih.

V sklopu akcije je bilo opravljenih 195 rednih inšpekcijskih pregledov in šest zaslišanj. V zvezi z akcijo so gradbeni inšpektorji sestavili tudi 38 drugih zapisnikov. V primeru ugotovljenih blažjih nepravilnosti so bili zavezanci v štirih primerih na podlagi 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru opozorjeni na ugotovljene nepravilnosti ter jim je bil odrejen rok za njihovo odpravo z opozorilom, da bodo izrečeni drugi ukrepi v skladu z zakonom, če nepravilnosti ne bodo odpravljene v navedenem roku. V zadevah, ki so bile predmet nadzora v okviru akcije in v katerih nepravilnosti niso bile ugotovljene oziroma so bile v času, ko je potekala akcija, že odpravljene, so gradbeni inšpektorji postopke ustavili. Tako je bilo na dan 11. oktobra 2022 izdanih 21 sklepov o ustavitvi postopkov, en sklep o ustavitvi izvršbe in 45 ustavitev postopka na zapisnik. V zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov so bile v sklopu akcije izdane tri odločbe po ZP-1 z izrečenimi

opomini po ZP-1. V akciji nadzora nad delom udeležencev pri graditvi objektov je bilo izdanih skupno 34 inšpekcijskih odločb.

Gradbeni inšpektorji so ugotovili dva nelegalna objekta, za katera sta bili na podlagi 82. člena GZ izdani odločbi, ter štiri nelegalne objekte, za katere so bile na podlagi 93. člena GZ-1 izdane odločbe, s katerimi so gradbeni inšpektorji odredili ustavitev gradnje in rok za odstranitev objektov. Ugotovljeni so bili tudi štirje neskladni objekti, za katere so bile izdane odločbe na podlagi 1. oziroma 2. točke 83. člena GZ.

V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi v zvezi s prijavo začetka gradnje in izpolnjevanjem bistvenih zahtev so gradbeni inšpektorji izdali dve odločbi na podlagi druge alineje 1. točke 80. člena GZ. Ugotovljeni nepravilnosti sta se nanašali na izvajanje gradnje brez predpisane dokumentacije za izvedbo gradnje.

V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pri sami gradnji so gradbeni inšpektorji izdali 17 odločb za odpravo nepravilnosti na podlagi 86. člena GZ ter pet odločb za odpravo nepravilnosti na podlagi 98. člena GZ-1. Ugotovljene nepravilnosti so se nanašale na:

- nepopolno ograditev gradbišča z ograjo, ki bi preprečevala dostop tretjim osebam na gradbišče;
- nepopolno označitev gradbišča s tablo, na kateri so navedeni vsi udeleženci pri graditvi objekta;
- neobstoj gradbiščne table;
- neobstoj projekta za izvedbo (PZI) glede na določbe 61. člena GZ;
- zapisnik o zakoličbi;
- dokazilo o imenovanju vodje del s strani izvajalca glede na določbe 19. člena GZ-1.

V vseh zadevah, vključenih v akcijo, še niso bili pridobljeni vsi podatki, na podlagi katerih bi lahko ugotovili dejansko stanje, zato bodo ugotovitveni postopki potekali tudi po predvidenem časovnem okviru akcije. Od uvedenih skupno 106 upravnih inšpekcijskih postopkov v 27 zadevah še ni odločeno, kar je 25,47 odstotkov takih zadev, zato pričakujejo, da bi se število ugotovljenih nepravilnosti lahko še povečalo.

Bistvene ugotovitve nadzora so bile, da veliko gradbišč ni oziroma ni ustrezno označenih in ograjenih glede na zahteve Pravilnika o gradbiščih, vendar pa so bile pomanjkljivosti med akcijo večinoma odpravljene, kar nakazuje na to, da je bil namen akcije v letu 2022 dosežen. Drugih nepravilnosti v povezavi z delom udeležencev pri gradnji objektov pa v akciji ni bilo ugotovljenih.

12.1.1.6 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad gradnjo, uporabo in izpolnjevanjem bistvene zahteve univerzalne graditve in rabe objektov: Akcija je bila usmerjena v nadzor nad objekti v uporabi. Cilj akcije je preprečitev uporabe objektov brez uporabnih dovoljenj; zagotavljanje izpolnjevanja bistvenih zahtev objektov; ugotovitev, ali objekti zagotavljajo dostopnost grajenega okolja; ugotovitev, ali se objekti gradijo in rekonstruirajo tako, da zagotavljajo dostopnost grajenega okolja; ugotovitev, ali se objekti vzdržujejo tako, da zagotavljajo dostopnost grajenega okolja; odprava obstoječih grajenih ovir; preprečitev nastanka novih grajenih ovir. Načrtovano je bilo, da bo gradbena inšpekcija v okviru inšpekcijskega nadzorstva preverila zlasti, ali so izpolnjeni pogoji za začetek uporabe objektov po zakonu; ali se objekt uporablja na podlagi uporabnega dovoljenja oziroma ali gre za objekt za katerega se po samem zakonu šteje, da ima uporabno dovoljenje. Preverjalo se je tudi, ali je zagotovljen neoviran dostop, vstop in uporaba objektov v javni rabi (Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov (Uradni list RS, št. 41/18 in 199/21 – GZ-1; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov)). Predvideno skupno število nadzorov 60.

Izvedena naloga 2022:

Med 1. februarjem in 31. oktobrom 2022 je gradbena inšpekcija izvedla usklajeno akcijo nadzora nad gradnjo, uporabo in izpolnjevanjem bistvene zahteve univerzalne graditve in rabe objektov v javni rabi. Poleg tega je gradbena inšpekcija v okviru akcije nadzorovala tudi, ali je z gradnjo, uporabo in vzdrževanjem objekta v javni rabi zagotovljeno izpolnjevanje bistvene zahteve univerzalne graditve in rabe objektov (22. člen GZ oz. 32. člen GZ-1) ki jo podrobneje ureja Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov.

V akciji je sodelovalo 29 gradbenih inšpektorjev IRSOP. Od 60 načrtovanih inšpekcijskih pregledov oziroma nadzorov jih je bilo na dan 7. novembra 2022 opravljenih 104. V sklopu akcije je bilo uvedenih 74 upravnih inšpekcijskih postopkov. Akcija je bila usmerjena predvsem v tiste objekte, v katerih se zadržuje večje število ljudi, v akcijo pa je bilo mogoče vključiti tudi objekte, ki niso v javni rabi.

V sklopu akcije so bili opravljeni 104 redni inšpekcijski pregledi. V primeru ugotovljenih lažjih nepravilnosti je bil zavezanec v enem primeru na podlagi 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru opozorjen na ugotovljene nepravilnosti in mu je bil odrejen rok za njihovo odpravo, z

opozorilom, da bodo izrečeni drugi ukrepi v skladu z GZ, če nepravilnosti ne bodo odpravljene v navedenem roku.

V zadevah, ki so bile predmet nadzora v okviru akcije in v katerih nepravilnosti niso bile ugotovljene oziroma so bile v času, ko je potekala akcija že odpravljene, so gradbeni inšpektorji postopke ustavili. Tako je bilo na dan 7. novembra 2022 izdanih osem sklepov o ustavitvi postopkov, en sklep o ustavitvi izvršbe in 19 ustavitve postopov na zapisnik.

V akciji je bilo izdanih skupno 14 inšpekcijskih odločb.

V sklopu akcije sta bila ugotovljena dva nelegalna objekta, za katera sta bili izdani odločbi (na podlagi 82. člena GZ, druga na podlagi 93. člena GZ-1), s katerima sta gradbena inšpektorja odredila ustavitev gradenj in rok za odstranitev objektov.

V zvezi z bistveno zahtevo univerzalne graditve in rabe objektov so bile izdane tri odločbe na podlagi 98. člena GZ-1, in sicer v povezavi z večnamensko dvorano, saj je potrebno opremiti sanitarije v pritličju z opornimi ročaji ob straniščni školjki, ki omogočajo uporabo sanitarij ljudem s posameznimi funkcionalnimi oviranostmi. V drugem primeru je bilo pri uporabi poslovnega objekta odrejeno, da mora inšpekcijski zavezanec odpraviti nepravilnosti v zvezi z bistveno zahtevo univerzalne graditve neovirane dostopnosti in uporabe za vse ljudi, saj je horizontalna komunikacija ovirana z vhodnimi enokrilnimi vrati iz zunanosti v predprostor in z vhodnimi enokrilnimi vrati iz predprostora v prostor za stranke poslovnega objekta v javni rabi (vrata se odpirajo ročno z ročajem - kljuko, opremljena so z vzmetnim zapiralom, širina vratnega krila je 90 cm; vrata ne omogočajo neoviranega horizontalnega dostopa v in iz prostora za stranke). V tretjem primeru pa je bilo pri uporabi poslovnega prostora s pripadajočim vhodom in parkiriščem za invalida odrejeno, da mora inšpekcijski zavezanec odpraviti nepravilnosti v zvezi z bistveno zahtevo univerzalne graditve neovirane dostopnosti in uporabe za vse ljudi, saj je horizontalna komunikacija ovirana z vhodnimi vrati iz zunanosti v predprostor in z vhodnimi vrati iz predprostora v prostor za stranke. Vrata se odpirajo ročno s kljuko, opremljena so z vzmetnim zapiralom ter ne omogočajo neoviranega horizontalnega dostopa v in iz prostora za stranke poslovnega objekta v javni rabi. Ugotovljeno je tudi bilo, da je horizontalna komunikacija ovirana tudi na parkirnem mestu za invalida, lociranem ob vhodu v poslovni prostor. Parkirno mesto za invalida je na voznikovi strani od dvignjenega vhodnega podesta oddaljen 0,62 m, podest je dvignjen od asfaltne površine na nivoju parkirišča za 7 cm do 10 cm na dolžini 1,55 m, kar onemogoča neoviran izstop invalida iz avtomobila in dostop v poslovni prostor poslovnega objekta v javni rabi.

V sklopu akcije je bilo izdanih osem odločb na podlagi 84. člena GZ ter ena odločba na podlagi 96. člena GZ-1, zaradi neskladne uporabe objektov, s katerimi so bile odrejene prepovedi uporabe objektov do izdaje uporabnega dovoljenja oziroma novega gradbenega dovoljenja. Ugotovljene nepravilnosti v zvezi z uporabo objektov brez ustreznih dovoljenj so se nanašale na industrijski objekt, poslovni objekt – avtomehanična delavnica, trgovino, kmetijski objekt – hlev, apartmajski objekt, poslovni objekt, ki zajema trgovino, mesnico in delikateso, gostišče – restavracijo s kuhinjo ter vinoteko, objekt za šport in rekreacijo ter na stanovanjsko stavbo.

V vseh zadevah, vključenih v akcijo, še niso bili pridobljeni vsi podatki, na podlagi katerih bi lahko ugotovili dejansko stanje, zato bodo ugotovitveni postopki potekali tudi po predvidenem časovnem okviru akcije. Skupno je bilo uvedenih 74 upravnih inšpekcijskih postopkov in od tega v 35 zadevah še ni odločeno, kar je 47,3 odstotka takih zadev.

Ocenjujejo, da je bila letošnja akcija uspešna, saj so odkrili objekte, za katere niso bila pridobljena ustrezna dovoljenja za gradnjo ali uporabo oziroma so bile ugotovljene druge nepravilnosti. Ugotavljajo, da je odstotek objektov, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, še vedno previsok, saj je bilo od skupno 74 uvedenih inšpekcijskih postopkov do časa poročanja odločeno v 39 zadevah, v okviru katerih je bilo odkritih 14 takih objektov, kar je 35,9 odstotkov v inšpekcijskem postopku (do 7. novembra 2022) preverjenih objektov. Ker v 47,3 odstotka obravnavanih zadev v času poročanja še ni bilo odločeno oziroma ugotovitveni postopek v teh zadevah še poteka, je mogoče pričakovati, da bi bil odstotek ugotovljenih objektov, pri katerih so ugotovljene kršitve zakonodaje, po dokončanju vseh upravnih zadev lahko bistveno višji.

V sklepu lahko ugotovijo, da do zdaj pridobljeni rezultati akcije nadzora nad gradnjo, uporabo in izpolnjevanjem bistvene zahteve univerzalne graditve in rabe objektov v javni rabi kažejo, da se vsak tretji objekt, obravnavan v akciji, uporablja brez ustreznega uporabnega dovoljenja oziroma je kršena bistvena zahteva objekta. V primerjavi z akcijo, ki so jo izvedli v letu 2021, pa se je število objektov, pri katerih so ugotavljali kršitev, zmanjšalo za 12,1 odstotka, in sicer iz 48 odstotkov leta 2021 na 35,9 odstotkov v letu 2022.

Izvedena naloga 2022:

Vodenje prekrškovnih postopkov je predstavljalo redno delo. Gradbeni inšpektorji so v letu 2022 uvedli 318 prekrškovnih postopkov. Izdanih je bilo 77 odločb o prekršku v skupni višini izrečenih glob 238.500 EUR in 130 plačilnih nalogov po ZP-1 v skupni višini izrečenih glob 92.500 EUR. Izdanih je bilo tudi 117 prekrškovnih opominov.

12.1.1.8 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje izvršb po drugi osebi: Izvajanje upravnih izvršb inšpekcijskih odločb po drugi osebi je gradbena inšpekcija opravljala skladno s prioriteta del gradbene inšpekcije pri izvršilnih postopkih in vrstnim redom pri izvršbah, glede na razpoložljiva finančna sredstva za leto 2022. Prednostno so opravljali izvršbe v povezavi z nevarnimi objekti. V letu 2022 je bilo načrtovano, da bo gradbena inšpekcija:

- v povezavi z vodenjem izvršilnih postopkov izdajala sklepe o založitvi sredstev po vrstnem redu iz osnovnega seznama izvršilnih postopkov (na dan 10. 1. tekočega leta), ki še nimajo izdanega sklepa o založitvi sredstev - razen nevarnih gradenj. (Zakon o splošnem upravnem postopku v 2. odstavku 297. členu določa, da lahko organ, ki opravlja izvršbo, naloži zavezancu s sklepom, naj založi znesek, ki je potreben za kritje izvršilnih stroškov, proti poznejšemu obračunu),
- nadaljevala s postopki s Seznamom za izdajo sklepov za založitev sredstev iz preteklih let, v katerih sklep o založitvi sredstev še ni bil izdan ter
- opravljala izvršbe, za katere so že založena sredstva po sklepih o založitvi sredstev iz preteklih let.

Izvedena naloga 2022:

Gradbena inšpekcija je v letu 2022 izvajanje upravnih izvršb inšpekcijskih odločb po drugi osebi opravljala skladno s prioriteta del gradbene inšpekcije pri izvršilnih postopkih in vrstnim redom pri izvršbah. Opravljenih je bilo pet izvršb po drugi osebi, in sicer v zvezi z nevarnimi gradnjami manj zahtevnih objektov (stanovanjski objekt s kamnitim opornim zidom, dva stanovanjska objekta ter ruševina dveh starih objektov zaradi javne varnosti). Izdaja sklepov o založitvi sredstev se v letu 2022 ni izvajala, saj je bil izvajalec za izvršbe inšpektorata izbran šele 24. 10. 2022.

12.1.1.9 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov: Akcija nadzora nad večjimi gradbišči gradbene inšpekcije skupaj z Inšpektoratom RS za delo.

Glede na v preteklosti ugotovljene potrebe po skupnih akcijah je bilo načrtovano, da bo gradbena inšpekcija IRSOP v letu 2022 organizirala skupno akcijo nadzora z Inšpektoratom Republike Slovenije za delo (IRSD) na področju nadzora gradbišč.

Izvedena naloga 2022:

Od 1. junija do 30. septembra 2022 je potekala usklajena skupna akcija nadzorov gradbene inšpekcije IRSOP in inšpekcije za varstvo pri delu (v nadaljnjem besedilu: IRSD) na 11 izbranih večjih gradbiščih na območju OE Maribor. Nekatere preglede gradbišč so gradbeni inšpektorji IRSOP opravili skupaj z inšpektorji za varstvo pri delu, pri nekaterih pa so izmenjali le informacije in podatke o dogajanjih na gradbiščih in udeležencih pri graditvi. Predmet skupnega nadzora je bilo področje ureditev in označitev gradbišč ter preverjanja pogojev za varnost in zdravje pri delu, zagotavljanje varnosti objekta, življenja in zdravja mimoidočih, prometa in sosednjih objektov. Akcija je usmerjena v temeljno nalogo gradbene inšpekcije glede bistvene zahteve in izpolnjevanja pogojev ter preprečevanja nelegalnih gradenj.

Pri pregledih gradbišč v okviru akcije so gradbeni inšpektorji iz Območne enote Maribor opravili nadzore na 11 gradbiščih. Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti, so gradbeni inšpektorji do sedaj izdali dve inšpekcijski odločbi, eno opozorilo po določilu 33. člena ZIN in dve prekrškovni odločbi po določilih ZP-1. Večina inšpekcijskih postopkov je že zaključenih.

V akciji je bila ugotovljena ena nelegalna gradnja, za katero je gradbeni inšpektor izdal odločbo po 82. členu GZ, v drugem primeru pa je bila izdana odločba po 80. členu GZ zaradi neopolne prijave začetka gradnje. Na enem od gradbišč je bilo izrečeno opozorilo v zvezi neustrezne ureditve gradbišča. Dve prekrškovni sankciji sta bili izdani investitorju in izvajalcu na enem od gradbišč, ker je bila pričeta gradnja brez pravnomočnega gradbenega dovoljenja. Pri ostalih pregledih gradbišč večjih nepravilnosti v zvezi dela udeležencev pri graditvi in ureditvi gradbišč gradbeni inšpektorji niso ugotovili.

V okviru pregledov gradbišč so gradbeni inšpektorji preverili tudi naloge udeležencev pri graditvi objektov, kar pa je zajeto v aktih in poročilih pri akciji nadzora nad udeleženci pri graditvi objektov. Večina postopkov v zvezi s skupnimi nadzori gradbišč je že zaključenih, nekateri postopki na teh gradbiščih pa se bodo še nadaljevali.

Skupni nadzori gradbene inšpekcije IRSOP in inšpektorjev za varstvo pri delu so pokazali koristnost sodelovanja med inšpekcijama na gradbišču. Sodelovanje v smislu skupnega nadzora na večjih gradbiščih ali medsebojnega seznanjanja oziroma obveščanja v primeru kršitev predpisov iz pristojnosti druge inšpekcije je pomembno z vidika zagotavljanja izvajanja predpisanih ukrepov za zagotavljanje varnosti delavcev, mimoidočih, prometa in sosednjih objektov.

12.1.1.10 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov: Akcija nadzora z nadzorniki Triglavskega narodnega parka (TNP) na področju nadzora legalnosti objektov:

V letu 2022 je bila načrtovana skupna akcija gradbene inšpekcije IRSOP z nadzorniku v TNP. Predviden je bil nadzor nad tremi objekti, ki ležijo v Območni enoti Kranj ter trije objekti, ki ležijo v Območni enoti Nova Gorica.

Izvedena naloga 2022:

Gradbena inšpekcija Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP) je med 1. junijem in 15. novembrom 2022 izvedla koordinirano akcijo v zvezi z nadzorom preprečevanja nedovoljenih gradenj na območju Triglavskega narodnega parka (TNP). Območje obsega krajevno pristojnost nadzora gradbenih inšpektorjev iz Območne enote Kranja in Nove Gorice. Na skupnem sestanku predstavnikov TNP in IRSOP dne 18. 3. 2022 je bilo dogovorjeno, da bo akcija usmerjena v nadzor nad nedovoljeno gradnjo treh objektov iz območja, ki ga nadzorujejo gradbeni inšpektorji iz OE Kranj in treh objektov iz OE Nova Gorica. Predstavnik TNP je pripravil nekaj predlogov nedovoljenih gradenj, med katerimi je bilo glede na pomembnost nedovoljenih posegov izbranih šest objektov. Gradbena inšpektorica iz OE Kranj je na območju Ukanca v Bohinju ugotavljala, ali so se gradbeni posegi na počitniški hiši izvajali v skladu s predpisi po GZ-1. Ugotovila je, da je bila obstoječa počitniška hiša, za katero je bilo izdano uporabno dovoljenje, porušena v celoti, namesto dovoljene rekonstrukcije pa se je izvajala novogradnja. Glede na navedeno se je predmetna gradnja izvajala v nasprotju z izdanim gradbenim dovoljenjem. Hkrati je bil pozvan tudi nadzornik, da posreduje pojasnila o ustreznosti opravljanja nadzora nad gradnjo. Na območju Uskovnice je gradbena inšpektorica ugotovila, da si je investitor za nadomestno postavitve svigli pridobil upravno dovoljenje. Pri gradnji pa je objektu izvedel prizidek, zaznana pa je bila tudi sprememba namembnosti v bivalni objekt. Tako navedeni posegi na objektu – svigli, pomenijo nelegalno prizidavo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti. Ker se investitor v roku ni odzval na zahtevo gradbenega inšpektorja za posredovanje izjave, je bil uveden prekrškovni postopek. V obeh primerih inšpekcijska postopka še nista zaključena. Nadalje je investitor na območju Ukanca na kmetijskem objektu, po namembnosti stan, izvedel vzdrževalna dela po tedaj veljavnem GZ-1 s katerimi osnovne konstrukcije objekta ni spreminjal. Ker ni bilo ugotovljenih kršitev Gradbenega zakona v obsegu nadzora gradbenih inšpektorjev, se je inšpekcijski postopek ustavil. Gradbeni inšpektor iz OE Nova Gorica je v zadevi gradnje veznega dela objekta - prizidka med dvema stanovanjskima objektoma v Lepeni v inšpekcijskem postopku ugotovil neskladnost z izdanim gradbenim dovoljenjem, zato je investitorju izdal odločbo na podlagi 83. člena GZ, s katero je naložil investitorju ustavitve gradnje, dokler si ne pridobi spremenjenega gradbenega dovoljenja, za katerega mora zaprositi v šestih mesecih od vročitve odločbe, gradnjo pa lahko nadaljuje šele po pravnomočnosti novega gradbenega dovoljenja. Nadalje je gradbeni inšpektor preverjal skladnost tlorisnih in višinskih gabaritov dveh gradbeno dokončanih objektov A in B v naselju Lepena, na katerih se je izvajala samo še zunanja finalizacija in montaža pohištva. V inšpekcijskem postopku je ugotovil, da so gabariti skladni z izdanim gradbenim dovoljenjem, vendar pa sta zgrajena objekta po svoji namembnosti stanovanjski stavbi, kar je v neskladju z gradbenim dovoljenjem, ki je dovoljevalo gradnjo gospodarskih objektov. Zato je gradbeni inšpektor izdal odločbi na podlagi 84. člena GZ. Zavezancu je bilo naloženo, da se prepove uporaba obeh stanovanjskih objektov, dokler si ne pridobi uporabnega dovoljenja. Kršitelju so bile v prekrškovnih postopkih izdane tri odločbe in sicer dve zaradi uporabe objektov A in B brez ustreznega uporabnega dovoljenja ter izdana odločba zaradi gradnje prizidka v nasprotju z izdanim gradbenim dovoljenjem. V vseh treh inšpekcijskih postopkih so bili sproženi upravni spori, ki pa še niso rešeni. V okviru akcije sta sodelovala dva gradbena inšpektorja, ki sta opravljala inšpekcijski nadzor nad gradnjo šestih objektov na območju TNP. Pri petih objektih sta ugotovila kršitve Gradbenega zakona, pri čemer so bile izdane tri inšpekcijske odločbe. Opravljeno je bilo šest inšpekcijskih pregledov in eno zaslišanje zavezanca ter uvedeni štirje prekrškovni postopki, v katerih so bile izdane tri odločbe o prekršku. Inšpekcijski postopki se nadaljujejo. Iz vsebin inšpekcijskih zadev je razvidno, da investitorji v TNP kršijo Gradbeni zakon pri nedovoljenih rekonstrukcijah, povečavi objektov in spreminjanju namembnosti objektov za namen pridobivanja bivalnih kapacitet.

12.1.1.11 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19: Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

12.1.2 GEODETSKA INŠPEKCIJA

12.1.2.1 Plan 2022 z obrazložitvijo: Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori: V letu 2022 je Geodetska inšpekcija načrtovala izvedbo 100 inšpekcijskih pregledov.

Izvedena naloga 2022:

Od 100 načrtovanih inšpekcijskih pregledov za leto 2022 jih je bilo realiziranih 121, kar pomeni, da je plan realiziran.

12.1.2.2 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija - Doseganje cilja večje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, večje varnosti vlaganj v nepremičnine in investicij, povezanih z nepremičninami, nepremičninskega trga, pravično obdavčenje nepremičnin: Obravnavani bodo predlagani in ugotovljeni prekrški v zvezi z evidentiranjem stavb ali delov stavb v kataster stavb oz. register nepremičnin. Predvideno št. nadzorov je 80.

Izvedena naloga 2022:

Geodetska inšpekcija je v letu 2022 izvedla načrtovano akcijo iz letnega načrta v zvezi z evidentiranjem nepremičnin v katastru stavb (KS) in registru nepremičnin (REN). Kataster stavb je poleg zemljiškega katastra temeljna evidenca o nepremičninah. Ostale evidence, ki jih vodijo različni organi državne uprave, se povezujejo z zemljiškim katastrom po identifikacijski oznaki katastrske občine (šifra k. o.) in parcele (parcelna številka), s katastrom stavb pa z identifikacijsko oznako katastrske občine (šifra k. o.) in stavbe oz. dela stavbe (številka stavbe oziroma dela stavbe znotraj katastrske občine).

V letu 2022 je geodetska inšpekcija uvedla 81 postopkov o prekršku zaradi neevidentiranja stavb v katastru stavb. Pri tem so bile ugotovljene različne okoliščine storjenega prekrška. Izdanih je bilo osem odločb o prekršku z izreko globe (od tega je ena odločba povezana z lanskoletno akcijo) in 38 odločb z izreko opomina (od tega se 16 odločb nanaša na lanskoletno akcijo). V skladu z 51. členom ZP-1 je bilo zaradi različnih razlogov ustavljenih 21 prekrškovnih postopkov, torej odločba o prekršku v teh primerih ni bila izdana. Ti prekrškovni postopki so bili uvedeni na osnovi predlogov, kjer se je izkazalo bodisi, da dejanje ni kazalo znakov prekrška, bodisi da prekrška ni storil domnevni kršitelj. V nekaterih primerih je bil domnevni kršitelj na osnovi predloga že pred uvedbo postopka o prekršku pokojni.

Razen tega je tik pred izdajo odločbe pet prekrškovnih postopkov, 26 prekrškovnih postopkov je še v teku.

Odločitev za izdajo odločbe z izrekom opomina je sprejeta v primerih, kadar kršitelji pristopijo k odpravi kršitve pred izdajo odločbe o prekršku, oziroma kadar kršitev odpravijo v teku prekrškovnega postopka.

12.1.2.3 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija - Doseganje cilja zagotavljanja izpolnjevanja pogojev podjetij in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti: geodetska inšpekcija je v letu 2022 načrtovala izvedbo nadzorov nad 20 naključno izbranimi podjetji, ki opravljajo geodetsko dejavnost poleg prejetih prijav.

Izvedena naloga 2022:

Geodetska inšpekcija je v letu 2022 izvedla z letnim načrtom planirano akcijo nadzora nad geodetskimi podjetji, s ciljem ugotavljanja zakonsko določenih pogojev za geodetska podjetja in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti. V okviru akcije se je ugotavljalo, ali izbrana geodetska podjetja izpolnjujejo pogoje za opravljanje geodetske inženirske dejavnosti.

Iz Poslovnega registra Slovenije je bilo naključno izbranih 20 podjetij, ki imajo registrirano kot glavno dejavnost 71.121 (Geofizikalne meritve, kartiranje). Izbrana podjetja so enakomerno razpršena po celotni Sloveniji. Med obravnavanimi podjetji je bilo 7 samostojnih podjetnikov in 13 družb z omejeno odgovornostjo.

Glede izpolnjevanja pogojev, ki jih mora posamezni geodetski gospodarski subjekt izkazati v zvezi z opravljanjem geodetske inženirske dejavnosti, je bilo ugotovljeno, da štirje gospodarski subjekti niso izpolnjevali pogojev, ki jih predpisuje Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZAIJ). Dva prekrškovna postopka sta že bila zaključena z opominom, saj je bila v obeh primerih kršitev odpravljena pred

izdajo odločbe. V registru Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (AJPEŠ) je en gospodarski subjekt spremenil ime firme, ki sedaj več ne nakazuje na opravljanje geodetske dejavnosti, prav tako je v registru izbrisal dejavnost 71.121 (Geofizikalne meritve, kartiranje), brez katere ni moč opravljati dejavnosti na področju poklicnih nalog pooblaščenih inženirjev geodezije. Drugi gospodarski subjekt je bil geodetski biro, ki ni izpolnjeval nekaterih dodatnih pogojev za uporabo zaščitenege naziva, vendar je anomalije v teku prekrškovnega postopka odpravil. Za dva gospodarska subjekta sta bila uvedena za vsakega dva prekrškovna postopka (po ZIN in po ZAIID) z izrekom globe. Takšna odločitev je bila sprejeta z razlogom, ker se ti dve podjetji (zavezanca) nista odzvali na poziv geodetske inšpekcije in hkrati tudi nista izpolnjevali pogojev za opravljanje geodetske inženirske dejavnosti.

V preostalih 16 primerih so geodetski gospodarski subjekti posredovali skupaj z izjavo vso zahtevano dokumentacijo. Sodelovanje vsaj enega pooblaščenega inženirja s področja geodezije so le-ti izkazali s priloženim izpisom obveznih zdravstvenih zavarovanj, iz katerega je razvidno, za koliko in za katere pooblaščenosti inženirje s področja geodezije ima predmetni gospodarski subjekt (zavezanec pri ZZZS) sklenjeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Vsi ti pooblašчени inženirji so pri Inženirski zbornici Slovenije vpisani v Imenik pooblaščenih inženirjev z aktivnim poklicnim nazivom.

Zavarovanje pred odgovornostjo za škodo so ti gospodarski subjekti izkazali s sklenjeno Polico za zavarovanje splošne in poklicne odgovornosti iz geodetske dejavnosti. Z zavarovanjem je krita odgovornost zaradi malomarnega ravnanja, ki ima za posledico nastanek škode ali stvarne napake. Med škodo, ki je predmet zavarovalnega kritja, šteje tudi škoda v obliki znižanja vrednosti posla ali gradnje. Škoda je krita za ravnanja, izvedena v času trajanja zavarovanja, višina zavarovalne vsote pa je bila v vseh primerih 50.000 eurov ali več.

Ti gospodarski subjekti so z ustreznim potrdilom pristojnega Okrožnega sodišča izkazovali, da niso v stečajnem postopku.

12.1.2.4 Plan 2022 z obrazložitvijo: Vodenje prekrškovnih postopkov: Vodenje prekrškovnih postopkov predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

Vodenje prekrškovnih postopkov je predstavljalo redno delo. Geodetska inšpektorica je v letu 2022 uvedla 249 prekrškovnih postopkov. Izdanih je bilo 14 odločb o prekršku v skupni višini izrečenih glob 5.700 EUR in dva plačilna naloga po ZP-1 v skupni višini izrečenih glob 2.500 EUR. Izdanih je bilo tudi 53 prekrškovnih opominov.

12.1.2.5 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19: Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

Skupno poročilo za IRSOP je v posebnem poglavju.

12.1.3 STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

12.1.3.1 Plan 2022 z obrazložitvijo: Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori: Za uresničitev teh ciljev, glede na planirano kadrovsko zasedbo stanovanjske inšpekcije v letu 2022 je bilo načrtovanih 300 inšpekcijskih pregledov.

Izvedena naloga 2022:

Od 300 načrtovanih inšpekcijskih pregledov za leto 2022 jih je bilo realiziranih 591, kar pomeni, da je plan realiziran.

12.1.3.2 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad upravniki: Akcija bo usmerjena v Nadzor nad upravniki. Izveden bo nadzor nad 20 naključno izbranimi upravniki večstanovanjskih objektov razpršenih po območju celotne Republike Slovenije. V koordinirani akciji se bo preverjalo:

1. Nadzor izdelave Poročila o upravnikovem delu po 64. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 90/21; v nadaljnjem besedilu: SZ-1E) za leto 2021, v povezavi s prekrškom 171.člen SZ-1E, ki v 18. alineji opredeljuje prekršek, če se ne pripravi poročila o upravnikovem delu v skladu z navodilom iz tretjega odstavka 64. člena SZ-1E;

2. Nadzor sestave mesečnega obračuna prispevka rezervnega sklada in stanja sredstev rezervnega sklada za stavbo po 66. členu Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03,

18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVETL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO in 90/21; v nadaljnjem besedilu: SZ-1) za december 2021 in januar 2022. Prekršek opredeljuje 20. točka prvega odstavka 171. člena SZ-1, ki opredeljuje prekršek, če se ne izstavi obračuna stroškov v skladu s 66. členom SZ-1. Izveden bo nadzor nad 20 stavbami, ki imajo v AJPES-u odprt svoj ločen TRR F račun. Opravljena bo tudi navzkrižna poizvedba pri dotični banki, kjer je odprt račun rezervnega sklada, pri tem, da bi se preverjalo stanje RS na dan 31. decembra 2021 pri upravniku in banki.

Izvedena naloga 2022:

V letu 2022 je bila izvedena usmerjena akcija Inšpektorata za preveritev zagotavljanja pogojev za učinkovito upravljanje večstanovanjskih stavb s strani treh inšpektorjev. V ta namen je bil načrtovan inšpekcijski nadzor nad naključno izbranimi večstanovanjskimi stavbami in njenimi upravniki, razpršenimi po celotnem območju Republike Slovenije. Zaradi zagotovitve zajema čim večjega nabora upravnikov, ki upravljajo večstanovanjske stavbe, kot jih opredeljuje 48. člen SZ-1, je bil vzorec naključnih stavb izbran na način, da se je posamezni upravnik pojavil praviloma le enkrat (20 večstanovanjskih stavb z vzpostavljeno etažno lastnino na skupnih delih). Ob ustrezno zagotovljenemu okolju za upravljanje večstanovanjskih stavb, lahko zasledujejo javni interes Republike Slovenije, kot je opredeljeno v 124. členu SZ-1, to je, zagotavljanje takšnega stanja večstanovanjske stavbe, da je omogočena njena normalna raba in zagotavljanje pogojev za učinkovito upravljanje večstanovanjskih stavb. Izvedeni usmerjeni nadzor upravljanja večstanovanjskih stavb v letu 2022, kot določa veljavni Stanovanjski zakon SZ-1E je zajemal, ali je upravnik podal etažnim lastnikom večstanovanjske stavbe Poročilo o upravnikovem delu za leto 2021 v skladu z 64. členom SZ-1E ter ali je upravnik sestavil mesečni obračun rezervnega sklada in prikazal stanje za celotno stavbo v skladu z 66. členom SZ-1E za mesec december 2021 in januar 2022 za naključno izbranega etažnega lastnika posameznega dela večstanovanjske stavbe.

Od načrtovanih stavb oziroma usmerjenih nadzorov je bilo v usmerjeno akcijo vključenih 20 večstanovanjskih stavb z vzpostavljeno etažno lastnino na skupnih delih oziroma njihovih upravnikov.

V zvezi z izvedenim obsegom nadzora v vseh 20 izvedenih usmerjenih nadzorih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti pri podaji Poročila o upravnikovem delu za leto 2021 kot to opredeljuje 64. člen SZ-1E. V zvezi z izvedenim obsegom nadzora v vseh 20 izvedenih usmerjenih nadzorih tudi ni bilo ugotovljenih nepravilnosti pri sestavi mesečnih obračunov prispevka rezervnega sklada in prikazu stanje za celotno stavbo v skladu z 66. členom SZ-1E za mesec december 2021 in januar 2022 za naključno izbranega etažnega lastnika posameznega dela večstanovanjske stavbe. Od uvedenih 20 postopkov nadzorov usmerjene akcije upravljanja v letu 2022 so vsi postopki zaključeni, saj ni bilo ugotovljenih nepravilnosti ali kršitev preverjenih določb Stanovanjskega zakona usmerjene akcije v letu 2022.

12.1.3.3 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor nad poslovanjem prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb: Izvedba akcije je bila predvidena na podlagi Zakona o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 18/04; v nadaljnjem besedilu: ZVKSES). Inšpekcijski nadzor nad tem, ali prodajalci pri prodaji enostanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravna v skladu z določbami ZVKSES opravljajo inšpektorji stanovanjske inšpekcije. Z namenom zaščititi končne kupce pred tveganjem, da investitor oziroma vmesni kupec kot prodajalec (zaradi stečaja, plačilne nesposobnosti ali drugih razlogov) ob prodaji stanovanj in enostanovanjskih stavb ne bo izpolnil obveznosti po prodajni pogodbi oziroma ne bo sposoben končnim kupcem vrniti plačanih obrokov kupnine v primeru razveze prodajnih pogodb, v skladu s prvim odstavkom 94. člena ZVKSES, je bil načrtovan inšpekcijski nadzor nad 25 naključno izbranimi stavbami za katere se oglašuje prodaja v različnih medijih (časopisi, spletne strani prodajalcev, plakati, ...). Akcija je bila načrtovana na območju celotne Republike Slovenije. Stanovanjska inšpekcija lahko ukrepa v kolikor obstajajo utemeljeni razlogi za uvedbo postopka po uradni dolžnosti ter izrekajo na podlagi 94. člena ZVKSES morebitne ukrepe. Ob ugotovljenih nepravilnostih po uradni dolžnosti inšpektor lahko uvede prekrškovni postopek.

Izvedena naloga 2022:

V letu 2022 je bila izvedena usmerjena akcija inšpektorata za preveritev oglaševanja prodaje stanovanj in enostanovanjskih stavb na celotnem območju Republike Slovenije. Z namenom zaščititi končne kupce pred tveganjem neizpolnitve obveznosti investitorja oziroma vmesnega kupca kot prodajalca po prodajni pogodbi ob prodaji stanovanj in enostanovanjskih stavb je bil načrtovan inšpekcijski nadzor nad naključno izbranimi stavbami, za katere se oglašuje prodaja v različnih medijih (časopis, spletne strani prodajalcev, plakati itd.). Da bi zajeli čim več prodajalcev različnih stavb, sta bila posamezni prodajalec in oglaševana stavba kot predmet nadzora obravnavana le enkrat.

Inšpekcijski nadzor nad oglaševanjem prodaje je bil izveden nad naključno izbranimi nepremičninami na območju celotne države. V sklopu izvajanja usmerjenega inšpekcijskega nadzora je bilo tako preverjeno, ali so izpolnjeni pogoji za sklepanje pogodb oziroma oglaševanje nepremičnine, kot so opredeljeni v 5. členu ZVKSES, in sicer:

- ali je prodajalec bodisi lastnik zemljiške parcele, na kateri bo gradil oziroma gradi enostanovanjsko stavbo oziroma stavbo z več posameznimi deli, ki je predmet prodajne pogodbe, bodisi imetnik stavbne pravice na zemljiški parceli, na podlagi katere je upravičen zgraditi enostanovanjsko stavbo oziroma stavbo z več posameznimi deli, ki je predmet prodajne pogodbe;
- ali je bilo za gradnjo izdano dokončno gradbeno dovoljenje in
- če je predmet prodaje posamezni del stavbe z več posameznimi deli, ali je prodajalec v obliki notarskega zapisa določil splošne pogoje prodaje posameznih delov stavbe z vsebino, določeno v 8. in 9. členu ZVKSES.

Na podlagi 29. člena ZIN in ob upoštevanju 94. člena ZVKSES je bil prodajalcu poslan pisni poziv za predložitev ustrezne dokumentacije. Na podlagi 19. člena ZIN je bil lahko poslan pisni poziv za dostavo dokumentacije tudi preostalim deležnikom pri prodaji, ki razpolagajo z dokazno dokumentacijo (npr. nepremičninskemu posredniku, notarju). Na podlagi prejete dokumentacije je bila v primeru nepravilnosti po uradni dolžnosti izdana odločba o prepovedi oglaševanja in sklepanja pogodb, sicer je bil, če v okviru izvedenega obsega nadzora ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, inšpekcijski postopek ustavljen.

Od načrtovanih usmerjenih nadzorov petindvajset oglaševanih nepremičnin je bilo v usmerjeno akcijo vključenih dodatnih šest (pobude za ukrepanje), skupaj enaintrideset nepremičnin (12 manjših stavb, ki ne potrebujejo upravnika v skladu z 48. členom SZ-1 in 19 večjih stavb, ki potrebujejo upravnika v skladu z 48. členom SZ-1. Od nadzorovanih 31 oglaševanih prodaj nepremičnin, jih je v 11 primerih vršil prodajo investitor sam, v 20 primerih pa je imel investitor sklenjeno posredniško pogodbo o prodaji in oglaševanju nepremičnine z nepremičninskim posrednikom.

V enem primeru je bila na podlagi 94. člena ZVKSES izdana inšpekcijska odločba, s katero je bilo prepovedano sklepanje prodajnih pogodb oziroma oglaševanje novogradnje (v omenjenem primeru pritožba ni bila podana, prodajalec je spremenil vsebino oglasa, da ni šlo več za oglaševanje prodaje novogradnje).

V enem primeru je nepremičninska družba oglaševala prodajo brez ustreznega gradbenega dovoljenja (oglas je bil nato umaknjen), v treh primerih je šlo dejansko za oglaševanje prodaje zemljišča, ne pa za prodajo novogradnje (ni bilo gradbenega dovoljenja, vsebina oglasa je bila spremenjena).

V treh primerih Prodajalec ni razpolagal s Splošnimi pogoji prodaje, pri čemer je v dveh primerih prodajalec pridobil dokumentacijo v času vodenja inšpekcijskega in prekrškovnega postopka, v enem primeru je bil oglas za oglaševanje novogradnje, vsebinsko spremenjen na način, da je šlo zgolj za predstavitev projekta V enem primeru pa je bilo iz pojasnila prodajalca razbrati, da gre zgolj za predstavitev projekta (dejansko ni šlo za kršitev določb ZVKSES).

V izvedenih nadzorih 31 oglaševanih nepremičnin, v 24 primerih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, medtem ko je bilo v sedmih primerih ugotovljeno, da niso izpolnjeni pogoji iz 5. člena ZVKSES za pričetek oglaševanja in prodaje nepremičnin in sicer:

- štirje primeri kršitve 2. točke prvega odstavka 5. člena ZVKSES – gradbeno dovoljenje;
- trije primeri kršitve 3. točke prvega odstavka 5. člena ZVKSES – splošni pogoji prodaje.

V okviru izvedene usmerjene akcije Inšpektorata za preveritev oglaševanja prodaje stanovanj in enostanovanjskih stavb, je bila izdana ena upravna odločba (pritožba ni bila podana, oglas je bil vsebinsko spremenjen) ter več opozoril, saj so ob seznanitvi inšpekcijskih zavezanecov o kršitvi zakonodaje, praktično vsi spoštovali določbe ZVKSES, ter tako rekoč nemudoma pristopili k vzpostavitvi zakonitega stanja (umik oglasa, sprememba vsebine oglasa, pridobitev Splošnih pogojev prodaje novogradnje). V skladu z ZP-1 je bil izrečenih osem opozoril.

Glede na izrečene ukrepe Stanovanjske inšpekcije bi lahko sklepali, da je bilo ugotovljenih malo kršitev področne zakonodaje oziroma ZVKSES, a je bila po drugi strani glede na majhen vzorec (31 oglaševanih prodaj novih nepremičnin) izdana ena inšpekcijska odločba (v letu 2020 ena odločba, v letu 2021 dve odločbi), kar glede na število vseh oglasov prodaje novogradenj v Sloveniji, še vedno predstavlja dodatni razlog za nadaljevanje inšpekcijskega nadzora.

12.1.3.4 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: redni pregledi dvigal in njihovo vzdrževanje v večstanovanjskih stavbah: Podlaga za inšpekcijske postopke v teh zadevah bo temeljila na podatkih dnevno informativnega biltena centra za obveščanje, Uprave RS za zaščito in reševanje, ki zajema podatke o nujnih intervencijah na dvigalih. Akcija bo potekala na območju celotne RS v 15 zadevah.

Izvedena naloga 2022:

Stanovanjska inšpekcija je v letu 2022 izvedla načrtovano akcijo nadzora v zvezi z obveznimi rednimi pregledi dvigal in njihovim vzdrževanjem v večstanovanjskih stavbah, da bi ugotovila večji obseg kršitev in ga preprečila ter zaščitila javni interes.

Za javni interes na stanovanjskem področju se šteje zagotavljanje takega stanja večstanovanjske stavbe, da je omogočena njena normalna raba. SZ-1 v 5. členu določa skupne dele večstanovanjske stavbe, v 3. točki še podrobneje opredeljuje skupne inštalacije, naprave in opremo, med katero spadajo tudi dvigala. V prvi točki 125. člena SZ-1 določa, da inšpekcijski organ z odločbo odredi, katera dela je treba izvesti, in določi primerni rok za njihovo izvedbo, če skupni deli večstanovanjske stavbe niso vzdrževani v skladu z normativi za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih stavb, ki jih s pravilnikom predpiše minister, in niso primerni za normalno rabo. Pravilnik o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj (Uradni list RS, št. 20/04 in 18/11) v Prilogi I za osebna dvigala določa potrebno vzdrževanje pod šifro 2.8.1.4, in sicer »Osebna dvigala (Letni tehnični pregledi, vzdrževanje in servisiranje. Po navodilu proizvajalca tudi krajši periodični – mesečni kontrolni pregledi)«. Inšpekcijski nadzor nad dvigali je opredeljen tudi v Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) ter Pravilniku o varnosti dvigal (Uradni list RS, št. 25/16; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o varnosti dvigal), pri čemer 15. člen zakona določa, da izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter Uredbe 764/2008/ES in Uredbe 765/2008/ES nadzorujejo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu s predpisi, ki urejajo organizacijo in delovno področje ministrstev, ter drugimi predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge inšpekcijskih organov. Pravilnik o varnosti dvigal v drugi točki 38. člena med drugim določa, da je v stanovanjskih stavbah za nadzor nad dvigali pristojen IRSOP.

Akcija je bila opravljena v skladu z usmeritvami v zadevi z dne 22. marca 2022. Podlaga za inšpekcijske postopke v teh zadevah je temeljila na podatkih registra SPIN, Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki med drugim vsebuje podatke o nujnih intervencijah zaradi nepravilnega delovanja dvigal, opravljenih v letu 2021. Akcija je potekala na območju celotne Republike Slovenije, pri čemer je stanovanjska inšpekcija obravnavala vseh 15 načrtovanih zadev.

Obravnavane so bile večstanovanjske stavbe v etažni lastnini z največjim številom intervencij zaradi napak na dvigalih, pri čemer je bilo upoštevano, da se ozemeljsko zajame čim večji del države.

Stanovanjska inšpekcija je na območju celotne Republike Slovenije obravnavala 15 objektov in sicer pet objektov iz Kranja, trije objekti iz Velenja ter po en objekt Trbovljah, Slovenskih Konjicah, Sevnici, Laškem, Kopru, Jesenicah in Idriji.

Na podlagi 19. člena ZIN je bila s pozivi od upravnikov zahtevana naslednja dokumentacija:

- zadnje poročilo o periodičnem pregledu dvigala s strani pooblaščenice organizacije,
- izjava ali so bile morebitno ugotovljene pomanjkljivosti in ali so bile okvare na dvigalu odpravljene,
- izjava o razlogih, zakaj morebitno ugotovljene pomanjkljivosti še niso odpravljene.

V poslanih pozivih je bilo tudi opozorilo, če inšpekcijski zavezanec ne omogoči inšpekcijskega pregleda ali ne predloži zahtevanih listin, se po 38. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru z globo 1.500,00 EUR kaznuje za prekršek pravna oseba in z denarno globo 500,00 EUR odgovorna oseba pravne osebe.

Od skupno 15 obravnavanih primerov so bili:

- v 14 primerih postopki s sklepom ustavljeni, ker ni bilo ugotovljenih pomanjkljivosti vzdrževanja dvigal, oziroma so bile, po izjavi upravnika in priloženih izjavah pogodbenih serviserjev, le-te odpravljene;
- v enem primerih je bila izdana ureditvena odločba, ki je bila tudi izvršena.

Ob zaključku akcije stanovanjska inšpekcija ugotavlja, da tudi z rednimi pregledi in načrtovanjem akcij v zvezi z vzdrževanjem dvigal v večstanovanjskih objektih prispevajo k temu, da večji obseg kršitev na tem področju ni večji.

12.1.3.5 Plan 2022 z obrazložitvijo: Vodenje prekrškovnih postopkov: Vodenje prekrškovnih postopkov predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

Vodenje prekrškovnih postopkov je predstavljalo redno delo. Stanovanjski inšpektorji so v letu 2022 uvedli 60 prekrškovnih postopkov, v katerih so bili izdani štirje prekrškovni opomini.

12.1.3.6 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19: Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

Skupno poročilo za IRSOP je v posebnem poglavju.

12.1.4 INŠPEKCIJA ZA OKOLJE IN NARAVO

12.1.4.1 Plan 2022 z obrazložitvijo: Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori: V letu 2022 je Inšpekcija za okolje in naravo načrtovala 6.500 inšpekcijskih pregledov.

Izvedena naloga 2022:

V letu 2022 je okoljska inšpekcija izvedla 7.290 nadzorov, od tega 6.090 na terenu ter 1.200 v pisarni. V 6.090 nadzorih na terenu je izvedla 10.511 pregledov po različnih področjih. Zastavljeni cilj glede števila pregledov je bil izpolnjen.

12.1.4.2 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor čezmejnega pošiljanja odpadkov:

Koordinirana akcija: Nadzor čezmejnega pošiljanja odpadkov: Skupni nadzori so bili načrtovani v sodelovanju s FURS in Policijo, na mejnih prehodih, avtocestnih kontrolnih točkah, pristanišču pa tudi s predstavniki tujih nadzornih organov. V okviru akcij je bilo preverjeno ali pošiljke odpadkov spremlja ustrezna dokumentacija iz Uredbe (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov, ali odpadki ustrezajo opisu na spremljajoči dokumentaciji, ali so za posamezne vrste odpadkov izpeljani pravilni postopki (prevoz na podlagi splošnih informacij iz 18. člena, izdana soglasja pristojnih organov). Prav tako je bilo preverjeno izpolnjevanje pogojev iz Uredbe (ES) št. 1418/2007 (prepoved, soglasje, splošne informacije iz 18. člena) za pošiljke odpadkov, ki se pošiljajo v tretje države. V letu 2022 je bilo načrtovanih približno 60 skupnih akcij nadzora.

Izvedena naloga 2022:

Izvedenih je bilo 71 skupnih akcij nadzora, na avtocestnih počivališčih, avtocestnih kontrolnih točkah, mejnih prehodih ter v pristanišču Koper. Akcije so potekale skladno z dogovori z ostalimi predstavniki nadzornih organov (Policija in FURS).

Akcije na avtocestnih počivališčih so potekale z izločanjem tovornih vozil iz prometa oziroma s preusmeritvijo prometa tovornih vozil preko počivališč ter ti. dinamičnimi kontrolami. Za izvajanje nadzorov so se uporabljale tudi kontrolne točke, zgrajene na bivših cestninskih postajah. Na mejnih prehodih s Hrvaško in v pristanišču Koper so bili pregledi izvedeni na podlagi podatkov iz carinskih dokumentov. V letu 2022 je bilo izvedenih nekaj skupnih akcij nadzora tudi s predstavniki avstrijskih in madžarskih nadzornih organov.

Pregledanih je bilo preko 3000 tovornih vozil in kontejnerjev, v 729 primerih je šlo za prevoz odpadkov preko meja, odkritih je bilo 23 nezakonitih pošiljk odpadkov (v večini primerov odpadne kovine), v ostalih primerih je šlo za manjše administrativne napake izpolnjevanja spremljajoče dokumentacije oziroma ne označevanje tovornih vozil za prevoz odpadkov preko meja (tabla »A«).

Inšpektorji za okolje so opravili tudi večje število inšpekcijskih pregledov v podjetjih, tako na podlagi letnega načrta dela, kot tudi na podlagi prejetih prijav oziroma informacij o nezakonitih pošiljkah odpadkov.

12.1.4.3 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor KČN in naprav, ki odvajajo industrijsko odpadno vodo in po podatkih ARSO presegajo predpisane mejne vrednosti parametrov onesnaženosti odpadne vode na iztoku iz naprave: Agencija RS za okolje (v nadaljevanju ARSO) na podlagi pregleda obratovalnih monitoring odpadnih voda posreduje vsako leto ION podatke o ugotovljenih nepravilnostih (seznam naprav, ki čezmerno onesnažujejo okolje oz. presegajo mejne vrednosti parametrov onesnaženosti odpadne vode na iztoku iz komunalne čistilne naprave oz. naprave, ki odvaja industrijsko odpadno vodo, seznam upravljavcev naprav, ki niso poslali poročila o obratovalnem monitoringu, seznam naprav, ki bi

potrebovale OVD,...). V okviru koordinirane akcije so bili načrtovani inšpekcijski nadzori vseh naprav, pri katerih je ARSO ugotovil nepravilnosti pri preverjanju obratovalnih monitoringov.

Izvedena naloga 2022:

V letu 2022 je potekala akcija nadzora KČN in naprav, ki odvajajo industrijsko odpadno vodo in po podatkih ARSO (na podlagi pregleda poročil o obratovalnem monitoringu (OM) industrijske odpadne vode za leto 2020 in 2021) presegajo predpisane mejne vrednosti parametrov onesnaženosti odpadne vode na iztoku iz naprave oziroma so bile ugotovljene druge nepravilnosti v zvezi z izvajanjem OM. Po pridobitvi podatkov ARSO glede ugotovljenih nepravilnosti pri pregledu OM odpadnih vod za leto 2021 se je akcija dopolnila še z nadzorom naprav, ki so v letu 2021 čezmerno obremenjevale okolje.

Komunalne čistilne naprave (KČN):

Ugotavlja se, da je v obdobju od 2016 do 2018 v povprečju enainšestdeset KČN z odvajanjem odpadnih voda presegalo predpisane mejne vrednosti parametrov onesnaženosti. Število KČN, ki presegajo na iztoku iz KČN predpisane mejne vrednosti onesnaževal v odpadni vodi ali pa so bile pri pregledu OM ugotovljene druge nepravilnosti, se je v letih 2019 in 2020 povečalo za približno štirideset odstotkov glede na pretekla leta. V letu 2021 je število prijav naraslo za več kot trikrat glede na povprečje preteklih let. Število vseh delujočih KČN je po podatkih ARSO skupaj 559, kar pomeni, da so se na podlagi pregleda OM odpadnih vod za leto 2021 pri več kot tretjini vseh delujočih KČN ugotovile nepravilnosti. Vendar pa je razlog za večje število ugotovljenih nepravilnosti v napačnem izvajanju OM (napačna pogostost vzorčenja odpadne vode in/ali napačen nabor parametrov), medtem ko se je število KČN, ki so v posameznem letu čezmerno obremenjevale okolje oziroma presegale predpisane mejne vrednosti, ni bistveno spremenilo.

Število KČN, ki na iztoku iz naprave presegajo predpisane mejne vrednosti onesnaževal v odpadni vodi, se je glede na rezultate OM odpadnih vod v obdobju med leti 2018 in 2021 zmanjšalo za več kot četrtno glede na prejšnja leta (2016, 2017). V povprečju je v obdobju zadnjih štirih let, za katera so prejeli prijave ARSO, manj kot deset odstotkov vseh KČN presegalo mejne vrednosti merjenih parametrov onesnaženosti v odpadni vodi (46 naprav).

Iz opravljene analize je razvidno, da je število KČN, pri katerih je bilo na podlagi pregleda OM v obdobju med leti 2016 in 2021 vsaj enkrat ugotovljeno preseganje predpisanih mejnih vrednosti pri odvajanju odpadnih voda iz KČN v okolje, takšnih čistilnih naprav skupaj 136, kar pomeni, da je v obdobju od 2016 do 2021 pri četrtni vseh delujočih čistilnih naprav vsaj enkrat pri pregledu OM ugotovljeno preseganje predpisanih mejnih vrednosti pri odvajanju odpadnih voda iz KČN v okolje. Tri odstotke vseh delujočih čistilnih naprav (15 KČN) je vsako leto presegalo mejne vrednosti parametrov onesnaženosti odpadnih voda pri njihovem odvajanju v okolje, tri so v navedenem obdobju presegale mejno vrednost petkrat, devet pa štirikrat.

ARSO je na ION posredoval seznam 206 KČN, pri katerih je pri pregledu OM odpadnih voda, izvedenega v letu 2021, ugotovil preseganje mejnih vrednosti parametrov odpadne vode na iztoku iz KČN in/ali pa so bile ugotovljene druge nepravilnosti.

V zvezi s koordinirano akcijo nadzora je bilo do izdaje poročila odprtih 117 upravnih zadev. Ker inšpektorji niso pregledali vseh KČN, ki so bile predmet akcije, se bo akcija nadzora nadaljevala tudi v letu 2023. Inšpektorji so pri upravljavcih KČN opravili skupaj 102 inšpekcijskih pregledov, zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pa so izdali 32 inšpekcijskih odločb. Ker upravljavci KČN niso v roku, ki ga je določil inšpektor, izvršili vseh odrejenih ukrepov, se je zoper njih začela izvršba inšpekcijske odločbe, v okviru katere je bilo izdanih devet sklepov o dovolitvi izvršbe.

Industrijske odpadne vode (IOV):

Število naprav, ki z odvajanjem IOV v okolje presegajo mejne vrednosti, se vsako leto znižuje. V letu 2020 je bilo na podlagi pregleda OM ugotovljeno preseganje mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti v IOV pri 72 napravah, ki odvajajo IOV v okolje. Iz opravljene analize je razvidno, da je število naprav, pri katerih je bilo na podlagi pregleda OM v obdobju med leti 2016 in 2020 vsaj enkrat ugotovljeno preseganje predpisanih mejnih vrednosti pri odvajanju IOV iz naprave v okolje, takšnih naprav skupaj 287, kar pomeni, da je v obdobju od 2016 do 2020 skoraj pri polovici vseh delujočih naprav vsaj enkrat pri pregledu OM ugotovljeno preseganje predpisanih mejnih vrednosti pri odvajanju odpadnih voda iz naprave.

V zvezi s koordinirano akcijo nadzora naprav, za katere je ARSO ugotovil, da so v letu 2020 presegale predpisane mejne vrednosti onesnaževal pri odvajanju IOV v vode ali javno kanalizacijo, je bilo do izdaje poročila odprtih 61 upravnih zadev. Ker inšpektorji niso pregledali vseh naprav, ki so bile predmet akcije, se bo akcija nadzora nadaljevala v letu 2023. Inšpektorji so pri upravljavcih naprav, ki so bili predmet akcije, opravili skupaj 39 inšpekcijskih pregledov,

zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pa so izdali 11 inšpekcijskih odločb. Ker upravljavci naprav niso v roku, ki ga je določil inšpektor, izvršili vseh odrejenih ukrepov, se je zoper njih začela izvršba inšpekcijske odločbe, v okviru katere je bilo izdanih pet sklepov o dovolitvi izvršbe.

12.1.4.4 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor naprav, ki presegajo mejne vrednosti emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter neskladnosti izvajanja in poročanja zavezancev o trajnih meritvah emisij snovi v zrak iz kurilnih naprav: ARSO posreduje na podlagi pregleda obratovalnih monitoringov emisij snovi v zrak in ocen o letnih emisijah za preteklo leto ION podatke o ugotovljenih nepravilnostih (seznam naprav, ki čezmerno onesnažujejo okolje oz. presegajo mejne vrednosti emisijskih koncentracij enega ali več parametrov iz definiranih izpustov emisij snovi v zrak, neskladnosti pri zavezancih za trajne meritve emisij snovi v zrak, seznam zavezancev HOS, pri katerih so iz bilanc topil ugotovljene kršitve, seznam zavezancev, ki ne izpolnjujejo predpisanih obveznosti za kemične čistilnice, ...). V okviru koordinirane akcije so bili načrtovani inšpekcijski pregledi vseh naprav, pri katerih je ARSO ugotovil nepravilnosti pri preverjanju obratovalnih monitoringov.

Izvedena naloga 2022:

Cilj in namen akcije je bil, da se pri zavezancih, glede na poslane podatke ARSO o kršitvah, v inšpekcijskih postopkih preveri ali zavezanci dejansko kršijo svoje obveznosti, ter ali je prišlo do kakršnih koli drugih napak. Ob tem je pomembno dejstvo, da je individualni oblastni akt, ki zavezancu predpisuje pravila delovanja in obveznosti veljavno pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje (OVD).

Skupaj je bilo v akcijo zajetih 31 zavezancev (devet zavezancev se je namreč obravnavalo tako za leto 2020, kot za leto 2021), pri čemer so bile kršitve ugotovljene v štirinajstih primerih, v petih primerih kršitve niso bile ugotovljene, v dvanajstih primerih pa ugotovitvenih postopek še ni bil končan.

Skupaj je bilo v postopkih izdanih devet inšpekcijskih odločb, zaradi neizvršitve odločbe v roku sta bila izdana dva sklepa o dovolitvi izvršbe z denarno prisilnitvijo, prav tako sta bili izdani tudi dve opozorili na zapisnik.

Splošne ugotovitve akcije so, da so inšpektorji pri skoraj polovici zavezancev ugotovili kršitve, pri čemer vsi inšpekcijski postopki še niso zaključeni. Inšpektorji za okolje so tako z odločbami zavezancem večinoma odredili, da morajo prilagoditi delovanje naprave tako, da izmerjene emisije snovi v zrak na merilnih mestih ne bodo presegale mejnih vrednosti, ki so določene v OVD, da morajo zagotoviti obratovalni monitoring in izvesti meritve emisij snovi v zrak v skladu z OVD, da morajo v zvezi z emisijami snovi v zrak izvesti sanacijske ukrepe s katerimi bo zagotovljena skladnost emisij snovi v zrak, da morajo izvesti ukrepe za odpravo virov čezmerne obremenitve, s katerimi se bo prenehalo preseganje mejnih vrednosti, ter zagotoviti izvedbo prvih meritev v okviru obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak.

Če se v inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da so zaznane kršitve zaradi napak pri sami izvedbi obratovalnega monitoringa, so lahko takšne povratne informacije pomembne tudi za ARSO oz. ministrstvo. ARSO namreč preverja kakovost izvajanja obratovalnih monitoringov, pri čemer lahko v primeru ugotovljenih kršitev, zaradi katerih obstaja utemeljen dvom o usposobljenosti izvajalca obratovalnega monitoringa, temu pooblastilo tudi odvzame in ga izbriše iz evidence izvajalcev.

Ocenjujejo, da je bila izvedba akcije smotrna in uspešna. Zavezance je ponovno opozorila na svoje obveznosti, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje in iz pridobljenih dovoljenj, ter da so pri svojem delovanju tudi pod inšpekcijskim nadzorom. Ker vsi postopki v letu 2022 še niso bili končani, se bo akcija nadaljevala tudi v letu 2023.

12.1.4.5 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Vožnja v naravnem okolju: Akcija nadzora vožnje v naravnem okolju je bila načrtovana v skladu z Zakonom o ohranjanju narave v sodelovanju s policijo in sicer v zimski in poletni sezoni, v času ko se pričakuje več obiskovalcev, to je med vikendi, počitnicami in dela prostimi dnevi. Načrtovano je bilo, da se bo nadzor prednostno izvajal na območjih, ki imajo naravovarstveni status. Načrtovano je bilo najmanj 12 nadzorov.

Izvedena naloga 2022:

Skupno je bilo opravljenih 17 nadzorov na terenu, zaradi kršitev je bil v devetih primerih uveden prekrškovni postopek, v enem primeru je bil izdan plačilni nalog zaradi kršitve, zaznane na družbenih omrežjih, v sedmin primerih pa je bilo izrečeno opozorilo. Pri nadzorih so bili sicer v dveh primerih opaženi motokrosisti (v enem primeru štirje, v drugem štirje in eden štrikolesnik), kjer pa zaradi pobega ukrepanje ni bilo mogoče.

Akcije nadzora vožnje v naravnem okolju se izvajajo predvsem z namenom osveščanja, opozarjanja in preprečitve nezakonitega ravnanja, ki ima za posledico poškodbe naravnega okolja in ogrožanje habitatov rastlinskih in živalskih vrst.

Tudi v tokratni akciji se ugotavlja, da je konkretne kršitve v naravi na določen termin zelo težko neposredno ugotoviti. Vožnje se namreč po navadi ne izvajajo kontinuirano, ampak le občasno. Ne glede na navedeno pa ima redna, čeprav občasna prisotnost na terenu, pozitiven, tudi preventiven učinek. Javnost se tako seznanja z veljavno zakonodajo in s pravili vožnje z motornimi vozili in kolesi v naravnem okolju. Prisotnost na terenu pa preventivno potencialne kršitelje odvrača od teh dejanj, kar se kaže tudi v ugotovitvah inšpekcijskih nadzorov

Kot že v vseh predhodnih letih je tudi v letošnji akciji pomembno spoznanje, da je sodelovanje s policijo bistvenega pomena, saj ima ta pristojnost in tudi možnost učinkovitejše zaustavitve vozečega kolesarja, motorista ali avtomobilista.

12.1.4.6 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Raba vode – obvestilo o kršitvah določil vodnih dovoljenj za leto 2018, 2019 in 2020: Imetnik vodne pravice mora pri izvajanju posebne rabe vode zagotoviti redno spremljanje odvzetih količin vode z merilno napravo in izvajanje obratovalnega monitoringa podzemnih vod. DRSV je na podlagi pregleda poročil o izvajanju monitoringa podzemnih vod za leto: 2018, 2019 in 2020 ION obvestil o ugotovljenih kršitvah določil izdanih vodnih dovoljenj. V okviru koordinirane akcije nadzora je bilo načrtovano, da se bo preverjalo izpolnjevanje obveznosti imetnikov vodne pravice, predvsem glede obveznosti poročanja ministrstvu o odvzetih količinah vode. DRSV je poslal skupaj z obvestilom tudi seznam vodnih dovoljenj, kjer je ugotovil kršitev. Ker je teh dovoljenj skupaj 591, se bo akcija nadaljevala v 2023.

Izvedena naloga 2022:

V primeru oskrbe s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, na splošno velja, da mora za rabo vode vodno pravico pridobiti občina (država).

Cilj akcije je bil, da se glede na prejeta obvestila DRSV o kršitvah, ki so jih zaznali pri pregledu poročil o izvajanju monitoringa podzemnih voda, predvsem glede zagotavljanja rednega spremljanja odvzetih količin vode z merilno napravo in poročanja ministrstvu, ter zagotavljanja izvajanja operativnega monitoringa, v okviru inšpekcijskih postopkov preveri stanje na terenu pri zavezancih, ter v primeru ugotovljenih kršitev tudi ukrepa v skladu s pooblastili.

Skupaj je bilo v akcijo zajetih 114 zavezancev, kot imetnikov vodnih pravic, katerim je bilo izdano 591 vodnih dovoljenj. V okviru zajetih zavezancev so bile v sedemintridesetih primerih ugotovljene kršitve in v večini primerov izdane odločbe, ali pa so zavezanci pred izdajo odločbe že odpravili kršitve, in je bil zato postopek ustavljen, v šestindvajsetih primerih kršitve niso bile ugotovljene, v enainpetdesetih primerih pa je bil postopek še v ugotavljanju popolnega dejanskega stanja, in še niso bili (v celoti) zaključeni.

Prvotni namen akcije je bil zagotoviti, da zavezanci poročajo o odvzetih količinah na način in v obsegu, določenima z vodnim dovoljenjem. V veliko primerih so zavezanci že na podlagi poizvedbe inšpektorja, s katero se je zavezanca seznanilo z ugotovitvami DRSV in hkrati pozvalo, da posredujejo pisno izjavo, ali v skladu z navedenim vodnim dovoljenjem zagotavljajo redno spremljanje odvzetih količin vode z merilno napravo in poročajo ministrstvu o odvzetih količinah vode, svoje obveznosti izpolnilo.

V primeru izdanih inšpekcijskih odločb so inšpektorji za okolje zavezancem večinoma naložili, da kot upravljavci vodovodnega sistema v občini v skladu s pridobljenimi vodnimi dovoljenji izdelajo letni diagram za določeno leto, kjer so v ustreznem merilu na listu grafično prikazane vse meritve za to leto in ga pošljejo na DRSV. V kolikor je bilo ugotovljeno, da nimajo nameščene merilne naprave, se jim je odredilo, da v skladu s pridobljenim vodnim dovoljenjem na iztoku iz vrtnine namestijo tudi merilno napravo za ugotavljanje dejanske odvzete količine vode iz zajetij.

Splošne ugotovitve akcije so, da so bile kršitve v večini storjene zaradi nenamerne nepazljivosti. Zato je lahko bilo v inšpekcijskem postopku izdano tudi opozorilo in določen rok za izpolnitev, v takšnih primerih pa vsi postopki tudi še niso v celoti končani. V večini so zavezanci tudi takoj pristopili k ureditvi stanja.

Med drugim se še ugotavlja, da v okviru 114 zajetih zavezancev kar v 22 % kršitve niso bile ugotovljene, kljub obvestilu DRSV, da z vsemi podatki ne razpolagajo. Inšpektorji za okolje so tako npr. ugotavljali, da so bile merilne naprave nameščene, da je šlo za neaktiven vodni vir, da vodni vir ni bil v funkciji oz. ni bil v uporabi.

12.1.4.7 Plan 2022 z obrazložitvijo: Koordinirana akcija: Nadzor v rudarskih prostorih pri zavezancih, ki imajo različna dovoljenja za ravnanje z odpadki znotraj rudarskega prostora: V akciji je bilo načrtovano, da se bo preverjalo ravnanje z odpadki v rudarskih prostorih, kjer se poleg izkoriščanja mineralnih surovin izvajajo tudi predelava različnih odpadkov.

Izvedena naloga 2022:

Cilj akcije je bil, da se preveri ali upravljavci naprav za predelavo gradbenih odpadkov izpolnjujejo vse predpisane pogoje in obveznosti iz pridobljenih okoljevarstvenih dovoljenj (OVD), predvsem glede ravnanja z gradbenimi odpadki, ki jih prevzemajo v predelavo, ravnanjem s preostankom odpadkov po predelavi, njihovo skladiščenje in tudi ustrezno uporabo predelanih gradbenih odpadkov, v kolikor je v OVD določena njihova dovoljena nadaljnja uporaba. Posebna pozornost je bila usmerjena tudi nad tokom odpadkov.

Skupaj je bilo v akciji uvedenih trinajst inšpekcijskih postopkov. Pristojni inšpektorji so v šestih primerih ugotovili kršitve oz. neskladnosti, v petih primerih kršitve niso bile ugotovljene, v dveh primerih pa sta bila inšpekcijska postopka še v fazi ugotavljanja dejanskega stanja in še nista bila zaključena. Prav tako sta bila uvedena dva prekrškovna postopka, v enem primeru je bila že tudi izdana prekrškovna odločba.

Inšpektorji so pri zavezancih, ki so bili vključeni v akcijo, opravili skupaj 31 inšpekcijskih pregledov, zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pa so izdali pet inšpekcijskih odločb.

Določena posebnost v okviru te akcije se kaže v tem, da so zavezancem izdana relativno kompleksna okoljevarstvena dovoljenja za obratovanje naprave, tako glede zahtev za predelavo odpadkov, zahtev v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode, zahtev v zvezi z emisijami snovi v zrak, ter zahtev glede emisij hrupa.

Splošne ugotovitve akcije so, da so zavezanci v primerih, ko so bile ugotovljene kršitve za manjše nepravilnosti, le-te tudi nemudoma odpravili (npr. vse odpadke, ki so se skladiščili je bilo potrebno označiti s podatki o nazivu in številki odpadka; na napravo za predelavo odpadkov je bilo potrebno namestiti navodila za obratovanje; popraviti in dopolniti je bilo potrebno dnevnik vzdrževalnih del za napravo; popraviti in dopolniti je bilo potrebno izdelana navodila za izvajanje pravilnega vlaženja in navodila za ukrepanje v primeru razlitja nevarnih snovi).

Ugotovljene pa so bile tudi večje kršitve, kjer je moral zavezanec zagotoviti izvedbo ukrepov za preprečitev iztekanja kalne vode v vodotok. V dveh primerih je bila zavezancema prepovedana predelava odpadkov na (drobilni) napravi (do odprave kršitve). V enem primeru se je prepovedalo odlaganje vseh odpadkov v kamnolomu, dokler kemične lastnosti predelanih materialov ne bodo ustrezale zahtevam za inertne odpadke, ki se odlagajo na odlagališču. Kršitve so bile tudi v zvezi z vgrajevanjem odpadkov v telo gramoznice, ki jih je v nadaljevanju zavezanec odpravil. V enem primeru je bilo zavezancu naloženo, da uskladi delovanje naprave z zahtevami iz OVD, ter tudi, da mora odstraniti vse nezakonito odložene gradbene odpadke-predvsem zemeljski izkop, v ocenjeni količini 5000 m³, ki so odloženi v samem kamnolomu.

Glede na dejstvo, da so bile približno pri polovici zavezancev ugotovljene določene kršitve, kaže na utemeljenost in smiselnost izvedbe akcije.

12.1.4.8 Plan 2022 z obrazložitvijo: Vodenje prekrškovnih postopkov: Vodenje prekrškovnega postopka je del rednega dela.

Izvedena naloga 2022:

Vodenje prekrškovnih postopkov je predstavljalo redno delo. Inšpektorji za okolje so v letu 2022 uvedli 973 prekrškovnih postopkov. Izdana je bila 201 odločba o prekršku v skupni višini izrečenih glob 502.050,00 EUR in 119 plačilnih nalogov po ZP-1 v skupni višini izrečenih glob 84.700,00 EUR. Izdanih je bilo tudi 420 prekrškovnih opominov.

12.1.4.9 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvedba kontrolnih monitoringov: Kontrolni monitoring se odredi predvsem pri zavezancih, kjer je Inšpekcija za okolje in naravo zoper zavezanca prejela več prijav zaradi domnevnega čezmernega obremenjevanja okolja z emisijami, inšpektor pa dvomi v pravilnost rezultatov rednega obratovalnega monitoringa.

Izvedena naloga 2022:

Inšpekcija za okolje in naravo je v skladu z določili tretjega odstavka 157. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) ter osmim odstavkom 247. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni

list RS, št. 44/22; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2, začetek veljavnosti 13. 4. 2022) odredila izvedbo kontrolnega monitoringa. Izredni monitoring se odredi predvsem pri zavezancih, kjer inšpektor dvomi v pravilnost rezultatov rednega monitoringa in kjer je za zavezanca na Inšpekcijo za okolje in naravo prispelo več prijav čezmernega obremenjevanja okolja. V letu 2022 je bilo izvedenih 12 kontrolnih monitoringov (8 ocen odpadka, 2 monitoringa na področju hrupa v okolje, po en monitoring pa na področju emisij v vode in emisij v zrak).

12.1.4.10 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje izvršb po drugi osebi: ION izvaja izvršbe glede na razpoložljiva finančna sredstva.

Izvedena naloga 2022:

Inšpekcija za okolje in naravo je v letu 2022 izvedla 4 izvršbe na področju odpadkov in sicer približno 100 ton odpadne plastike in odpadnega papirja, 40 izrabljenih vozil in 500 izrabljenih gum, 17 m³ različnih gradbenih odpadkov, vključno z azbestnimi odpadki ter približno 179 ton odpadkov s klasifikacijsko številko 19 12 12.

12.1.4.11 Plan 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19: Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

Skupno poročilo za IRSOP je v posebnem poglavju.

12.1.5 IRSOP - Nadzori spoštovanja zahtev za zajezitev širitve nalezljive bolezni COVID-19

Plan IRSOP 2022 z obrazložitvijo: Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov glede COVID-19: Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

Izvedena naloga 2022:

IRSOP je konec decembra 2020 prejel pooblastilo za nadzor po ZNB. Tako so inšpektorji Inšpektorata za okolje in prostor rednim in izrednim nadzorom inšpekcijskih zavezancev v industrijskih obratih, na gradbiščih in v večstanovanjskih objektih dodali tudi nadzor spoštovanja zahtev ZNB in vladnih odlokov, namenjenih zajezitvi širitve nalezljive bolezni COVID-19. S 15. novembrom 2021, pa so inšpektorji Inšpektorata za okolje in prostor nadzore spoštovanja zahtev ZNB in vladnih odlokov, namenjenih zajezitvi širitve nalezljive bolezni COVID-19, intenzivirali, predvsem z nadzorom izpolnjevanja pogojev PCT in razširitvijo nadzorov na trgovske centre, objekte za gostinstvo, transportu, na bencinske servise ter javna mesta. Inšpekcijski nadzori se v večji meri opravljajo pri zavezancih, pri katerih so bile v preteklosti ugotovljene kršitve ZNB ali dejavnost predstavlja večje tveganje za prenos okužbe.

Inšpektorji Inšpektorata za okolje in prostor v okviru nadzorov, ki jih opravljajo pri inšpekcijskih zavezancih, preverjajo nošenje maske, zagotavljanje razkužila, omejitve glede zbiranja ter izpolnjevanje PCT (prebolel, cepljen, testiran) pogoja.

V letu 2022 so inšpektorji Inšpektorata za okolje in prostor izvedli 4.508 inšpekcijskih nadzorov izpolnjevanja zahtev ZNB (v okviru enega nadzora je lahko opravljenih več pregledov), in sicer:

- 3.471 inšpekcijskih pregledov v zvezi z nošenjem mask,
- 455 inšpekcijskih pregledov s področja omejitve zbiranja oseb,
- 1.231 inšpekcijskih pregledov nameščanja razkužil v objektih,
- 3.556 inšpekcijskih pregledov izpolnjevanja zahtev s področja preverjanja pogoja PCT in
- 10.776 inšpekcijskih pregledov izpolnjevanja pogoja PCT fizičnih oseb.

Inšpekcijski ukrepi: Po ZP-1 so inšpektorji izdali 8 plačilnih nalogov v zvezi z zagotavljanjem pogoja PCT. Po ZIN so izdali 147 opozoril.

12.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA JEDRSKO VARNOST, INŠPEKCIJA ZA SEVALNO IN JEDRSKO VARNOST

Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost deluje v okviru Uprave RS za jedrsko varnost – organa v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Na osnovi Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19 in 172/21; v nadaljnjem besedilu: ZVISJV-1) in drugih predpisov je v letu 2022 izvedla inšpekcijske nadzore na naslednjih področjih:

12.2.1 Sistemski inšpekcijski nadzori:

- A. Sistematični inšpekcijski nadzor v NE Krško (NEK) je bil opravljen na naslednjih področjih obratovanja:
- Splošna področja in projektne osnove, spremljanje projekta nadgradnje NEK,
 - Obratovanje, kvalifikacija opreme, staranje opreme,
 - Sistem vodenja, človeški in organizacijski dejavniki, varnostna dokumentacija, obratovalne izkušnje,
 - Ukrepanje ob izrednih dogodkih, računalniška varnost,
 - Varstvo pred sevanji, radioaktivni odpadki, radiološki vplivi na okolje, in obratovalni monitoring,
 - Remont 2022 s posebnim poudarkom na razpoložljivosti varnostne opreme in izpusti radioaktivnih snovi v okolje, implementacijo sprememb in nadgradenj tehnoloških sistemov ter delovanjem pooblaščenih organizacij, in
 - Usposabljanje osebja in preveritev strokovne usposobljenosti.

Planirano je bilo 40 pregledov, izvedenih je bilo 50 pregledov. Planirano je bilo 51 področij, od tega 7 področij ni bilo pregledanih.

- B. Inšpekcijski nadzor obratovanja raziskovalnega reaktorja TRIGA na Institutu Jožef Stefan je bil opravljen na naslednjih področjih: izvajanje vzdrževanja, izvedba sprememb, izvajanje obratovalnega monitoringa, pripravljenost na izredne dogodke, izvajanje eksperimentov in kibernetika varnost.

Planirani so bili trije pregledi, izveden je bil eden. Pregledana so bila vsa načrtovana področja razen enega.

- C. Za ostale jedrske ali sevalne objekte (skladišče radioaktivnih odpadkov na Brinju in rudnik Žirovski vrh – odlagališče hidrometalurške jalovine Boršt) Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost opravi predvidoma eno inšpekcijo na vsakem objektu, med katero pregleda izvajanje obratovalnega monitoringa in njihovo redno obratovanje.

- CSRAO; planiran en pregled, izvedena sta bila dva pregleda
- NSRAO (v gradnji); ni bilo predvidenih in izvedenih pregledov
- RŽV; ni bilo predvidenih in izvedenih pregledov.

- D. Ukrepanje ob dogodkih v jedrskih objektih, ki zahtevajo odziv URSJV.

Teh primerov v letu 2022 ni bilo.

- E. Inšpekcijski nadzor ostalih izvajalcev sevalnih dejavnosti, ki jih je v Sloveniji nekaj sto. Za inšpekcijo so bili določeni tisti zavezanci, ki predstavljajo večje tveganje. Nadzor je bil opravljen tudi pri tistih zavezancih, kjer so bile v minulem času prepoznane težave pri izpolnjevanju zakonskih zahtev (zamude pri izvajanju obveznega usposabljanja, rednih pregledih in meritvah virov sevanja ali zdravstvenih nadzorih delavcev, nezgode med obratovanjem, preseganje vnaprej določenih doznih ograd, neuporaba ali neredna uporaba merilnikov sevanja). Tretje merilo za načrtovanje inšpekcije pa je usmeritev, da naj bo pri vsakem izvajalcu inšpekcija vsaj enkrat v obdobju med rednim podaljševanjem njihovega dovoljenja, to je praviloma enkrat na pet let upoštevajoč stopenjski pristop.

- F. Inšpekcijski nadzor pooblaščenih izvajalcev meritev radioaktivnosti pošiljk. Slednji morajo izvajati meritve radioaktivnosti pri prometu pošiljk.

Za zgornji dve področji je bilo skupno predvidenih 55 pregledov, izvedeno je bilo 51 pregledov. Nekaj ni bilo možno izvesti zaradi različnih upravičenih in objektivnih razlogov.

- G. Inšpekcijski nadzor pooblaščenih izvedencev po 89. členu ZVISJV-1.

Planiran je bil pregled enega pooblaščenega izvedenca, ki je bil tudi izveden.

Skupaj je bil izveden 101 pregled, kar je nekoliko pod načrtovanim številom pregledov. Glavni razlog je bilo povečano število pregledov po ZNB zaradi epidemije COVID-19, ki so bili sicer del letnega plana, vendar jih je bilo zaradi poteka epidemije in nadzora ukrepov več, kot je bilo predvideno. Zato je bila izvedena optimizacija plana osredotočena na pomembnejše preglede.

12.2.2 Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav:

Pomembna prioriteta je tudi takojšnje ukrepanje ob dogodkih na terenu (intervencijah), pri katerih lahko pride do obsevanja z viri sevanj ali kontaminacije okolja.

URSVJ je prejela 34 prijav (večinoma o povišani radioaktivnosti pošiljk), ki so jih obravnavali prioriteto. V letu se je zaradi sprememb na področju zakonodaje povečalo število intervencij na področju poštnih storitev oziroma pošiljk. Število prijav se je precej povečalo že v letu 2021, vendar so bile predvsem iz področja medicinskih odpadkov, teh pa je bilo v letu 2022 precej manj zaradi ustreznih ukrepov inšpekcije. Število prijav je zato v letu 2022 približno enako kot leto prej.

12.2.3 Inšpekcijski nadzori na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

Inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prijav ni bilo, so bile pa v začetku leta še vedno prioriteta nadzori po ZNB.

12.2.4 Prekrškovni postopki:

V letu 2022 ni bilo prekrškovnih postopkov.

12.2.5 Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijami:

Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost po potrebi skupne preglede načrtuje z Upravo RS za varstvo pred sevanji (NEK, Inštitut Jožef Stefan, izvajalci sevalne dejavnosti in morebitne intervencije), z Inšpektoratom RS za notranje zadeve (NEK, Inštitut Jožef Stefan) in z Inšpektoratom RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (NEK).

Izvedeni sta bili dve skupni inšpekciji z URSVS (NEK in Steris d.o.o.).

12.2.6 Nadzori po ZNB:

Izvedenih je bilo 40 nadzorov po ZNB v skladu z določitvami prioritet na inšpekcijskem svetu.

13. MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

13.1 ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE

13.1.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov:

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije opravlja inšpekcijske nadzore z namenom varovanja javnega zdravja. Skupno je bilo izvedenih skoraj 21.200 inšpekcijskih nadzorov, od tega 15.500 rednih oziroma sistemskih inšpekcijskih nadzorov.

V prvih treh mesecih je prioriteto izvajal redne oziroma sistemske inšpekcijske nadzore na področju nalezljivih bolezni v povezavi z nalezljivo boleznijo COVID-19 in sicer:

- spoštovanje osamitve (izolacije),
- spoštovanje karantene,
- izvajanje splošnih ukrepov za zmanjšanje tveganja okužbe z nalezljivo boleznijo COVID-19, kot so: obvezno nošenje zaščitnih mask, vzdrževanje medsebojne razdalje, prezračevanje in razkuževanje rok,

- izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni ali testirani) zaposlenih in uporabnikov v dejavnostih zdravstva, šolstva, higienske nege, nastanitvenih obratih z gostinstvom, individualnih nezdravstvenih svetovalnih in terapevtskih storitvah in na smučiščih,
- izvajalce testiranja glede izpolnjevanja pogojev za izvajanje testiranja in sicer obstoj dovoljenja Ministrstva za zdravje za opravljanje zdravstvene dejavnosti in izvajanje testiranja s strani zdravstvenega kadra z izpolnjenimi pogoji za samostojno delo v zdravstveni dejavnosti, kot to določa Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US in 141/22 – ZNUNBZ) in
- obveščanje testiranih oseb o pozitivnem rezultatu HAG testiranja s strani izvajalcev testiranja, napotitev na izvedbo obveznega potrditvenega PCR testa in spoštovanje obveznosti posameznika, da PCR test tudi izvede.

Po izboljšanju epidemiološke situacije in prenehanju veljavnosti odlokov Vlade RS in odredb ter pravilnikov Ministrstva za zdravje v povezavi z epidemijo nalezljive bolezni COVID-19, je inšpektorat v aprilu 2022 pričel izvajati redni nadzor oziroma sistemske inšpekcijske nadzore tudi na nekaterih drugih področjih. Po vzoru let pred nalezljivo boleznijo COVID-19, je inšpektorat vzpostavil in izvedel obdobjni program dela od aprila do decembra 2022 s prioriteta rednega sistemskega nadzora spoštovanja določil zakonodaje na področjih:

- zdravstvene dejavnosti, pacientovih pravic, duševnega zdravja,
- nalezljivih bolezni,
- minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojev,
- pitne vode ter objektov in naprav za javno preskrbo s pitno vodo,
- kopališč in kopalnih voda,
- varnosti na smučiščih,
- kozmetičnih proizvodov, varnosti igrač in splošne varnosti proizvodov,
- materialov in izdelkov, namenjenih za stik z živili,
- zdravstvene ustreznosti prehranskih dopolnil in živil za posebne skupine,
- omejevanje porabe alkohola, omejevanje uporabe tobaka in povezanih izdelkov.

Področja in pogostost nadzora na teh posameznih področjih se je določila s kategorizacijo objektov, ki je narejena na podlagi ocene tveganja. Ocena tveganja upošteva vrsto in obseg aktivnosti tistih dejavnosti oziroma objektov, ki so pod nadzorom inšpektorata in ciljne populacije potrošnikov/uporabnikov. Pri analizi za določitev prioriteten vsebinskih področij so se upoštevali podatki o realizaciji nadzora, vrstah in številu prijav v prejšnjih letih, aktualna problematika, spremembe predpisov in razpoložljivi viri inšpektorata. Znotraj rednih sistemskih inšpekcijskih nadzorov so bili planirani in izvedeni tudi odvzemi vzorcev različnih vrst proizvodov in materialov za laboratorijske analize na mikrobiološke in/ali kemične oziroma fizikalne parametre.

Druge redne naloge oziroma sistemski inšpekcijski nadzori, ki jih je inšpektorat opravljal v letu 2022 so bili:

- inšpekcijski nadzor ob vnosu pošiljk na področjih materialov in izdelkov, namenjenim za stik z živili in zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti prehranskih dopolnil in živil za posebne skupine,
- delovanje kontaktne točke za RASFF na področjih materialov in izdelkov, namenjenim za stik z živili in zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti prehranskih dopolnil in živil za posebne skupine in
- delovanje kontaktne točke za RAPEX na področjih splošne varnosti proizvodov, kozmetičnih proizvodov, varnosti igrač in povezanih izdelkov (e-cigaret).

13.1.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav:

Prioritetne izredne inšpekcijske nadzore je inšpektorat izvajal na podlagi prejetih prijav, odstopov drugih služb in drugih primerov utemeljenih sumov kršenja predpisov. Ker je predmet prijav in pobud, vedno povezan z vprašanji glede ogrožanja javnega zdravja, to pogojuje prioriteto obravnavo. Na podlagi prijetih prijav, odstopov drugih organov/inšpektoratov je bilo opravljenih čez 5.000 izrednih inšpekcijskih nadzorov.

13.1.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni:

V okviru ostalih pobud oziroma primerov utemeljenih sumov na kršenje predpisov, ki so pod nadzorom inšpektorata, je bilo izvedenih nekaj več kot 700 kontrolnih inšpekcijskih nadzorov.

13.1.4 Izvedeni prekrškovni postopki:

Pri uvedenih in zaključenih prekrškovnih postopkih je bilo izdanih več kot 1.900 prekrškovnih sankcij in ukrepov.

13.1.5 Izvedeni skupni inšpekcijski nadzori oziroma sodelovanja:

Skladno s strategijo delovanja inšpekcijskih služb v okviru koordinacije inšpekcijskega sveta je ZIRS od januarja do marca 2022 aktivno sodeloval z inšpekcijskimi organi in Policijo glede spoštovanja Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22; v nadaljnjem besedilu: Zakon o nalezljivih boleznih) in na njegovi podlagi sprejetih vladnih odlokov z namenom preprečitve širjenja nalezljive bolezni COVID-19. Z inšpekcijskimi organi, Policijo in predstavniki ministrstev so potekali operativni dogovori glede izvajanja nadzorov. Dodatno so s posameznimi inšpekcijskimi organi po potrebi potekali tudi operativni dogovori glede izvajanja nadzorov na posameznih področjih in vsebinah z namenom preprečitve razširjanja nalezljive bolezni COVID-19.

Od januarja do marca 2022 je ZIRS koordiniral pripravo in izdelavo enotnega periodičnega poročila vseh navedenih inšpekcijskih organov o izvedenih nadzorih in odrejenih ukrepih glede spoštovanja Zakona o nalezljivih boleznih in na njegovi podlagi sprejetih vladnih odlokov z namenom preprečevanja širjenja nalezljive bolezni COVID-19.

Inšpektorat je v letu 2022 nadaljeval s prakso odstopanja ugotovljenih kršitev, ki ne sodijo v stvarno pristojnost inšpektorata, ter s posvetovanjem o predmetnih zadevah z drugimi inšpekcijskimi organi in službami tudi na ostalih področjih. S Tržnim inšpektoratom RS, Policijo, Finančno upravo RS, Inšpektoratom RS za delo, Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je inšpektorat sodeloval v skupnih akcijah, ki so bile usmerjene na spoštovanje določil zakonodaje na področjih omejevanja porabe alkohola in uporabe tobačnih in povezanih izdelkov na javnih prireditvah in v gostinskih lokalih.

Podrobnejši podatki o izvedenih nalogah bodo razvidni iz Letnega poročila ZIRS za leto 2022 in iz Poročila inšpekcijskega sveta za leto 2022.

13.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO PRED SEVANJI, INŠPEKCIJA VARSTVA PRED SEVANJI

13.2.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

V letu 2022 je bilo načrtovanih 185 rednih sistemskih inšpekcijskih nadzorov, izvedenih pa 181 inšpekcijskih pregledov in sicer:

- načrtovani periodični pregledi (načrtovano 25, izvedeno 25),
- pregled povezan z začetkom ali prenehanjem uporabe (načrtovano 135, izvedeno 131),
- povišana koncentracija radona (načrtovano 25, izvedeno 25).

V skupini izrednih inšpekcijskih pregledov, ki predstavljajo vsoto prioriteten nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih obravnava je z vidika javnega interesa prednostna, in ostalih pobud in prijav je bilo predvidenih 15 pregledov izvedenih pa 34 in sicer:

13.2.2 Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa:

- nenačrtovani izredni dogodki (predvidenih pet, izvedena tri),
- nenačrtovani nadzori izvedeni zaradi epidemioloških razmer, ki vključujejo tudi nadzor po Zakonu o nalezljivih boleznih (predvidenih ni bilo, izvedeno 19).

13.2.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav:

- povišana izpostavljenost (predvidenih pet, izvedenih štiri),
- ugotovljene tehnične nepravilnosti (predvidenih pet, izvedeno osem).

13.2.4 Uvedeni prekrškovni postopki in skupni inšpekcijski nadzori:

Skupaj je bilo načrtovanih 200 pregledov, izvedenih pa 215.

13.3 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KEMIKALIJE, INŠPEKCIJA ZA KEMIKALIJE

13.3.1 Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij) na področjih:

- Vzorčenja barv in lakov: planiran in izveden je bil odvzem deset vzorcev določenih barv in lakov ter proizvodov za ličenje vozil. V odvzetih vzorcih so bile vsebnosti hlapnih organskih spojin v predpisanih mejah glede na kategorijo in podkategorijo, v katero je proizvod uvrščen;
- Vzorčenja električne in elektronske opreme (EEO): planiran odvzem deset vzorcev EEO in ugotavljanje prisotnosti omejenih nevarnih snovi v EEO je bil opravljen. V enem od vzorcev je bila ugotovljena prekomerna koncentracija dveh omejenih ftalatov (bis(2-etilheksil) ftalat-DEHP in dibutil ftalat-DBP). Izdelek je bil umaknjen iz prometa, notificiran v RAPEX sistem in tudi v ICSMS sistem;
- Vzorčenja opreme za treniranje in fitnes: v desetih odvzetih vzorcih so ugotavljali prisotnost kratkoverižnih kloriranih parafinov (SCCP). Vsi odvzeti vzorci so bili ustrezni;
- Vzorčenja osvežilcev zraka: v desetih vzorcih so ugotavljali morebitno prisotnost 1,1-dikloroetana, ki je omejen po REACH uredbi, vendar ga v odvzetih vzorcih niso dokazali;
- Vzorčenja razredčil: odvzetih je bilo pet vzorcev. Ugotavljali so prisotnost 1,1-dikloroetana, vendar ga v odvzetih vzorcih ni bilo;
- Mednarodni projekt REF 10-integrirani nadzor proizvodov je bil izveden v okviru vsakoletnega harmoniziranega nadzora v EU. Za namene in poročanje evropski agenciji za kemikalije (ECHA) so uporabili podatke o zgoraj navedenih vzorčenjih EEO, osvežilcev zraka in razredčil;
- Mednarodni projekt BEF-2 je zajemal nadzor biocidnih proizvodov, predvsem razkužil in ugotavljanje ali so le-ti vpisani v Register BP in ali vsebujejo predpisane podatke, potrebne za obveščanje uporabnikov. Opravljenih je bilo devet inšpekcijskih pregledov, od katerih je bil en pregled spletne prodaje. Pregled je poleg ocene ustreznosti biocidnega proizvoda zajemal tudi poročaje ECHA v obliki enotnega vprašalnika za vse države članice. V šestih primerih so ugotovili nepravilnosti pri označevanju, v enem primeru pa podjetje ni imelo ustreznih dovoljenj;
- Nadzor uporabe razkužil: v prvem dveh mesecih leta 2022 je IK intenzivno nadzirala ustreznost in označevanje razkužil, katerih uporaba na javnih mestih je bila predpisana z Odloki o začasni ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19. Na tem področju so opravili 165 pregledov. Prepovedali so uporabo 13 izdelkov, ki so bili v uporabi, a niso vpisani v Register biocidnih proizvodov. Nadalje so odredili odpravo nepravilnosti pri označevanju razkužil v uporabi, in sicer v osmih primerih.

13.3.2 Izvedba prioritarnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa:

Planirano za obravnavo je bilo do 50 pregledov iz tega naslova, opravljenih je bilo 57 pregledov na osnovi prijav, nujnih in/ali nenačrtovanih pregledov ter odstopov drugih organov.

13.3.3 Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav:

Planirano za obravnavo je bilo do 300 RAPEX notifikacij, leta 2022 pa je bilo prejetih 406 notifikacij, ki so bile v tekočem letu tudi obravnavane.

13.3.4 Uvedeni prekrškovni postopki:

Števila prekrškovnih postopkov se ne načrtuje. V letu 2022 so bili uvedeni trije prekrškovni postopki. V enem primeru je bil izdan opomin po ZP-1, v preostalih dveh primerih pa odločba o prekršku. En prekrškovni postopek je še v teku.

13.3.5 Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov:

V letu 2022 ni bilo predvidenih skupnih inšpekcijskih nadzorov v smislu planiranih akcij, se pa ti izvajajo glede na potrebe v konkretnih situacijah. V letu 2022 je bila IK aktivno vključena v skupni inšpekcijski nadzor po Zakonu o varstvu okolja v podjetju Melamin.

13.3.6 Nadzor po ZNB:

IK je kot pristojni organ za nadzor razkužil (biocidni proizvodi) planiral in opravljal nadzore uporabe razkužil. Zaradi epidemične situacije in usmeritev Vlade RS je IK na tem področju opravil dodatnih 165 pregledov, prepovedal uporabo 13 izdelkov, ki so bili v uporabi, a niso vpisani v Register biocidnih proizvodov ter v osmih primerih odredil odpravo nepravilnosti pri označevanju razkužil v uporabi.

Poleg se je nadziralo še izpolnjevanje PCT pogojev ter pravilnost nošenja zaščitnih mask, o navedenem je bilo tedensko poročano ZIRS - u.

13.4 JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZDRAVILA IN MEDICINSKE PRIPOMOČKE

Sektor za farmacevtsko inšpekcijo Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke (v nadaljnjem besedilu: JAZMP) je za leto 2022 načrtoval skupno 346 inšpekcijskih nadzorov, izvedenih pa je bilo 353.

Na področju **sistemskih inšpekcijskih nadzorov**, ki se izvajajo ali na podlagi zakonsko določene periode ali ocene tveganja je bilo realiziranih 178 nadzorov (plan 181). Nekoliko manj nadzorov je posledica prilagajanja razmeram in zahtevam med letom. Tako je na področju proizvodnje zdravil en zavezanec prenehal z opravljanjem dejavnosti, dva nadzora pa so zaradi učinkovitejše izvedbe programa prenesli iz decembra 2022 v prvo četrtletje 2023. Pri tem so še vedno znotraj z zakonom predvidenega časovnega okvira. Tudi sicer so celotni program na področju proizvodnje zdravil izpeljali znotraj predvidenega triletnega cikla kljub številnim težavam, povezanih z epidemijo, zaradi katerih se je Evropska agencija za zdravila odločila za podaljšanje obstoječih GMP certifikatov do konca leta 2023.

Poleg inšpekcijskih nadzorov v sektorju izvajajo tudi preverjanje izpolnjevanja pogojev za posamezne dejavnosti (t. i. verifikacijske nadzore), ki so osnova izdaje novih ali sprememb obstoječih dovoljenj za različne dejavnosti. Zakonsko predvideni roki so relativno kratki, zato je potrebna prioriteta obravnava. V letu 2022 beležijo nepričakovano veliko tovrstnih vlog (50, planiranih 30), kar je zahtevalo precej dodatnih naporov in prilagajanja.

Na področju MP so po uvedbi nove uredbe obseg sistemskih nadzorov že z letnim planom povečali in ga kljub temu tudi presegli (realizirano 30, plan 24). Ta del želijo v prihodnje bistveno razširiti, trenutno težavo predstavlja zaenkrat številčno skromna ekipa in pa še vedno velike preobremenjenosti z izrednimi nadzori.

Na področju **izrednih nadzorov**, ki izhajajo iz obravnave pobud, prijav in interne analize signalov tveganja, so v letu 2022 v primerjavi s prejšnjimi leti priča pričakovanemu zmanjšanju. Tako so realizirali 165 izrednih nadzorov (plan 160), kar je manj kot prejšnji dve leti, ko je prišlo do izjemno velikega porasta na račun medicinskih pripomočkov, povezanih z epidemijo covid-19 (medicinske maske, diagnostični testi, ventilatorji...). V letu 2022 so na področju medicinskih pripomočkov zaključili obravnavo 121 prijav, prejeli pa 67 novih, kar kaže na umirjanje stanja.

Na področju zdravil in drugih izdelkov za zdravljenje so tekom leta prejeli 86 pobud/prijav in uvedli 36 izrednih inšpekcijskih nadzorov. Skupno so v letu 2022 zaključili obravnavo 125 prijav in 48 izrednih nadzorov. Dodatno so izvedli 10 izrednih nadzorov na osnovi analize tveganj. V zadnjih letih opažajo predvsem velik porast mednarodnega spletnega oglaševanja in prodaje izdelkov, ki so predstavljeni kot zdravila in izdelki, ki jih skladno z zakonodajo opredeljujejo kot zdravila. Strani tipično gostujejo na strežnikih, ki se nahajajo v tretjih državah, pri čemur se domene zelo hitro spreminjajo, zato ima tudi blokiranje teh strani omejen učinek.

JAZMP izvaja inšpekcijske nadzore tudi v **tretjih državah** in sicer v okviru sodelovanja v nadzorih, ki jih organizira Evropska agencija za zdravila in pa na zaprosilo različnih poslovnih subjektov. Leto 2022 je bilo po daljšem obdobju velikih težav zaradi epidemije zelo uspešno. Kljub nadaljevanju blokade inšpekcijskih nadzorov farmacevtske proizvodnje na Kitajskem je JAZMP inšpektorjem uspelo izpeljati 9 inšpekcij na področju proizvodnje zdravil (GMP) in eno inšpekcijo na področju kliničnega preskušanja zdravil (GCP). V okviru Evropske agencije za zdravila so potekale 4 GMP inšpekcije (3 Indija, ena ZDA), pri tem so v eni indijski imeli vlogo vodilnega inšpektorja. Ta del dejavnosti je strateško zelo pomemben, ker omogoča širjenje ekspertize tudi na vsebinska področja, ki so lokalno manj prisotna.

Poleg izvajanja nadzorov inšpektorji JAZMP aktivno sodelujejo v različnih delovnih skupinah evropskih organov za področja z naše pristojnosti.

Slovenske izkušnje in rezultate pri upravljanju z zaščitnimi elementi so predstavili v članku, objavljenemu v publikaciji Evropske organizacije za verifikacijo zdravil EMVO (*European*

Inšpektorji JAZMP sodelujejo tudi pri nadzoru na uvozom zdravil, ki ga izvaja Carina in sicer skladno s 165. členom Zakona o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14 in 66/19) nudijo strokovno podporo. Tako so v letu 2022 v 83-tih nadzorih posredovali strokovno mnenje, kar je precej preseglo plan, v katerem so predvideli 60 tovrstnih zadev.

Na sektorju za farmacevtsko inšpekcijo poteka tudi obravnava odstopov kakovosti zdravil. V letu 2022 so tako obravnavali skupno 872 tovrstnih obvestil iz mednarodnega sistema medsebojnega obveščanja RAN in 196 poročil o ugotovljeni GMP neskladnosti. Zaradi hujših pomanjkljivosti so izpeljali 6 odpoklicev zdravil.

Člani farmacevtske inšpekcije JAZMP sodelujejo tudi pri izvedbi izobraževalnih vsebin na Fakulteti za farmacijo in v programu specializacij Lekarniške zbornice Slovenije.

14. SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DIGITALNO PREOBRAZBO

14.1 AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: AKOS) je neodvisen organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji.

AKOS je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem Zakona o elektronskih komunikacijah. Glede zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev je bilo največ inšpekcijskih postopkov izvedenih na področju varstva konkurence, uporabe številkega prostora in varstva pravic končnih uporabnikov. Na področju spremljanja infrastrukturnih investicij je AKOS izvajal sistematične nadzore zavezancev glede izvajanja obveznosti na področju skupnih gradenj in souporabe gospodarske javne infrastrukture, sistematične nadzore vpisa komunikacijske infrastrukture v register gospodarske javne infrastrukture, nadzore nad odprtostjo širokopasovnih omrežij ter izpolnitvijo obveznosti gradnje omrežij v primeru izkazanega tržnega interesa ter preverjanje služnostnih pogodb glede souporabe zgrajene infrastrukture. Na podlagi javnega pooblastila AKOS upravlja tudi z radiofrekvenčnim spektrom Republike Slovenije. Na tem področju je ena od pomembnih nalog AKOS tudi inšpekcijski nadzor nad zakonito uporabo slovenskega radiofrekvenčnega (RF) spektra.

V okviru opravljanja nalog na področju radijskih in televizijskih dejavnosti je AKOS v letu 2022 med drugim zbiral poročila o doseženih deležih evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v letu 2021 na podlagi prejetih letnih poročil ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev po Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS), preverjal točnosti posredovanih podatkov o doseženih deležih evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v TV programih z večjo gledanostjo, zbiral podatke o ukrepih za izboljševanje dostopnosti do avdiovizualnih medijskih storitev za invalide, opravljal analizo obsega oglaševanja v najbolj gledanih televizijskih programih in preverjal izpolnjevanje pogojev v radijskih in televizijskih programih za ohranitev statusa programa posebnega pomena.

Delovanje AKOS na področju za pošto ureja Zakon o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15; v nadaljnjem besedilu: ZPSto-2). Zakon določa, da mora AKOS delovati pregledno in zagotavljati, da v podobnih okoliščinah ni diskriminacije med izvajalci in uporabniki poštnih storitev. Pristojnosti AKOS na tem področju zajemajo tudi spremljanje kakovosti in načina izvajanja univerzalne poštne storitve ter sprejemanje ustreznih ukrepov v primeru neizvajanja poštne storitve.

Naloga AKOS na področju železniškega prometa je spremljanje konkurence na trgu storitev v potniškem in tovornem prometu. V okviru te naloge AKOS izvaja tudi nadzor nad neodvisnostjo upravljavca železniške infrastrukture v vertikalno integriranem podjetju ter preglednostjo njegovega finančnega poslovanja. Če AKOS ugotovi kršitve svobodne konkurence ali predpisov, ukrepa v skladu z Zakonom o železniškem prometu (ZZelP) in drugimi predpisi, ki urejajo železniški promet.

14.1.1 Sistemski inšpekcijski nadzori:

AKOS je v letu 2022 skupno opravil 146 inšpekcijskih nadzorov, ki so bili kot sistemski inšpekcijski nadzori določeni na podlagi letnega programa dela. Pri določitvi sistemskih inšpekcijskih

nadzorov je AKOS izhajal iz ugotovitev v predhodno izvedenih inšpekcijskih postopkih in iz ocene, da na posameznem področju obstaja večja verjetnost nespoštovanja posameznih predpisov.

V okviru načrtovanega sistemskega nadzora za leto 2022 preverjanje izpolnjevanja zakonskih zahtev glede zagotavljanja zaupnosti komunikacij sta bila na podlagi ZEKom-1 izvedena 2 inšpekcijska nadzora, v katerih je AKOS preverjal spoštovanje zakonskih določb glede snemanja in shranjevanja komunikacij in varovanja prometnih in lokacijskih podatkov. Se je pa kot bolj pereča problematika pokazalo področje varstva pravic končnih uporabnikov in je AKOS zato uvedel sistemski nadzor nad izvajanjem zakonskih določb glede vsebine in postopka spreminjanja naročniških pogodb ter transparentnosti obveščanja končnih uporabnikov.

Na področju spremljanja infrastrukturnih investicij je AKOS v letu 2022 uvedel 25 inšpekcijskih nadzorov, ki so se nanašali na preverjanje služnostnih pogodb glede souporabe zgrajene infrastrukture, od katerih jih je zaključil 22. AKOS je v letu 2022 zaključil tudi 38 inšpekcijskih nadzorov, ki so se nanašali na preverjanja izpolnjevanja obveznosti poročanja podatkov o komunikacijskih omrežjih in omrežnih priključnih točkah v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.

Na področju zakonite uporabe radiofrekvenčnega spektra, radijske in terminalne opreme je bilo v letu 2022 izvedenih 70 inšpekcijskih nadzorov nad izvajanjem določb o dodelitvi radijskih frekvenc FM radijskih postaj in usmerjevalnih mikrovalovnih povezav ter nad delom brez odločb o dodelitvi radijskih frekvenc.

AKOS je na področju radijskih in televizijskih dejavnosti v okviru opravljanja naloge zbiranja poročil o doseženih deležih evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v letu 2021 na podlagi prejetih letnih poročil ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev po ZAvMS izvedel 10 postopkov inšpekcijskega nadzora zoper zavezanca, ki niso pravočasno posredovali popolnih poročil o predvajanih deležih evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v letu 2021. AKOS ni zaznala nobenih indecev, ki bi kazali na netočnost posredovanih podatkov o doseženih deležih evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v preteklem letu, zaradi česar v letu 2022 v zvezi s tem ni izvedel nobenega postopka inšpekcijskega nadzora. Tudi na podlagi zbiranja podatkov o ukrepih za izboljševanje dostopnosti do avdiovizualnih medijskih storitev za invalide AKOS inšpekcijskih postopkov ni uvedel. Je pa na podlagi 41. člena ZAvMS od ponudnikov pridobil poročila o izvajanju dostopnosti storitev za invalide za 89 avdiovizualnih medijskih storitev.

Na področju nadzora trga poštних storitev so bili izvedeni štirje inšpekcijski nadzori v zvezi s kakovostjo izvajanja univerzalne storitve po ZPSto-2, in sicer dva, ki sta se nanašala na nameščenost poštних nabiralnikov in označitvijo zadnjega praznjenja in dva, ki sta se nanašala na pogodbeno pošto.

Na področju železniškega prometa AKOS v letu 2022 ni izvedel načrtovanih sistemskih inšpekcijskih nadzorov na področju računovodskih evidenc upravljavca javne železniške infrastrukture in drugega finančnega poslovanja in nadzora nad spodbudami in režimom učinkovitosti upravljavca javne železniške infrastrukture, ker je v prvi polovici leta 2022 zaznal nepravilnosti pri dodeljevanju ad-hoc vlakovnih poti na odseku proge Ljubljana-Brezovica in je le-te obravnavala prednostno.

14.1.2 Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav:

AKOS je v letu 2022 skupno na vseh področjih opravil 52 prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa.

V zvezi z izvajanjem ZEKom-1 je bilo na področju nadzora nad izvrševanjem odločb v zvezi z zagotavljanjem konkurence uvedenih in zaključenih 12 inšpekcijskih postopkov. AKOS je tako preverjal zakonitost izvajanja regulatornih obveznosti na področju cenovnega nadzora, dopustitve operatorskega dostopa do omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe ter zagotavljanje transparentnosti.

Na področju spremljanja infrastrukturnih investicij je AKOS izvedel 2 inšpekcijska postopka, ki sta se nanašala na preverjanje izpolnjevanja obveznosti objave skupnih gradenj agenciji in 1 inšpekcijski postopek preverjanja realizacije izkazanega tržnega interesa.

Na področju zakonite uporabe radiofrekvenčnega spektra, radijske in terminalne opreme je bilo izvedenih 19 inšpekcijskih nadzorov, med njimi največ takih, ki so se nanašali na nepravilno uporabo repetitorjev za izboljšanje jakosti signalov mobilnih omrežij s strani končnih uporabnikov

in, ki so imeli za posledico motenje omrežij javnih mobilnih operaterjev. Na drugem mestu po številu nadzorov na tem področju so bili inšpekcijski nadzori v zvezi z nepravilno uporabo RLAN omrežij na 5 GHz frekvenčnem področju, ki motijo vremenski radar.

Na področju radijskih in televizijskih dejavnosti v okviru preverjanja zaščite gledalcev pred prekomernim oglaševanjem v televizijskih programih po ZAvMS ni bilo izvedenih nadzorov, saj kljub sistematičnem mesečnem spremljanju na podlagi podatkov iz raziskave AGB Nielsen in analizi obsega oglaševanja v najbolj gledanih televizijskih programih (16 slovenskih, 26 tujih), ni bilo zaznanih kršitev. V okviru preverjanja izpolnjevanja pogojev v radijskih in televizijskih programih za ohranitev statusa programa posebnega pomena je bilo izvedenih in zaključenih 6 inšpekcijskih nadzorov. 1 prioriteten inšpekcijski nadzor je bil zaključen in izdana odločba z ukrepi za odpravo kršitev na podlagi ZAvMS zaradi spodbujanja k sovražstvu in nasilju.

Na področju nadzora trga poštnih storitev sta bila izvedena dva nadzora v zvezi z izjemami izvajanja univerzalne storitve (ustreznost odstopanj od vročitve in dostave na dom) po ZPSto-2, v okviru katerih se je ugotavljalo upravičenost izjeme od dostave na dom, in sicer iz razloga skrbi za zdravje in varnost dostavljavca.

Na področju železniškega prometa je AKOS kot prioriteten inšpekcijski nadzor na osnovi prejetih pobud in prijav, pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, izvedel tri nadzore, in sicer nadzor nad dodeljevanjem ad hoc vlakovnih poti, nad dodeljevanjem X-2 rednih vlakovnih poti ter nad uporabo in izkoriščenostjo vlakovnih poti na preobremenjeni javni železniški infrastrukturi.

14.1.3 Inšpekcijski nadzori na osnovi ostalih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni:

Na osnovi ostalih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni, je AKOS na področju zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev na podlagi ZEKom-1 v letu 2022 izvedel še 328 inšpekcijskih nadzorov, izmed katerih se jih je največ nanašalo na preverjanje, ali zavezanec spoštujejo zakonske določbe, ki se nanašajo na neposredno trženje t. i. neželene komunikacije. Izstopali so tudi nadzori v zvezi z zakonito uporabo številskega prostora, obdelavo podatkov o naročnikih, prepoved opravljanja klicev v komercialne in raziskovalne namene in skladnost vsebine naročniških pogodb z zakonskimi zahtevami. Na področju spremljanja infrastrukturnih investicij je bil opravljen 1 inšpekcijski nadzor.

V okviru opravljanja nalog na področju železniškega prometa, in sicer pri spremljanju konkurence na trgu storitev v potniškem in tovornem prometu in izvajanju nadzora glede neodvisnosti upravljavca železniške infrastrukture v vertikalno integriranem podjetju ter glede preglednosti njegovega finančnega poslovanja je AKOS v letu 2022 izvedel tri neprioritete inšpekcijske nadzore.

14.1.4 Prekrškovni postopki:

AKOS je v letu 2022 izvedel 22 prekrškovnih postopkov. Največ prekrškovnih postopkov se je nanašalo na zlorabo komunikacije v sili oziroma kršitev enajstega odstavka 134. člena ZEKom-1.

14.1.5 Skupni inšpekcijski nadzori oziroma sodelovanje:

V letu 2022 AKOS ni imel načrtovanih skupnih inšpekcijskih nadzorov in jih tudi ni izvedel.

14.1.6 Nadzori po ZNB:

AKOS je za leto 2022 med systemske inšpekcijske nadzore uvrstil tudi nadzore nad spoštovanjem predpisov (vladnih ukrepov) za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19). Na tem področju so pooblaščenec osebe AKOS v letu 2022 izvedle 82 inšpekcijskih nadzorov.

II. ZAKLJUČEK – OCENE O IZVEDBI

1. Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost

Inšpekcija za informacijsko varnost je v podanih okoliščinah v letu 2022 uresničila zadane cilje iz Strateških usmeritev in prioritet inšpekcijskega nadzora Urada Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost za leto 2022. Vsi načrtovani nadzori pri zavezanecih – izvajalcih bistvenih

storitev so bili uspešno izvedeni. Inšpekcija se je kadrovsko okrepila z enim inšpektorjem. Pridobljene izkušnje iz inšpekcijskih nadzorov ter znanja iz izvedenih usposabljanj in izobraževanj so podlaga za načrtovanje dela in nalog Urada Vlade RS za informacijsko varnost v letu 2023.

2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MDDSZ se je seznanilo z izvedbo strateških usmeritev in prednostnih nalog IRSD za leto 2022 in ocenjuje, da je bil IRSD pri tem uspešen, saj je v pretežni meri izvedel planirane naloge.

Poleg tega je bil tudi v letu 2022 poudarek na področjih, ki se kažejo kot najbolj tvegana za kršitve pravic večjemu številu delavcev – zagotavljanje plačila za delo, ki vključuje tudi regres za letni dopust, opravljanje dela delavcev v različnih oblikah dela zunaj delovnega razmerja (prekarno delo), nezakonito zagotavljanje delovne sile, spremljali so tudi tuje delodajalce, ki izvajajo čezmejne storitve v Sloveniji oziroma napotujejo delavce na delo v Slovenijo. Na področju varnosti in zdravja pri delu so inšpektorji posebno pozornost namenili zagotavljanju varnega in zdravega dela na začasnih in premičnih gradbiščih ter situacijam, kjer so bili neposredno ogroženi življenje in zdravje delavcev med izvajanjem delovnega procesa. Socialna inšpekcija je izvajala načrtovane socialnovarstvene storitve in naloge.

3. Ministrstvo za finance

Ministrstvo za finance je ocenilo, da so vsi inšpekcijski organi, ki sodijo v njegovo pristojnost, uspešno izpolnili načrtovane strateške usmeritve in prioritete za leto 2022.

4. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Tržni inšpektorat Republike Slovenije (TIRS) na podlagi ocene tveganja vsako leto pripravi seznam prioriteten področij, na katerih v naslednjem koledarskem letu izvede prioritete nadzore po vsej Sloveniji. V oceni tveganja so upoštevani različni dejavniki: kršitve v preteklih letih, število prijav, lastni predlogi in predlogi zunanjih deležnikov (drugih inšpektoratov, MGRT, drugih državnih organov, različnih zbornic, laboratorijev in potrošniških organizacij). V letni načrt prioriteten nadzorov TIRS vsako leto vključi tudi nadzore, ki jih izvede skupaj z drugimi zainteresiranimi inšpekcijami.

Ne glede na pripravljen seznam prioriteten nadzorov, TIRS sproti spremlja dogajanje na trgu, na vseh področjih nadzora, ter po potrebi pripravi in izvede tudi izredne ukrepe, če med letom ugotovi, da so potrebni.

Urad RS za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor (MIRS), je v okviru izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora vodil upravne in prekrškovne postopke meroslovnega nadzora na področjih:

- merilnih instrumentov (meril) v uporabi in v prometu,
- pravilne uporabe merskih enot,
- količin predpakiranih izdelkov ter
- prometa z izdelki iz plemenitih kovin.

Pri izvedbi nadzora v letu 2022 je upošteval tako prioritete nadzora po vrsti meril kot stanje urejenosti, ugotovljeno v preteklih nadzorih ter tudi nove zavezance. Nadzor nad merili v prometu (na trgu) je potekal predvsem v okviru skupnih EU projektov, ki je v letu 2022 zaradi težav s pandemijo COVID-19 vključeval le en skupni projekt, planirana skupna EU projekta nad merilnimi sistemi za mleko in kurilno olje ter nad vodomeri pa zaradi situacije s pandemijo COVID-19 v letu 2022 nista bila realizirana in sta preložena na leto 2023. V zmanjšanem obsegu je bil izveden tudi nadzor pri zavezancih, ki so imeli ob zadnjem nadzoru urejeno stanje, saj izkušnje kažejo, da se stanje hitro poslabša, če se nadzora ne izvaja redno.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ocenjuje, da sta tako MIRS kot TIRS kljub izrednim razmeram zaradi koronavirusa SARS-CoV-2 (nalezljiva bolezen COVID-19) v prvem četrtletju leta 2022 izvedla nadzor učinkovito in v skladu s strateškimi usmeritvami in prioritetami za leto 2022.

5. Ministrstvo za infrastrukturo

Ministrstvo za infrastrukturo ocenjuje, da so inšpektorati oziroma inšpekcije, ki sodijo v njegovo pristojnost, v letu 2022 uspešno izvedli zastavljene usmeritve in prioritete.

6. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je seznanjeno z ugotovitvami izvedenih nadzorov na področju šolstva in športa in na ta način pridobilo oceno zakonitosti delovanja zavezancev na področju šolstva in športa. S tem je oblikovana realna ocena stanja uresničevanja zakonitosti na posameznih področjih kot osnova za ukrepanje ministrstva na normativnem področju.

7. Ministrstvo za javno upravo

Inšpektorat za javni sektor je v letu 2022 po številu opravljenih nadzorov in rešenih zadev pri več kazalnikih presegel realizacijo načrta dela. Skupaj je v vseh treh inšpekcijah v okviru inšpektorata izvedel 6,5 % več prioriteten nadzorov, kot je bilo predvideno v načrtu dela. V primerjavi z načrtom dela je tudi izvedel 47,8 % več nadzorov na osnovi prijav, ki jih je obravnaval po vrstnem redu prispetja, s čimer je bistveno zmanjšal zaostanke iz preteklih let. Manjšo realizacijo je zabeležil le pri načrtovanih sistemskih nadzorih, ki bodo glede na kadrovsko okrepitev Inšpekcije za informacijsko družbo lahko zaključeni v 2023.

Skupaj so vse tri inšpekcije, ki delujejo v okviru inšpektorata, rešile 1.322 zadev, kar za 29,1 % presega število načrtovanih nadzorov, oziroma za 6,8 % presega število rešenih zadev iz leta 2021. Čeprav je skupno število prijav po vseh treh inšpekcijah ostalo na skoraj enakem številu kot v letu 2021, se je Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem v tretjem in četrtem kvartalu 2022 soočila s skoraj 25 % povečanjem števila prejetih prijav glede na povprečje 2019 do 2021, kar je kljub večji učinkovitosti prispevalo k zmanjšanemu deležu rešenih zadev omenjene inšpekcije.

8. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo:

Inšpekcija za kmetijstvo je v letu 2022 prioriteto izvajala nadzor nad preprečevanjem zaraščanja, neobdelanosti in degradacije kmetijskih zemljišč, nadzor dobre kmetijske prakse in spoštovanja okoljskih ukrepov pri gnojenju v smislu rabe živinskih gnojil in digestata na občutljivih območjih kot so vodovarstvena območja, gnojenja v času prepovedi ter ustreznost skladiščnih kapacitet predvsem na vodovarstvenih območjih.

Izvajal se je tudi nadzor registrov:

- RKG (Register kmetijskega gospodarstva),
- spletne aplikacije VOLOS (Centralni register goveda (CRD), Centralni register prašičev (CRPš), Centralni register drobnice (CRD) in Centralni register kopitarjev (CRK)) in
- CRA (Centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov)

zaradi zagotavljanja sledljivosti porekla slovenskih pridelkov in živil ter finančnega poslovanja in skladnosti poslovanja z zakonodajo. Eno od prioritet je predstavljalo tudi varstvo potrošnikov v povezavi z nadzorom prodaje kmetijskih pridelkov in živil na lokalnem trgu, preprečevanje zavajanja glede izvora blaga in storitev pri trženju in označevanju ter izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Na inšpekciji za gozdarstvo je bil poudarek nadzora nad izvajanjem sečenj, izvedbo sanitarnih sečenj v določenem roku, izvajalci del v gozdovih ter nedovoljenimi posegi v gozdove. Gozdarska inšpekcija je pri nadzoru izvajalcev del v gozdovih ter sledljivosti lesa in lesnih sortimentov sodelovala tudi z drugimi nadzornimi organi, predvsem z IRSD in FURS.

Inšpekcija za vinarstvo je prioriteto nadzirala promet z vinom in drugimi proizvodi iz grozdja in vina ter promet z enološkimi sredstvi, in sicer glede parametrov kakovosti in varnosti, pravilnosti označevanja in oglaševanja vina, ki potrošnika ne sme zavajati, ter glede porekla in sledljivosti. Dnevno je spremljala uvožene pošiljke vina iz EU ali tretjih držav in ob sumu nepravilnosti ukrepala. Prav tako je spremljala obvestila na portalu Rasff in Food Fraud glede varnosti živil (vina) v prometu in obvestil o potvorbah in goljufijah pri prometu z vinom. Vršila je nadzor nad posredovanjem obveznih podatkov pridelovalcev vina in grozdja v registre, ki jih vodi MKGP.

Inšpekcija za lovstvo in ribištvo je v letu 2022 na področju izvrševanja strateških ciljev izvedla vse planirane ukrepe, nekoliko manj je bil izvedenih skupnih akcij z ostalimi nadzornimi organi, kar je posledica ukrepov zaradi prisotnosti COVID-19.

Kot izhaja iz poročila IRSKGLR so bili prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa, izvedeni v celoti ter

v najkrajšem možnem času. V večini so bili izvedeni tudi vsi planirani skupni nadzori, minimalno odstopanje pa je moč zaznati zgolj v okviru ribiške inšpekcije. V okviru planiranih nalog je IRSKGLR tudi v letu 2022 izvedel vse zastavljene naloge, katere v svojem obsegu bistveno ne odstopajo od preteklih let.

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin:

Zaradi sprememb prioritet pri nadzoru in poostrenega izvajanja nadzora po ZNB v letu 2021 in prvem četrtletju 2022, je bil v preostanku leta 2022 poudarek dela Inšpekcije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin usmerjen v povečanje števila nadzorov na področjih, kjer so bili v preteklosti nadzori izvedeni v omejenem obsegu.

Prioriteta uradnega nadzora je bila pri izvajalcih dejavnosti oziroma obratih z večjim tveganjem.

Ocenjujejo, da so bili strateški cilji uradnega nadzora za leto 2022 doseženi.

Za racionalnejšo in učinkovitejšo izrabo kadrovskih virov je UVHVVR v okviru Programa za okrevanje in odpornost pristopila k razvoju programsko-digitalnih rešitev, ki bodo omogočale učinkovito oceno tveganja in načrtovanje uradnega nadzora, sprotno spremljanje realizacije izvedenih nalog in pripravo vseh potrebnih poročil oziroma analiz.

9. Ministrstvo za kulturo

Ministrstvo za kulturo v zvezi z realizacijo Strateških usmeritev in prioritet Inšpektorata Republike Slovenije za kulturo in medije ocenjuje, da je Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije (v nadaljnjem besedilu: IRSKM), za katerega je v prvi vrsti potrebno poudariti, da je povsem samostojen in neodvisen organ v sestavi ministrstva, v svoji izjemno majhni kadrovski zasedbi (6 inšpektorjev), glavna inšpektorica in ena administrativno-tehnična sodelavka, skoraj v celoti realiziral planirane naloge v letu 2022.

Veljavnost nekaterih ukrepov za zaježitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19) je tudi v letu 2022 zaznamovala delo IRSKM. Tako glede vsebine in obsega dela kot glede spremenjene organizacije in načina opravljanja dela. V mesecu januarju in februarju 2022 so se nadzori na področju kulturne dejavnosti in kolektivnega uresničevanja verske svobode, ki so bili načrtovani v okviru preventive, izvajali prioriteto, pri različnih zavezancih. Od marca 2022 dalje, upoštevajoč sproščanje omejitev s strani Vlade Republike Slovenije, so se na IRSKM nadzori nad izvajanjem določb ZNB oziroma vladnimi ukrepi opravljali le skupaj z drugimi nadzori iz področja IRSKM, upoštevajoč zastavljene strateške usmeritve in prioritete dela. Hkrati so se prioriteto vodili tudi posamezni postopki inšpekcijskega nadzora zaradi domnevnih kršitev ZNB, na podlagi prejetih pobud in prijav. 31. maja 2022 se je s prenehanjem vseh ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb z virusom SARS-CoV-2 zaključil tudi nadzor nad določbami ZNB na IRSKM.

Skladno z nalogami, ki jih je IRSKM izvedel v letu 2022, ugotavljajo, da je IRSKM skoraj v celoti realiziral vse prioritete inšpekcijske nadzore, to je v vseh primerih na skorajda vseh področjih nadzora (kulturna dediščina, arhivi, javna raba slovenščine, obvezen izvod publikacij, mediji), kjer je bila prednostna obravnava upravičena z vidika varstva javnega interesa in glede na zastavljene kriterije za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov, upošteva oceno tveganja na posameznem področju.

Izredni inšpekcijski nadzori na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav so bili izvedeni v manjšem številu primerov na področjih nadzora nad kulturno dediščino, javno rabo slovenščine, medijev, volilne in referendumске kampanje v medijih ter arhivov. Prav tako ocenjujejo, da je bilo glede na razpoložljivo kadrovsko sestavo IRSKM (dva inšpektorja sta septembra 2022 zapustila inšpektorat), izvedenih in zaključenih relativno veliko število postopkov, vsi ostali nadzori oziroma postopki pa se bodo nadaljevali v naslednjem poročevalnem obdobju.

Ministrstvo za kulturo ocenjuje, da so bili prekrškovni postopki uvedeni v večini primerov, pri katerih so bile ugotovljene kršitve, ter da je IRSKM zgledno sodeloval oziroma po potrebi izvajal usklajene aktivnosti z drugimi inšpekcijskimi organi (predvsem z Inšpektoratom RS za okolje in prostor in sicer z gradbeno inšpekcijo).

Inšpekcijskih nadzorov in prekrškovnih postopkov na podlagi prejetih pobud v letu 2022 je bilo zaradi izvajanja ukrepov za zaježitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 in majhnega števila inšpektorjev manj kakor v preteklih obdobjih. Na koncu pa Ministrstvo za kulturo lahko oceni, da je IRSKM kvalitetno opravil vse naloge inšpekcijskega nadzora v skladu z veljavnimi predpisi.

10. Ministrstvo za notranje zadeve

Ministrstvo za notranje zadeve ocenjuje, da so bile vse strateške usmeritve in prioritete dela za leto 2022 izvedene in skladne s postavljenimi cilji.

11. Ministrstvo za obrambo

Ministrstvo za obrambo ocenjuje, da sta oba inšpektorata, ki delujeta znotraj Ministrstva za obrambo, to sta Inšpektorat RS za obrambo (IRSO) in Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (IRSVNDN) v letu 2022 opravila velik del nalog in obveznosti v skladu s strateškimi usmeritvami ter sprejetima letnima načrtoma dela za posamezni inšpektorat.

Določenega obsega nalog zaradi epidemioloških razmer v državi v prvem delu leta 2022 in posledično preusmeritve področij dela ni bilo mogoče opraviti. Oba inšpektorata sta v tem delu letu izvajala tudi nadzore odlokov izdanih na podlagi ZNB. IRSVNDN se je priključil skupnemu načrtovanju nadzorov odlokov. Poleg teh nalog sta oba inšpektorata opravila tudi dodatne naloge, saj sta opravila nadzore na področjih, ki so se izkazala za nujne. Naloge, ki so bile opravljene, so bile opravljene kakovostno, strokovno in v načrtovanem obsegu.

12. Ministrstvo za okolje in prostor

Na podlagi poročil o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2022, ki sta ju iz delovnega področja ministrstva pripravila Inšpektorat RS za okolje in prostor ter Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost, ki deluje pri Upravi RS za jedrsko varnost, Ministrstvo za okolje in prostor ocenjuje, da sta z vidika realizacije načrtovanih nalog in aktivnosti ter doseženih učinkov, oba organa v lanskem letu delovala uspešno.

13. Ministrstvo za zdravje

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije:

ZIRS je v letu 2022 pri izvajanju inšpekcijskega nadzora na področjih svojega delokroga uspešno sledil opredeljenim strateškim usmeritvam in pri tem upošteval postavljene prioritete.

Skladno s predvidevanji je inšpektorat v prvi tretjini leta še vedno primarno izvajal naloge na področju nalezljivih bolezni v povezavi z ukrepi za zajezitev nalezljive bolezni COVID-19, nato pa je v aprilu, po vzoru let pred nalezljivo boleznijo COVID-19, vzpostavil in izvedel obdobjni program dela s prioritetami nadzora na področjih:

- zdravstvene dejavnosti, pacientovih pravic, duševnega zdravja,
- nalezljivih bolezni,
- minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojev,
- pitne vode ter objektov in naprav za javno preskrbo s pitno vodo,
- kopališč in kopalnih voda,
- varnosti na smučiščih,
- kozmetičnih proizvodov, varnosti igrač in splošne varnosti proizvodov,
- materialov in izdelkov, namenjenih za stik z živili,
- zdravstvene ustreznosti prehranskih dopolnil in živil za posebne skupine,
- omejevanje porabe alkohola, omejevanje uporabe tobačnih in povezanih izdelkov.

Prioritetne izredne inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih pobud in prijav je zaradi dejstva, da so se le te nanašale na ogrožanje javnega zdravja, skladno s pričakovanji obravnaval prednostno.

ZIRS je v začetku leta 2022 aktivno sodeloval pri koordinaciji učinkovitega nadzora inšpekcijskih organov in vestno skrbel za izdelavo enotnega periodičnega poročila vseh inšpekcijskih organov o izvedenih nadzorih in odrejenih ukrepih glede spoštovanja ZNB in na njegovi podlagi sprejetih vladnih odlokov z namenom preprečevanja razširjanja nalezljive bolezni COVID-19. V drugi polovici leta pa je uspešno realiziral tudi skupne inšpekcijske nadzore, ki se v zadnjih dveh letih zaradi objektivnih razlogov niso izvajali.

Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija varstva pred sevanji:

Število vseh inšpekcijskih pregledov je bilo za 7,5 % večje od načrtovanega, po področjih pa je delež nekoliko drugačen od predvidenega. Področja, ki so bila predmet rednih inšpekcijskih nadzorov, so bila:

- načrtovani periodični pregledi, povezani z znanim tveganjem, ki sledi kompleksnosti izvajanja dejavnosti in izkušnjami o preteklem delovanju,

- pregledi, povezani z začetkom oziroma prenehanjem uporabe vira sevanja,
- pregledi objektov zaradi povišane koncentracije radioaktivnega plina radona.

Število pregledov, povezanih z začetkom oziroma prenehanjem uporabe vira sevanja, je zaradi njihove narave mogoče načrtovati le okvirno in sicer na podlagi izkušenj iz preteklih let. V letu 2022 je bilo tovrstnih pregledov 3 % manj kot predvideno (131 glede na načrtovanih 135, kar je posledica manjšega števila novih naprav predvsem na področju slikanja zob). Načrtovanih periodičnih pregledov in pregledov objektov zaradi povišane koncentracije radona je bilo 50 od predvidenih 50. V teh pregledih je bil vključen tudi nadzor po ZNB. Število izrednih pregledov je bilo zaradi izrednih dogodkov, povišane izpostavljenosti in ugotovljenih tehničnih nepravilnosti je bilo 15. V sklop izrednih nadzorov je treba prišteti še 19 nadzorov izvedenih zaradi epidemioloških razmer, ki vključujejo tudi nadzor po ZNB. Predvsem je treba poudariti, da je delež inšpekcijskih pregledov, izvedenih na lokacijah pri zavezancih, predstavljal 36 % vseh inšpekcijskih pregledov, kar je primerljivo z letom 2021 in več od povprečja zadnjih let. Povečanje je posledica dodatnih inšpekcijskih pregledov zaradi nadzorov po ZNB zaradi epidemioloških razmer. V 2022 je bil v sodelovanju z Inšpekcijo za jedrsko varnost izveden en inšpekcijski pregled v Nuklearni elektrarni Krško in en pregled v podjetju STERIS AST d.o.o. Komenda.

Na podlagi prijav in pobud je bilo izvedeno 15 inšpekcijskih pregledov oziroma 7 % vseh pregledov, kar je primerljivo s pričakovanimi 7,5 %. Epidemiološke razmere so vplivale na prednostno obravnavo primerov, upravičenih z vidika javnega interesa in sicer pri 69 inšpekcijskih pregledih, kar predstavlja 32 % vseh inšpekcijskih pregledov.

Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije:

IK ima izdelano in objavljeno strategijo za določanje izbora zavezancev in prioritet dela kot tudi akcij vzorčenja in poostrenega nadzora za tekoče koledarsko leto.

Po dosedanjih izkušnjah ocenjujejo, da strateški plan odraža ustrezno načrtovanje dela IK kot tudi zadostno stopnjo fleksibilnosti glede na potrebe, ovire in spremembe, ki se pokažejo v letu izvajanja načrta. Izvedba na posameznih področjih ni odvisna le od načrtovanja in dela IK, temveč je v veliki meri odvisna od priliva prijav in RAPEX notifikacij o nevarnih proizvodih ter od števila odkritih neustreznih vzorcev in nadzorovanih proizvodov, ki se obravnavajo prednostno.

Strateški plan za leto 2022 je bil izveden v celoti. Število pregledov na posameznih področjih nadzora je tudi preseglo načrtovani obseg, razlog za to pa je bil intenziven nadzor razkužil in drugih nalog, ki so bile povezane z zagotavljanjem spoštovanja ukrepov Vlade RS in Ministrstva za zdravje za zajezitev nalezljive bolezni COVID-19, in so bili vezani na ZNB. Zlasti iz naslova povečanega in intenziviranega nadzora po ZNB, pa tudi prilagoditve in kombinacije nadzorov za namene planiranih projektov, je IK v letu poročanja znatno presegla načrtovano število vseh inšpekcijskih pregledov.

Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke:

Ocenjujejo, da je bil zastavljeni plan JAZMP kljub še vedno znatnemu vplivu epidemije, uspešno realiziran.

Na področju sistemskih inšpekcijskih nadzorov praktično v celoti, le dva nadzora na področju proizvodnje zdravil sta bila zaradi učinkovitejše izvedbe in usklajevanja z zavezanci prenesena iz četrtega kvartala 2022 v prvi kvartal leta 2023. Pri tem je izvedba še vedno znotraj z zakonom predvidenega roka. To velja tudi sicer za celotno področje proizvajalcev zdravil, za katero je sicer Evropska agencija za zdravila (EMA) zaradi epidemioloških vplivov podaljšala veljavnost certifikatov za eno leto.

JAZMP je uspešno izpeljala program preverjanja izpolnjevanja pogojev za posamezne dejavnosti (t. i. verifikacije), kar je osnova izdaje novih ali sprememb obstoječih dovoljenj za različne dejavnosti. Zakonsko predvideni roki so relativno kratki, zato je potrebna prioriteta obravnava. V letu 2022 so zabeležili nepričakovano veliko tovrstnih vlog (50, planiranih 30), kar je zahtevalo precej dodatnih naporov in prilagajanja.

Na področju medicinskih pripomočkov je JAZMP skladno s cilji, ki jih zasleduje po uvedbi nove EU uredbe, uspešno realizirala razširjeni program rednih nadzorov kljub še vedno obsežnemu številu izrednih nadzorov. Ti izhajajo iz obravnave prejetih obvestil in prijav. Ta segment se je sicer po enormnem povečanju v letih 2020 in 2021 pričel zmanjševati, vendar bo vsaj še nekaj časa zahteval precej več virov kot jih je pred epidemijo. Tako je JAZMP v letu 2022 že uspela zmanjšati zaostanke.

AKOS je v letu 2022 izvajal inšpekcijske nadzore na področjih zagotavljanja konkurenčnega trga elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, zaupnosti komunikacij, zagotavljanja javnega interesa in konkurenčnosti trga na področju elektronskih medijev, trga poštnih storitev in železniškega prometa, zakonite uporabe radiofrekvenčnega spektra in izpolnjevanja zakonskih obveznosti na področju spremljanja investicij.

AKOS je v letu 2022 izvedel vse, razen dveh načrtovanih sistemskih inšpekcijskih nadzorov s področja železniškega prometa, in sicer nadzor na področju računovodskih evidenc upravljavca in drugega finančnega poslovanja upravjalca ter nadzor nad spodbudami in režimom učinkovitosti upravjalca javne železniške infrastrukture, ker je organ v prvi polovici leta 2022 zaznal nepravilnosti na drugem področju in je le-te obravnaval prednostno.